

SÚIL CHUN CINN

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2015

BORD NA MÓNA

ÁR SCÉAL GNÓ

Bunaíodh Bord na Móna ar dtús chun acmhainní móna na hÉireann a fhorbairt le leas geilleagrach an Stáit. Sa lá atá inniu ann, feidhmíonn an chuideachta punann éagsúlaithe a chuimsíonn cúig phríomhréimse gnó a fhreastalaíonn ar mhargaí in Éirinn, sa Bhreatain Mhór agus ar mhórthír na hEorpa. Tá na gníomhaíochtaí gnó sin bunaithe ar tháirgí agus ar sheirbhísí móna agus neamh-mhóna araon agus baineann siad go príomha leis na hearnálacha seo a leanas: an chumhacht, an aisghabháil acmhainní, an ghairneoireacht, téamh an bhaile agus cóireáil aeir agus uisce.

48%

LÁIMHDEACHAS
€200M

GNÓLACHTAÍ
ATÁ BUNAITHE
AR MHÓIN

Tá na hearnálacha giniúna cumhachta agus meán fáis gairneoireachta, chomh maith le monarú brícíní móna, ag brath go fóill ar mhóin mar phríomh-bhunábhar a fhaightear as an 80,000 heicteár de thalamh phortaigh atá ag an gcuideachta. Úsáidtear méid réasúnta beag di freisin mar mheán bithscagacháin do ghnólachtaí i réimse an aeir ghlain agus an uisce ghlain.

Brícíní
Móna

Bithscagairí
Móna

Móin ina
Meáin Fáis

Móin le haghaidh
Giniúint
Cumhachta

Arbh eol duit?
Aithníodh ár dtiomantas don dea-cháilíocht in earnáil na Meán Fáis nuair a bhronn an foras neamhspleách tomhaltóirí is mó dá bhfuil ann, "WHICH?", an gradam is airde acu, "WHICH? BEST BUY", ar thrí cinn dár dtáirgí

Móin ina
Bunábhar

LÁIMHDEACHAS
€217M

GNÓLACHTAÍ NACH BHFUIL BUNAITHE AR MHÓIN

translate
(this paragraph to
change to correct one)

Tá na hearnálacha giniúna cumhachta agus meán fáis gairneoireachta, chomh maith le monarú brícíní móna, ag brath go fóill ar mhóin mar phríomh-bhunábhar a fhaightear as an 80,000 heicteár de thalamh phortaigh atá ag an gcuideachta. Úsáidtear méid réasúnta beag di freisin mar mheán bithscagacháin do ghnólachtaí i réimse an aeir ghlain agus an uisce ghlain.

Giniúint
Cumhachta
Gaoithe

Arbh eol duit?
Fuair 48,000 teach a gcuid leictreachais ó Fheirmeacha Gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí

Dramhaíl Ghlas
Mhúirínithe

Bithmhais
ina Bunábhar

Uisce agus
Fuíolluisce

Táirgí
Áisiúlachta

Arbh eol duit?
Rinneadh 284,000 tonna bithmhaise a fháil agus a sholáthar, an méid is mó riamh

Stáisiún
Buaicghiniúna
Cumhachta

Gual Tí

Laghdú Aeir
& Bolaidh

Aisghabháil
Acmhainní

Arbh eol duit?
Tá 50% de chustaiméirí uile AES sa chóras billeála gan pháipéar

ÁR BHFÍS

CONRADH LEIS AN DÚLRA

ÁR MISEAN

Coinneoidh Bord na Móna air ag baint lánúsáid as a chuid acmhainní móintigh ar shlí a chuirfidh lena luach chun punann bhonneagair inbhuanaithe a fhorbairt in Éirinn agus freastal a dhéanamh ar riachtanais chustaiméirí i réimsí an fhuinnimh inathnuaite agus na haisghabhála acmhainní agus le táirgí téimh an bhaile. Déanfaimid sin uile le linn dúinn a bheith ag cothú brabúsachta agus sochar ar infheistíocht ár scairshealbhóirí.

Is é an bunachar straitéiseach talún atá againn, an cháil agus an tsaintaithí atá orainn i gcúrsaí forbartha agus ár gcomhpháirtíochtaí straitéiseacha a chuireann ar ár gcumas sin a bhaint amach.

CLÁR ÁBHAR

- 03 Táscairí Feidhmíochta an Ghrúpa
- 04 Ráiteas an Chathaoirligh
- 08 Athbhreithniú an Stiúrthóra Bainistíochta
- 12 Athbhreithnithe Gnó
- 28 Ráiteas Inbhuanaitheachta
- 30 Feirm Chaoithe Dhroim Cáithe
- 32 Ionad Cuairteoirí Pháirc Foghlama Loch na Buaráí
- 34 An Bord
- 36 Tuarascáil na Stiúrthóirí
- 42 Ráiteas faoi Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí maidir le Tuarascáil na Stiúrthóirí agus na Ráitis Airgeadais
- 43 Foireann na Ceannaireachta Sinsearaí
- 44 Tuarascáil an Iniúcháora Neamhspleách
- 45 Ráitis Airgeadais agus Nótaí a Ghabhann leis na Ráitis Airgeadais
- 85 Seoltaí an Ghnó

ÁR LUACHANNA SEIFTIÚLACHT

Mairimid i saol a bhíonn de shíor ag athrú. Creidimid gur scil ríthábhachtach í fios a bheith againn cén uair is ceart nuáil a dhéanamh agus cén uair is ceart ár n-iarrachtaí a tharraingt le chéile. Creidimid gur cheart meon fiosrach a bheith againn agus ár bhfoireann a spreagadh chun iniúchta ar na bealaí éagsúla uile atá ann réitigh níos éifeachtaí a dhéanamh. Creidimid nach ceart rud ar bith a ligean thart nó a chur amú.

COMHOIBRÍÚ

Creidimid inár bhfoireann. Creidimh san éiteas 'aon fhoireann amháin' a sheolann ár ngnó chun cinn. Foireann amháin saineolaithe a labhraíonn d'aon ghuth agus a spreagann comhphlé le custaiméirí agus leis an bpobal ar iliomad leibhéal.

URRAIM

Tugaimid urraim dár stair. Is é ár dtairbhí nach féidir linn réitigh níos inbhuanaithe a chur ar fáil dóibh siúd a lorgaíonn ár gcomhairle mura bhfuil tuiscint dhomhain againn ar ár n-acmhainní nádúrtha. Tugaimid cluas chothrom don domhan seo agus dá mhuintir araon, óir tá fíordhul chun cinn ag brath ar léirthuisicint a bheith againn uile ar a bhfuil inmhianta agus indéanta.

TÁSCAIRÍ FEIDHMÍOCHTA AN GHRÚPA

Achoimre Airgeadais	% Athrú	2015 €'000	2014 €'000
Láimhdeachas	-2.2%	417,383	426,798
EBITDA	7.9%	98,085	90,865
Brabús oibriúcháin	4.3%	52,425	50,255
Brabús roimh cháin	-6.7%	37,244	39,914
Glanbhrabús tar éis cánach	-9.2%	30,422	33,510
Cistí na Scairshealbhóirí	4.4%	222,213	212,903
Glanfhiachas	83.6%	(132,608)	(72,207)
Cóimheasa		2015	2014
EBITDA/láimhdeachas		23.5%	21.3%
Olltoradh ar ghlanachaipiteal úsáidte		14.2%	17.8%
Fiachas/Cothromas		59.7%	33.9%
EBITDA/clúdach úis (amanna)		7.3	7.1
Cóimheas reatha (amanna)		1.4	1.3
		2015	2014
Costais phárolla €'000 (méid comhlán de chostais phinsin an fhostóra)		109,604	114,705
Costais phárolla €'000 (glanmhéid de chostais phinsin an fhostóra)		107,058	110,356
Líon is mó fostaithe		2,336	2,401
Meánlíon fostaithe		1,999	2,061
Láimhdeachas de réir Gnó		2015	2014
		€'milliún	€'milliún
Ciniúint Cumhachta		98.8	77.3
Bunábhar		80.7	78.2
Aisghabháil Acmhainní		81.9	80.3
Tomhaltóirí & Gairmithe		143.7	177.3
Gnó Comhshaoil Anua agus eile		12.2	13.8

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH

AN DÚSHLÁN
A FHREAGAIRT

Tá áthas orm Tuarascáil Bhliantúil Bhord na Móna plc don bhliain dar críoch Márta 2015 a chur i láthair agus a thuairisciú go raibh feidhmíocht airgeadais na n-oibríochtaí leanúnacha láidir i mbliana. Tháinig méadú €2.2 milliún ar an mbrabús oibriúcháin, á thabhairt go €52.4 milliún san iomlán, ach méadú €5.0 mhilliún ar bhrabús oibriúcháin an ghnó leanúnaigh, á thabhairt siúd go €55.6 milliún san iomlán. Chinn an Bord deireadh a chur le hoibríocht an ghnó chomhshaoil, á thrádáil faoin ainm Anua, mar gheall ar chailteanas leanúnacha; thabhaigh an gnó cailteanas trádála €3.2 milliún agus cailteanas breise €4.6 milliún ar chríochnú na hoibríochta, arb ionann é agus cailteanas iomlán €7.9 roimh cháin. Bhí brabús €47.4 milliún ann roimh cháin agus ús agus i ndiaidh an cailteanas a tabhaíodh i ngnó Anua a chur san áireamh, méid atá €2.8 milliún níos lú ná brabús na bliana roimhe sin de dheasca an chailteanas eisceachtúil a tabhaíodh nuair a cuireadh deireadh le hoibríochtaí Anua.

Bhí láimhdeachas €417.4 milliún ann i mbliana, ar laghdú €9.4 milliún é ar mhéid na bliana 2014. San áireamh i láimhdeachas na bliana 2014, áfach, bhí €23.7 milliún i dtaca leis an ngnó Suttons Oil a diúscaíodh in Eanáir 2014. Bhí idir mhéadú agus laghdú i gceist le hioncam ó dhíolacháin i ngnóthaí éagsúla an Ghrúpa; tháinig méadú ar na ngnóthaí Giniúna Cumhachta, Bunábhair, Gairneoireachta agus Aisghabhála Acmhainní, ach laghdú ar dhíolacháin i ngnóthaí Breosla agus Anua. Tháinig méadú mór €15 mhilliún ar láimhdeachas sa ghnó Giniúna Cumhachta ó cuireadh tús le hoibríochtaí tráchtála ag feirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí. Méadaíodh freisin ar láimhdeachas Stáisiún Cumhachta Éadan Doire agus ar acmhainneacht an ghléasra ann a bhí 13% níos airde ná an bhliain roimhe. Le hais na bliana roimhe seo, ba mhó an méid móna meilte a chuir an gnó Bunábhair ar fáil de bharr éileamh méadaithe ó Bhord Soláthair an Leictreachais (BSL) le haghaidh Stáisiún Cumhachta Uíbh Fhailí Thiar agus éileamh níos mó freisin le haghaidh Stáisiún Cumhachta Éadan Doire. Tháinig laghdú áfach ar an éileamh le haghaidh Stáisiún Cumhachta Loch Rí mar bhí éradh fada seirbhíse ann i samhradh 2014. Bhí láimhdeachas ghnó na hAisghabhála Acmhainní níos mó freisin le hais na bliana roimhe seo; tháinig méadú 22% ar an tonnáiste a tugadh isteach le haghaidh athchúrsála a bhuí go príomha le fás san earnáil tráchtála. Bhí an méid a tháinig ón earnáil tí ar aon chéim le méid na bliana roimhe. Tugadh 13% níos mó tonnáiste isteach sna saoráidí cóireála deiridh sa Droichead, Co. Chill Dara, i mbliana ná anuraidh, cé go raibh an láimhdeachas féin ní b'ísle i mbliana mar gheall ar athrú ar mheascán an tsrutha dramaíola.

BHÍ MÉADÚ 4.3% AR AN MBRABÚS OIBRIÚCHÁIN IN 2014, A BHUÍ GO HÁIRITHE LEIS NA NITHE SEO A LEANAS:

Tús a cuireadh le hoibríochtaí tráchtála ag feirmeacha gaoithe

Dhroim Cáithe agus na Breacánaí; Méadú ar an méid móna meilte a díoladh le haghaidh giniúint cumhachta i Stáisiúin Chumhachta Uíbh Fhailí Thiar agus Éadan Doire

Feidhmíocht trádála níos fearr i ngnó cóireála deiridh na hAisghabhála Acmhainní mar gheall ar mhéadú ar an tonnáiste a tugadh isteach

Á fhritháireamh sin, bhí laghdú ar an mbreosla tí a díoladh, costais mhéadaithe rialacháin ar bhreoslaí tí, corrlaigh níos ísle ar shruthanna bailiúcháin dramaíola agus costais a bhain le foirceannadh oibríochtaí Anua.

Sa ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe (a chuimsíonn Breoslaí agus Gairneoireacht) bhí díolachán na dtáirgí breosla €11.0 milliún níos lú ná anuraidh mar gheall ar an samhradh te agus an geimhreadh réasúnta bog a bhí ann; thit díolachán na mbreoslaí tí 18% dá réir. Tá an t-éileamh níos lú freisin de dheasca na cánach ar charbón agus iomaíochas níos géire a bheith ann ó roghanna eile breosla agus ó sholáthraithe i dTuaisceart Éireann. San áireamh i láimhdeachas na bliana roimhe seo, bhí €23.7 milliún i dtaca le díolachán ola arna dhéanamh ag an ngnó Suttons Oil a diúscaíodh in Eanáir 2014. Sa ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe, tháinig laghdú 2% ar an éileamh ar an méid táirgí gairneoireachta a éilíodh ach méadú €1.1 milliún ar na láimhdeachas de thairbhe an ghnóthachain airgeadra ar dhíolachán sa Ríocht Aontaithe. Tháinig laghdú €2.9 milliún san iomlán ar dhíolachán an ghnó Anua i ngach ceann den trí réigiún tíreolaíochta inar oibrigh sé: Éire, an Ríocht Aontaithe agus na Stáit Aontaithe. Chuir an Bord deireadh le hoibríochtaí Anua sa trí réigiún sin tar éis deireadh na bliana airgeadais.

Bhí an tuilleamh roimh ús, cánacha, dímhéas agus amúchadh (EBITDA), agus roimh €98.1 milliún de chostais eisceachtúla, €7.2 milliún níos airde ná anuraidh. In 2015, thabhaigh an Grúpa muirear eisceachtúil €4.6 milliún (roimh cháin) as foirceannadh oibríochtaí Anua. In 2014, bhí fómhar thar cionn ann agus d'éirigh leis an nGrúpa 4.5 milliún tonna móna a bhaint, méid a bhí leathmhilliún tonna os cionn na sprice don bhliain. Tá dóthain móna meilte sna stoic anois agann go bhféadfaimid freastal ar an éileamh ar feadh an dá mhí dhéag amach romhainn.

Thaifead an Grúpa €52.4 milliún de bhrabús oibríocháin agus €37.2 milliún de bhrabús roimh cháin. B'ionann sin agus méadú 4.3% ar an mbrabús oibríocháin in 2014, a bhuí go háirithe leis na nithe seo a leanas:

- tús a cuireadh le hoibríochtaí tráchtála ag feirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí;
- méadú ar an méid móna meilte a díoladh le haghaidh giniúint cumhachta i Stáisiúin Chumhachta Uíbh Fhailí Thiar agus Éadan Doire;
- feidhmíocht trádála níos fearr i ngnó cóireála deiridh na hAisghabhála Acmhainní mar gheall ar mhéadú ar an tonnáiste a tugadh isteach
- á fhritháireamh sin, bhí laghdú ar an mbreosla tí a díoladh, costais mhéadaithe rialacháin ar bhreoslaí tí, corrlaigh níos ísle ar shruthanna bailiúcháin dramaíola agus costais a bhain le foirceannadh oibríochtaí Anua.

Bhí €30.4 milliún de bhrabús tar éis cánach ann in 2015 i gcomparáid le €33.5 milliún de bhrabús tar éis cánach in 2014, laghdú a bhí ina thoradh ar an gcostas eisceachtúil a tabhaíodh chun deireadh a chur leis an ngnó Anua. Bhí costais níos lú úis iníochta €2.5 milliún ann arna bhfritháireamh ag €2.4 milliún d'ús níos lú isteach agus ag méadú ar an muirear cánach €0.3 milliún a gearradh ar bhrabús inchánach níos airde.

D'éirigh Gabriel d'Arcy, a chaith seacht mbliana ina Stiúrthóir Bainistíochta, as a phost i nDeireadh Fómhair 2014 chun dul le ceapachán eile. Ba mhaithe liom aitheantas a thabhairt do Gabriel as an obair mhór agus nuálaíocht a rinne sé le linn a thréimhse mar

Stiúrthóir Bainistíochta agus guím gach rath air ina shaol nua oibre amach anseo.

Tar éis próiseas fada earcaíochta, roghnaigh an Bord Mike Quinn le bheith ina Stiúrthóir nua Bainistíochta agann agus thosaigh sé ag obair ar an 2 Eanáir 2015. Tá dintíúir mhaithe agus taithe ábhartha le tairiscint ag Mike don Chrúpa agus tá sé ag gabháil i mbun a chúraim nua cheana féin le fonn díograiseach agus fí. Tá fios maith ag an mBord go bhfuil an duine ceart roghnaithe agann leis an gCuideachta a stiúradh tríd an aistriú deacair atá le déanamh aici.

D'ainneoin a láidre a d'fheidhmigh gnóthaí an Chrúpa in 2015 tá dúshlán dheacra fós le sárú acu i bhfoirm athruithe rialachán, go háirithe rialacháin cánach ar charbón, agus staid reatha an gheilleagair. Bíonn ag gearú i gcónaí ar an iomaíocht i ngníomhaíochtaí uile Bhord na Móna, mar sin tá sé barr-riachtanach ár gcuid oibre a dhéanamh chomh héifeachtúil agus is féidir agus na costais a rialú le go mbeidh tuilleadh ratha ar an nGrúpa amach anseo agus go mbeidh sé in ann brabús cuí ar infheistíocht a scairsealbhóir a thabhairt. Tá clár leathan de thionscnaimh mhórathraithe gnó á chur i bhfeidhm i gcónaí agann a chuimsíonn idir chlár laghdaithe costas agus thionscnaimh a fhéachann lenár ngnó a mhéadú i réimsí eile nach mbaineann le móin. Beidh infheistíocht €40 milliún, a bheag nó a mhór, thar thréimhse trí bliana de dhíth ar na straitéisí sin a fheabhsóidh, ar theacht i bhfeidhm dóibh, inbhuanaitheacht an Chrúpa amach anseo.

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH AR LEAN

“CUIREADH TÚS LE HOIBRÍOCHTAÍ TRÁCHTÁLA AG FEIRMEACHA GAOITHE I NDROIM CÁITHE, CO. UÍBH FHAILÍ (84 MW), AGUS SA BHREACÁNACH (42 MW), GAR DON ÁIT A DTAGANN TEORAINNEACHA LAOISE, THIOBRAID ÁRANN AGUS CHILL CHAINNIGH LE CHÉILE.”

I bhfianaise na ndúshlán mór atá le freagairt go leanúnach ag ár ngnóthaí, is é cinneadh an Bhoird nár chúí bunrátaí pá na bhfostaithe a mhéadú ar bhonn ginearálta.

Ina theannta sin, bíonn ag Grúpa ag leanúint den mheasúnú ar an bhfeidhacht go mbainfí leas as a bhunachar talún chun tuilleadh tionscadal a dhéanamh i réimse an fhuinnimh inathnuaite, lena n-áirítear feirmeacha gaoithe agus tionscadail a bhaineann le cumhacht na gréine agus na bithmhaise, sa dóigh is go bhfreastalóidh sé ar an margadh in Éirinn agus go gcuideoidh sé le riachtanais fhuinnimh inathnuaite na tíre a chomhlíonadh sa mheántearma i gcomhréir le beartas an Rialtais.

D’íoc an Grúpa díbhinn €11.2 milliún i mbliana, a ndeachaigh €10.6 milliún di chuig an Stát agus an €0.6 milliún eile isteach sa Phlean um Scair-Úinéireachta d’Fhostaithe (ESOP).

I gcaitheamh 2015, choinnigh an Grúpa air ag díriú ar thionscnaimh forbartha agus fáis straitéisigh a chur i bhfeidhm ina réimsí gnó ar fad. Seo thíos cuid den dul chun cinn tábhachtach a rinneadh chun ár bhfís don Chrúpa a fhíorú:

- Cuireadh tús le hoibríochtaí tráchtála ag feirmeacha gaoithe i nDroim Cáithe, Co. Uíbh Fhailí (84 MW), agus sa Bhreacánach (42 MW), gar don áit a dtagann teorainneacha Laoise, Thiobraid Árann agus Chill Chainnigh le chéile;
- Leanadh den chomhoibriú le BSL chun an chéad dá chéim dár gcomhthionscadal feirme gaoithe 172 MW a chur i gcrích ag an Abhainn Bhuí, Co. Mhaigh Eo;
- Rinneadh iarratas nuashonraithe ar chead pleanála le haghaidh na dtionscadal fuinnimh ghaoithe ag an Abhainn Bhuí, iarratas a chuimsíonn an dul chun cinn atá déanta le déanaí i dteicneolaíocht na dtuirbíní;

- Tháinig tuilleadh forbartha ar ár gclár bithmhaise a bhain úsáid i mbliana as 284,000 tonna bithmhaise meastha chun leictreachas a ghiniúint – ráta comhadhainte 27%;
- Cuireadh saoráid athchúrsála ag oibriú den chéad uair i Lusca, Co. Bhaile Átha Cliath;
- Rinneadh iarratas ar chead pleanála chun monarcha a thógáil i bhFaing, Co. Luimnigh, ina monarófaí ubhchruthóidigh ghuail gan toit;
- Fuarthas cead pleanála ó Chomhairle Contae Uíbh Fhailí agus ón mBord Pleanála chun ár stáisiún cumhachta in Éadan Doire, Co. Uíbh Fhailí, a choinneáil ag feidhmiú go dtí 2023. Tá an cead sin faoi athbheithniú breithiúnach, i láthair na huair, a thosaigh san Ardchúirt ar an 30 Meitheamh 2015;
- D’oscail an tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha, an tUasal Alex White TD, an tIonad Cuairteoir a tógadh le gaird ar an suíomh suaitheanta s’againn ag Páirc Foghlama Loch na Buaráí; d’fhógair Fáilte Éireann ina dhiaidh sin gurb í an Pháirc “an Nuálaíocht Chomhshaoil is Fearr”;
- Críochnaíodh an t-athchóiriú ar mhaoin infheistíochta na Cuideachta ar Shráid Bhagóid agus ligeadh an foirgneamh ar cíos;
- Rinneadh comhaontú le BSL go leanfaidh na móinstáisiúin ghiniúna leictreachais ag Loch Rí agus in Uíbh Fhailí Thiar de bheith ag oibriú tar éis do na Comhaontuithe ar Sholáthar Breosla atá anois ann dul in éag in 2019, ar an gcoinníoll gur féidir le Bord na Móna móin agus bithmhais a sholáthar ar bhonn geilleagrach;
- Rinneadh athbheithniú bliantúil ar Phlean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Bhord na Móna 2010-2015 i lánchomhairle le páirtithe leasmhara, ag déanamh tuairisc ar an tuilleadh dul chun cinn atá déanta ar thionscadail agus ar ghníomhaíochtaí éagsúla a fhéachann le cur leis an mbithéagsúlacht ar thailte móna na Cuideachta; Lean an Chuideachta dá comhoibriú leis an Roinn Ealaíon,

Oidhreacht agus Gaeltachta chun Straitéis Náisiúnta Tailte Móra a cheapadh, atá curtha faoi bhráid an Rialtais ó shin; agus

- Leanadh de bheith ag fiosrú an scéil go mb’fhéidir go bhféadfadh Bord na Móna a mhalairt foinsé uisce a sholáthar do Réigiún an Oirthir atá faoi chúram Uisce Éireann anois.

I gcomhar le NewERA agus le Coillte, doibrigh an Grúpa ar chur i bhfeidhm chinneadh an Rialtais go bhfuil gníomhaíochtaí áirithe an dá chuideachta le hoibriú mar chomhfhiontar. Táthar ag tabhairt aghaidh sa phróiseas sin ar na réimsí seo: Fuinneamh Gaoithe, Bithfhuinneamh, Seirbhísí Comhroinnte agus Turasóireacht agus Áineas.

Lean an Grúpa dá chaidreamh gníomhach le hiontaobhaithe as Scéim Aoisliúntais na bhFostaithe Ginearálta maidir leis an moladh go réiteofaí easnamh maoiniúcháin na scéime. Is féidir liom a dheimhniú gur thángthas ar chomhréiteach a fhreastalaíonn go cothrom ar leasanna na Cuideachta, na bhfostaithe agus na bpinsinéirí agus gur cheadaigh an tÚdarás Pinsean é chomh maith leis an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Chuir na hiontaobhaithe an togra maoiniúcháin i bhfeidhm i Meitheamh 2015. Tá réiteach sásúil anois ar an deacracht sheanbhunaithe sin agus is mian liom buíochas an Bhoird a chur in iúl dóibh sin uile a bhí páirteach ann. Tá socrúite cuí maoiniúcháin i bhfeidhm anois i ngach ceann de scéimeanna Sochar Sainithe Bhord na Móna.

“D’OSCAIL AN TAIRE CUMARSÁIDE, FUINNIMH AGUS ACMHAINNÍ NÁDÚRTHA, AN TUASAL ALEX WHITE TD, AN TIONAD CUIRTEOIRÍ A TÓGADH LE GAIRID AR AN SUÍOMH SUAITHEANTA S’AGAINN AG PÁIRC FOGHLAMA LOCH NA BUARAÍ; D’FHÓGAIR FÁILTE ÉIREANN INA DHIAIDH SIN GURB Í AN PHÁIRC “AN NUALAÍOCHT CHOMHSHAOIL IS FEARR.”

Díríonn an Bord go fóill ar rialachas corparáideach de réir dea-chleachtais agus de réir rialúcháin agus treochtaí atá ag teacht chun cinn. Cuireadh próiseas cuimsitheach i bhfeidhm i mbliana, i measc forbairtí eile, a ligeann don Ghrúpa a gcuid rioscaí a mheas agus a thuairisciú. Glacann an Bord dianchur chuige measúnaithe ar gach mórfheistíocht chun a chinntiú go gcomhlíonaimid ár ndualgas sócmhainní an Ghrúpa a chosaint. Cruthaíodh chun sástacht an Bhoird go bhfuil córas rialuithe inmheánacha an Ghrúpa cuí agus sofheagrach a dhóthain chun rioscaí inmheánacha a mhaolú, chun neamhchosaint ar rioscaí a choinneáil ag leibhéal inghlactha agus chun a chinntiú go leanfaidh Bord na Móna den chur chuige éifeachtach atá aige i leith rialachais chorparáidigh. Chuir an Bord próiseas meastóireachta ar a fheidhmíocht féin i gcrích agus tá moltaí feabhsúcháin á gcur i bhfeidhm anois ag coiste speisialta de chuid an Bhoird. Ó ceapadh sa phost seo mé, tá iarracht déanta agam feabhas a chur ar chultúr na Cuideachta agus a chur chuige gnó a bhogadh i dtreo na hoscailteachta agus na trédhearachta. Bíodh is go bhfuil dul chun cinn áirithe déanta agam air sin, tá mé suite meáite ar a bheith ina shaintréith de Bhord na Móna amach anseo.

Ar aon dul leis an gcur chuige a ghlacaimid i leith forbairt straitéisí, rinne an Bord athbhreithniú mionsonraithe arís ar straitéis an Ghrúpa i gcaitheamh na bliana. Ag glacadh páirt ann bhí ionadaithe ón Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus ó NewERA. Tá plean mionsonraithe chun an straitéis a chur i bhfeidhm faoi cheann chúig bliana á ullmhú lena bhreithniú ag an mBord. Tá sé ar intinn againn an straitéis fhaofa a sheoladh go poiblí níos faide amach in 2015. Tá a fhios ag an mBord go gcuirfidh an straitéis le hiliomad buanna agus príomhscileanna dár gcuid. Tá rún daingean ag an mBord a chinntiú go n-éireoidh go geal is go fuinniúil leis an

nGrúpa san fhadtéarma agus, dá thoradh sin, go gcuirfear le leasanna ár bpáirtithe leasmhara uile agus lena bhfuil déanta ag Bord na Móna cheana ar son comhshaoil agus saol geilleagrach agus sóisialta na hÉireann.

Is é ról an Bhoird timpeallacht agus acmhainní a sholáthar a chuirfidh ar chumas ár bhfoirne an straitéis a bhaint amach agus toradh iontach ar a n-infheistíocht a thabhairt dár scairshealbhóirí. Tá áthas orm a dheimhniú go bhfuil na Stiúrthóirí tiomanta go hiomlán do chomhlíonadh an ról sin.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe ar an mBord as a dtiomantas agus a dtacaíocht le linn na bliana. Rinneadh roinnt athruithe ar bhallaíocht an Bhoird i gcaitheamh na bliana toisc go ndeachaigh téarmaí oifige in éag. Déirigh Paudge Bennett, Paddy Fox, Pat McEvoy, Paschal Maher agus David Taylor as a ról Stiúrthóra i mbliana. Is mian liom aitheantas a thabhairt dóibh as an obair luachmhar a rinne siad ar son an Bhoird le linn a dtéarmaí. Rinneadh toghchán i mí na Samhna 2014 de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Is é an toradh a bhí air go ndearna an tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, an tUasal Alex White T.D., Philip Casey, Kevin Healy agus Seamus Maguire a cheapadh chuig an mBord agus Colm O’Gógáin a athcheapadh. Fearaim fáilte chuig an mBord rompusan agus roimh John Farrelly agus Denis Leonard a cheapadh ina Stiúrthóirí in 2014.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, an tUasal Alex White T.D., agus lena réamhtheachta, an tUasal Pat Rabbitte T.D., as tacaíocht leanúnach a thabhairt do Bhord na Móna.

Gabhaim buíochas freisin leis an Uasal Mark Griffin, Ard-Rúnaí na Roinne, leis an Uasal Ken Spratt, Ard-Rúnaí Cúnta na Roinne, agus le hoifigigh eile na Roinne as ucht spéis a léiriú agus comhairle a thabhairt.

Bhí an Chuideachta i gcaidreamh rialta i mbliana le NewERA, ar rannóg í de chuid Chníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (NTMA) agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir le cúrsaí rialachais, beartais agus tomhais. Gabhaim buíochas leis an Uasal Eileen Fitzpatrick, lena comhghleacaithe i NewERA agus le hoifigigh eile na Roinne as ucht a gcuid tacaíochta i gcaitheamh na bliana.

Is mian liom an deis seo a thapú chun comhghairdeas a dhéanamh agus mórghleacaithe a ghabháil leis an Uasal Mike Quinn, Stiúrthóir Bainistíochta an Ghrúpa, agus leis an bhfoireann bainistíochta atá faoina stiúir. Cuirim mo bhuíochas in iúl dár bhfostaithe go léir as a bheith ag oibriú go dúthrachtach crua i mbliana chun an Grúpa a bhogadh chun cinn, in ainneoin na ndúshlán a tháinig aníos.

John Horgan
Cathaoirleach
25 Meitheamh 2015

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA

I DTREO 2030

Tá an-áthas orm Tuarascáil Bhliantúil a chur i láthair den chéad uair dom agus mé i mo Stiúrthóir Bainistíochta. Nuair a bunaíodh Bord na Móna breathnaíodh air mar inneall a chuirfeadh borradh faoin bhforbairt gheilleagrach, go háirithe i Lár na Tíre. Tá craiceann na fírinne air sin níos mó ná riamh sna pobail ina n-oibrímid. Tá rún daingean agam a chinntiú go mbeidh rath ar an gcuideachta seo i dtreo 2030 agus dá éis.

Athbhreithniú Airgeadais

Is cúis áthais dom a chur in iúl gur mhaith a chruthaigh an Grúpa arís in 2015. Láimhdeachas €417.4 milliún a bhí ann; laghdú 2.2% é sin ar an mblain roimhe ach rinneadh an ghnólacht Suttons Oil a dhiúscairt in Eanáir 2014 agus má choigeartaítear an láimhdeachas dá réir, tháinig méadú 3.5% air le hais an mhéid anuraidh. €98.1 milliún an toradh a bhí ar an EBITDA in 2015, arb ionann é agus méadú 7.9% ar mhéid na bliana 2014. Ba ó 11.7% in 2014 go 12.6% in 2015 a mhéadaigh an brabús oibríúcháin mar chéatadán den láimhdeachas, agus is ionann sin agus feabhas 7% de bharr na n-infheistíochtaí a rinneadh sna feirmeacha gaoithe agus sa ghnólacht ola bheagchorraigh a diúscaíodh.

Rún Straitéiseach agus Treoir Amach Anseo

Tá mórathruithe tagtha ar Bhord na Móna le blianta beaga anuas le linn dó a ghníomhaíochtaí traidisiúnta gnó a bhí bunaithe ar mhóin roimhe seo a leathnú amach i dtreo gnóthaí rathúla inbhuanaithe lena mbeidh an chuideachta gafa go ceann 2030 agus ina dhiaidh.

Ó cheap an Bord mé, tá athbhreithniú suntasach déanta agam ar gach ceann de na gnóthaí sin. Lá an athbhreithnithe straitéise i mí an Mhárta, chuir mé creat i láthair a chuirfidh ina luí ar an mBord agus ar an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, an tUasal Alex White T.D., go mbeidh borradh fúinn amach anseo.

Tá athruithe déanta agam ar struchtúr oibríúcháin an Ghrúpa a thiofaidh i bhfeidhm ag tús na bliana airgeadais 2016 a dhéanfaidh ár n-aonaid ghnó a chuíchóiriú le mbeidh siad in ann ár gcuspóirí straitéiseacha a bhaint amach níos fearr. Rinneadh dhá aonad ar leith den ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe ar a dtugtar Breoslaí agus Gairmeoireacht (Meáin Fáis) faoi seach. Rinneadh dhá aonad gnó freisin den aonad Giniúna Cumhachta; is iad sin Oibríochtaí Giniúna Cumhachta agus Forbairt Giniúna Cumhachta. I bhfianaise a ríthábhachtaí a bheidh an Bhithmhais dár nGrúpa ar feadh roinnt blianta amach anseo agus i bhfianaise an éilimh rímhóir a bheidh uirthi, tá Ceann Bithmhaise nua ceaptha agam a chuideoidh linn ár spriocanna a bhaint amach sa réimse seo.

Is éard atá i gceist againn barr feabhais a chur ar an mborradh atá fúinn le go mbeimid ar thús cadhnaíochta i ngach margadh ina n-oibrímid. Beidh gnó inbhuanaithe ann san fhadtéarma, go ceann 2030 agus ina dhiaidh, de thoradh ar na pleananna atá leagtha amach agam, ar aontaigh an Bord i bprionsabal leo. Mar bhonn agus mar thaca leis an bplean sin tá na cúig phríomhréimse seo: Borradh, Caipiteal Daonna, Inbhuanaitheacht, Ceannaireacht sa Mhargadh agus ár gComhfhiontar le Coillte.

Beidh Oibríochtaí Giniúna Cumhachta ag díriú ar an luach is mó is féidir a bhaint as na sócmhainní giniúna agus díreoidh Forbairt Giniúna Cumhachta ar na sócmhainní nua giniúna a d'fhéadfadh a bheith ann a aithint, toiliú a fháil agus tionscadail fhaofa thoilithe a thógáil.

Is é príomhchuspóir an phlean é go mbeidh an chuideachta ar thús cadhnaíochta i ngach margadh ina n-oibrímid. Ciallaíonn sin go sonrach gurb é a bheidh i mBord na Móna amach anseo: an té is mó a sholáthraíonn leictreachas inathnuaite ar oileán Éireann;

IS É PRÍOMHCHUSPÓIR AN PHLEAN S'AGAINNE É GO MBEIDH AN CHUIDEACHTA AR THÚS CADHNAÍOCHTA I NGACH MARGADH INA N-OIBRÍMID. CIALLAÍONN SIN GO SONRACH GURB É A BHEIDH I MBORD NA MÓNA AMACH ANSEO:

An té is mó a sholáthraíonn leictreachas inathnuaite ar oileán Éireann

An té is mó a sholáthraíonn agus a úsáideann ábhar bithmhaise ar oileán Éireann

An té is mó a sholáthraíonn táirgí le haghaidh téamh an bhaile in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe

An té is mó a sholáthraíonn meán fáis miondíola in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe

An té is mó a oibríonn líonta talún chun críocha na hAisghabhála Acmhainní in Éirinn,

An té atá ar thús cadhnaíochta sa mhargadh idirnáisiúnta móna do ghairmithe

- an té is mó a sholáthraíonn agus a úsáideann ábhar bithmhaise ar oileán Éireann;
- an té is mó a sholáthraíonn táirgí le haghaidh téamh an bhaile in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe;
- an té is mó a sholáthraíonn meán fáis miondíola in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe;
- an té is mó a oibríonn líonta talún chun críocha na hAisghabhála Acmhainní in Éirinn; agus
- an té atá ar thús cadhnaíochta i margadh idirnáisiúnta na meán fáis do ghairmithe.

Dúshláin

Ní bheidh sé éasca bonn inbhuanaithe fadtéarmach a chur faoin gcuideachta. Tá dúshláin mhóra roimh Bhord na Móna faoi láthair, cuid acu práinneach agus cuid eile a bheidh le freagairt againn sna blianta beaga amach romhainn. I mbliain airgeadais 2015, d'imir an Cháin ar Charbón, Praghas an Chreidmheasa Carbóin, díolachán príobháideach adhmaid agus móna agus an Trádáil Breosla Thrasteorann drochthionchar suntasach ar fheidhmíocht bhrabús oibriúcháin ghnó an Bhreosla. Níl cothrom na Féinne ná comhsheasmhacht i gcur i bhfeidhm ná i bhforfheidhmiú na rialachán sa réimse sin ina n-oibrímid agus is mó i gcónaí an brú atá orainn dá dheasca.

Sa mheántearma, beidh dúshláin mhóra romhainn cead pleanála agus toiliú a fháil le haghaidh forbairtí bonneagair, bithmhais a sholáthar go costéifeachtúil dár ngnó Giniúna Cumhachta agus do mhóinstáisiúin BSL tar éis 2019, íoc de réir Meáchain a sheasamh i ngnó na hAisghabhála Acmhainní, an clár mórathraithe a chur i bhfeidhm i ngnó an Bhunábhair agus na Comhaontuithe Soláthair Mhóna fadtéarmacha atá anois ann a fheiceáil ag dul in éag.

Mórathrú

Is scéal mór tábhachtach dár gcuideachta amach anseo é an fógra a rinneadh le déanaí idir Bord na Móna agus BSL go dtacófar le hoibriú dhá mhóinstáisiún cumhachta go ceann 2030. Fágann sin go bhféadfaidh an gnó Bunábhair feidhmiú níos faide ná 2019, nuair a rachaidh na comhaontuithe reatha le BSL in éag, ar an gcoinníoll go soláthrófar móin agus bithmhais ar bhonn cost-éifeachtúil.

Cé go bhfuil fáilte mhór roimh an bhfógra, tá an-chuid oibre le déanamh chun an comhaontú sin a dhéanamh inmharthana. Tá ar an ngnó a chostais a laghdú go mór agus móin a dhíol ar phraghas iomaíoch. Braitheann an deimhniú go soiléir sainráite ar an mórlaghdú atá le déanamh againn ar phraghas na móna a dhíolaimid, sa chaoi go mbeidh sé iomaíoch le praghsanna ola, gás agus gual atá tite go mór le déanaí, agus sin a dhéanamh in éagmais na tacaíochta a thugann sás oibleagáide na seirbhíse poiblí dúinn i láthair na huair. Tá ráite ag BSL nach n-oibreofar na stáisiúin mura mbíonn siad inmharthana ó thaobh tráchtála de. Dúirt mise go soiléir leo go ndéanfaimid gach ar féidir linn chun an riachtanas sin a chomhlíonadh.

Sin constaic mhór sheachtrach amháin nach bhfuil ann a thuilleadh agus nach gcuirfear isteach ar an bplean chun gnó inbhuanaithe Bunábhair a chothú san fhadtéarma. Is faoi Bhord na Móna agus faoinár bhfostaithe anois é tacaíocht a thabhairt don phlean seo a fhéachann le fostaíocht agus gnó a chothú.

Ní rud éasca é eagraíocht a athrú agus ná rud a bhfuil dúil mhór ag daoine ann. Cheapfadh go leor d'fhoireann Bhord na Móna nach mbaineann an téarma 'Mórathrú' ach leis an ngnó Bunábhair. Ach níl an t-athrú teoranta d'aon réimse amháin.

Tá achoimre déanta agam cheana ar go leor de na dúshláin is tábhachtaí atá roimh ár ngnóthaí. Sa ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe, mar shampla, is dúshláin mhóra iad an cháin ar charbón agus margadh breoslaí a bheith ann atá struchtúrtha go héagórach. Tá dúshláin roimh an ngnó Giniúna Cumhachta i gcúrsaí pleanála agus rialúcháin. Bíonn ag gearú de shíor ar an iomaíochas agus ag meadú ar na rialuithe atá i dtionscail na hAisghabhála Acmhainní. Má táimid chun na dúshláin sin a shárú agus an rath a bheith orainn dá n-ainneoin, tá sé ríthábhachtach go dtuigfidh gach fostaí an gá atá le hathrú agus le feabhas leanúnach agus go nglacfaidh siad chucu féin é.

Fúinne atá sé tacú lenár gcumas féin athrú a dhéanamh, borradh a chur faoinár ngnó agus ár bpoist a chothú. Tá ráite gurb é an cleas a bhaineann le hathrú éifeachtach ná do dhúthracht uile a chaitheamh le múnla nua a chruthú seachas seanmhúnla a throid. Is é an aidhm is mó atá agamsa Bord na Móna a athrú chun feabhais agus gnó inbhuanaithe a chruthú as seo go 2030, agus ina dhiaidh sin féin fiú.

Daoine

Is léir dom ó thosaigh mé ag obair sa phost seo gurb é an rud is mó a bhfuil rath Bhord na Móna ag brath air as seo go ceann 2030 iad na daoine a oibríonn ann. Is iad ár bhfostaithe an acmhainn is tábhachtaí dá bhfuil againn. Ó mo thaobhsa de, déanfaidh mé mo dhícheall timpeallacht dhearfach oibre a chruthú agus a chothú. Beidh bealaí cumarsáide oscailte ann a spreagfaidh comhoibriú i measc na foirne uile le go mbeidh an chuideachta inbhuanaithe san fhadtéarma. Tá iarracht déanta agam, ó ceapadh sa phost seo mé, casadh agus éisteacht leis an oiread daoine dár bhfostaithe agus is féidir. Táim ag tnúth leis an gcaidreamh sin a fhorbairt sna blianta amach romhainn.

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN

An tAm atá le Teacht

Leanfaimid orainn i gcaitheamh na bliana de bheith ag díriú go láidir ar chúrsaí Sláinte agus Sábháilteachta ar fud an Ghrúpa. Tá mé tiomanta d'fheabhas a chur ar chúrsaí cumarsáide ar fud na heagraíochta agus ár gcuid déileálacha uile a dhéanamh de mheon oscailte trédhearach. Tá naisc láidre ag Bord na Móna leis na pobail ina n-oibrímid, naisc atá ann leis na glúnta. Táimid inár gcónaí anseo, táimid ag obair anseo agus táimid thar a bheith tiomanta do leas mhuintir na réigiúin seo le go n-éireoidh chomh geal sin leo agus is féidir san am atá le teacht. Tá mé ag súil lena bhfuil romhainn agus leis an deis seo bonn inbhuanaithe fadtéarmach a chur faoi Bhord na Móna agus faoin bpobal ar an bhfreastalaímid.

Athbhreithniú Oibriúcháin agus Airgeadais

Seo a leanas achoimre ar phríomhthorthaí airgeadais an Ghrúpa le trí bliana anuas:

	2015	2014	2013
	€'000	€'000	€'000
Láimhdeachas	417,383	426,798	426,120
Athrú mar %	-2.2	+0.2	+11.0
EBITDA	98,085	90,865	61,244
Athrú mar %	+7.9	+48.4	+0.2
Brabús/(caillteanas) roimh cháin	37,244	39,914	12,532
Athrú mar %	-6.7	+218.5	+198.4
Cistí na Scairshealbhoirí	222,213	212,903	173,672
Athrú mar %	+4.4	+22.6	-4.2

Bhí laghdú €9.4 milliún agus €8.7 milliún ar láimhdeachas le hais 2014 agus 2013 faoi seach. Diúscaíodh an ghnólacht Suttons Oil in Eanáir 2014, rud ba chúis le laghdú €23.7 milliún ar láimhdeachas an Ghrúpa le hais na bliana roimhe. Tháinig laghdú ar dhíolachán in earnáil théamh an bhaile; bhí titim 14% agus 23% ar an tonnáiste brící agus guail, faoi seach, a díoladh i mblíana i gcomparáid le 2014. Is éard ba chúis leis sin an tionchar a d'imir an cháin mhéadaithe ar charbón i gcás breoslaí soladacha, iomaíocht níos géire ó sholáthraithe i dTuaisceart Éireann agus roghanna eile táirgí amháil táirgí príobháideacha móna agus adhmaid. Le hais anuraidh, bhí laghdú freisin ar dhíolachán meán fáis ar mhór-roinn na hEorpa, go háirithe i margaí na hÍsiltíre, na Beilge agus na Fraince, ach i margadh na hIodáile fuarthas an díolachán ar ais. Méadaíodh ar dhíolachán meán fáis miondíola in Éirinn agus sa Ríocht Aontaithe le hais na bliana roimhe de bharr dea-aimsire le linn an tséasúir fáis.

Méadaíodh freisin ar dhíolachán sa ghnó giniúna cumhachta le hais na bliana roimhe de thairbhe na n-oibríochtaí ar cuireadh tús leo ag feirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí. Cuireadh feirm ghaoithe Dhroim Cáithe, a bhfuil 28 tuirbín agus acmhainneacht 84 meigevata aici, ag obair i Meán Fómhair agus feirm ghaoithe na Breacánaí, a bhfuil 14 tuirbín agus acmhainneacht 42 meigevata aici, ag obair i mí na Samhna.

Tháinig méadú chomh maith, le hais anuraidh, ar dhíolachán leictreachais as stáisiún cumhachta Éadan Doire, atá comh-adhainte ag móin agus bithmhais, mar aon le méadú 13% ar an gcuid d'acmhainneacht an stáisiúin a bhí ar fáil mar gheall ar an éaradh fada seirbhíse a bhí ann an samhradh roimhe sin. Soláthraíodh 284,000 tonna bithmhaise do stáisiún cumhachta Éadan Doire, arb ionann é agus méadú 18% ar an mblíain roimhe seo. Bhí 99.9% d'acmhainneacht an bhuaicstáisiúin ar fáil i gcaitheamh na bliana.

Déirigh leis an ngnó Bunábhair an méid móna meilte a díoladh le haghaidh giniúint cumhachta a mhéadú i mblíana, óir bhí an soláthar do stáisiún Uíbh Fhailí Thiar agus Éadan Doire 6% agus 13% níos mó faoi seach. Laghdú 7% a bhí ar an soláthar do stáisiún cumhachta Loch Rí i mblíana, áfach, mar gheall ar an éaradh fada seirbhíse a sceidealáíodh i gcomhair samhradh 2014. Bhí laghdú suntasach 20% ar ar díoladh le monarchana brící i gcomparáid leis an mblíain roimhe seo, mar bhí líon mór brící i stoc gach monarchan agus cuireadh srian lena monarú ar feadh tréimhse breise deich seachtaine. Laghdaíodh faoi 11% ar an méid móna a díoladh le haghaidh meán fáis ar aon dul leis an éileamh laghdaithe ar mhóin do ghairmithe i margaí na hÍsiltíre agus na Fraince.

Rinne gnó na hAisghabhála Acmhainní an tonnáiste a tugadh isteach ó chustaiméirí tráchtála a mhéadú 22% le hais na bliana roimhe agus tháinig méadú 13% ar an díolachán cóireála deiridh a rinneadh le saoráid an Droichid freisin. Gheobhaidh 8,500 teach cónaithe cumhacht ó na haonaid giniúna leictreachais a adhantar ag gás arna aisghabháil ón líonadh talún a bhfuil innealtóireacht déanta air. Tháinig méadú 140% ar dhíolachán na n-aonad sin tar éis bliain iomlán oibriúcháin.

Bhí €98.1 milliún den EBITDA ann i mblíana, arb ionann é agus méadú €7.2 milliún ar mhéid na bliana 2014 mar gheall ar na nithe seo a leanas:

- tús a cuireadh le hoibríochtaí tráchtála ag feirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí i Meán Fómhair agus i mí na Samhna faoi seach;
- méadú ar an gcuid d'acmhainneacht an stáisiúin cumhachta comh-adhainte in Éadan Doire a bhí ar fáil agus ar an méid leictreachais a gineadh dá réir;
- méadú ar an méid móna meilte a díoladh le haghaidh giniúint cumhachta i Stáisiún Chumhachta Uíbh Fhailí Thiar agus Éadan Doire;
- méadú ar an tonnáiste a tháinig isteach mar chuid den ghnó bailiúcháin dramháila agus oscailt na saoráide athchúrsála i Lusca, i dTuaisceart Bhaile Átha Cliath;
- méadú ar an tonnáiste a tháinig isteach chuig Líonadh Talún an Droichid agus chuig an tsaoráid Múirínithe, mar aon leis an tionchar a imríodh de bharr leictreachas a bheith á ghiniúint, ar feadh bliana iomláine, as gáis a aisghabháladh as an líonadh talún sin a bhfuil innealtóireacht déanta air;
- brabús airgeadra a gnóthaíodh as meán fáis a dhíol ar mhargadh na Ríochta Aontaithe, i gcodarsnacht leis an mblíain roimhe seo;

- líon níos lú táirgí brící agus guail a díoladh i mblíana de dheasca na cánach méadaithe ar charbón agus na hiomaíochta níos géire ó tháirgí malartacha amháil táirgí príobháideacha móna agus adhmaid;
- díolachán agus ollchorraigh níos lú sa ghnó Anua.

Bhí €37.2 milliún de bhrabús roimh cháin ann, méid a bhí €2.7 milliún níos lá ná in 2014, de bharr an tuillimh mhéadaithe a fuarthas i ngnóthaí na Giniúna Cumhachta agus na hAisghabhála Acmhainní agus de bharr méid níos mó móna ardchaighdeán a díoladh le haghaidh giniúint cumhachta. Bhí costas eisceachtúil €4.6 milliún (roimh cháin) san áireamh sa bhrabús sin roimh cháin, áfach, a bhain le foirceannadh oibríochtaí sa ghnó Anua. Thabhaigh an gnó cailleanais sna blianta roimhe seo agus, tar éis don Bhord athbhreithniú straitéiseach a dhéanamh go luath sa bhliain agus iniúchadh ar na hinfeistíochtaí a d'fhéadfadh a bheith ann, socraíodh go ndéanfaí na hoibríochtaí a fhoirceannadh go hordúil. San áireamh sa mhúirear eisceachtúil tá costais iomarcaíochta €1.6 milliún, laghdú ar an bhfardal agus ar an infháltas go méid inaisghabhála €2.2 milliún, soláthar le haghaidh €0.6 milliún de chonarthaí dochraideacha agus €0.2 milliún de bhearnú ar shócmhainní inlámhsithe. Bhí €39.9 milliún de bhrabús ann roimh cháin in 2014, a bhí €27.3 milliún níos mó ná in 2013, ach bhí costais eisceachtúla €23.3 milliún i gceist leis an mblíain airgeadais 2013 de dheasca fómhár bliantúil ab ísle táirgeacht ná riamh - gan ach 1.4 milliún tonna móna - nárbh é ach 37% den sprioc bhliantúil nó, lena chur i bhfoicail eile, spriocseamh de 2.4 milliún tonna móna.

Tháinig méadú €9.3 milliún ar chistí na scairshealbhoirí le linn na tréimhse a bhí gan príomha leis an €30.4 milliún de thuilleamh coimeáda don bhliain agus le gnóthachan athluachála €14.1 milliún ar an maoin infheistíochta ar Shráid Bhagóid. Mar sin féin, bhí múirear €24.6 milliún (glan ó cháin) ar chistí na scairshealbhoirí mar gheall ar easnamh i scéimeanna pinsin sochar sainithe mar aon le hiocaíocht díbhinne €11.2 milliún. Is é an rud is mó is cúis leis an easnamh pinsin ná laghdú ar an ráta lascaine ó 3% go 1.25%, rud a d'fhág méadú €83.9 milliún ar dhliteanas an phlean; á fhritháireamh sin bhí toradh méadaithe ar shócmhainní na scéime agus gnóthachain ó thaithí ar bhoinn tuisceana an phinsin.

Cistí ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

Bhí €89.1 milliún de shreabhadh airgid oibriúcháin ag an nGrúpa i mblíana le hais an €47.5 milliún a bhí aige anuraidh - sin feabhas €41.6 milliún. Rinneadh infheistíocht mhór €36.7 milliún anuraidh chun stoic mhóna meilte a mhéadú ó 2.9 milliún tonna go 5.2 milliún tonna, ach i mblíana níl ach infheistíocht €9.8 milliún déanta ag an nGrúpa i stoic mhóna meilte agus guail, arb ionann é agus laghdú €26.9 milliún le hais anuraidh. Féachfaidh an Grúpa lena infheistíocht i stoic a laghdú don bhliain amach go dtí Márta 2016. Cúiseanna móra eile atá leis an difríocht sa sreabhadh airgid idir 2014 agus 2015 is ea brabús

“BHÍ €89.1 MILLIÚN DE SHREABHADH AIRGID OIBRIÚCHÁIN AG AN NGRÚPA I MBLIANA LE HAIS AN €47.5 MILLIÚN A BHÍ AIGE ANURÁIDH – SIN FEABHAS €41.6 MILLIÚN.”

oibriúcháin níos fearr a bheith ann in 2015 - €2.2 milliún - agus muirir dhímhéasa agus amúchta níos mó a bheith ann - €10.6 milliún - le hais 2014.

Bhí €190.1 milliún d'airgead tirim amach ag an nGrúpa chomh maith le €113.7 milliún de chaiteachas caipitil agus d'infheistíocht, a bhfuil €86.5 milliún de sin inchurtha i leith an dá fheirm ghaoithe. D'aisic an Grúpa €40.7 milliún le sealbhóirí fiachais atá láithrithe go próbháideach, chomh maith le €14.0 milliún d'aisíocaíochtaí ar ús, íocaíocht díbhinn €11.2 milliún agus íocaíochtaí cánach corparáide €10.8 milliún.

Bhí €101.0 milliún de ghlanairgead tirim amach ag an nGrúpa, arna chistiú ag laghdú €76.9 milliún ar airgead tirim agus ag saoráidí rótharraingthe bainc ar fiú €24.1 milliún iad. Ag tús na bliana bhí glanfhiachas €72.2 milliún ann ach tháinig méadú air sin go €132.6 milliún faoi dheireadh na bliana, arb ionann é agus méadú €60.4 milliún. Ba é €96.3 milliún é an t-iarhméid deiridh den airgead tirim a bhí ag an nGrúpa, rud a úsáidfeadh chun cur i bhfeidhm straitéis an Ghrúpa a pháirtchistiú.

Chnóthaigh an Grúpa €47.5 milliún as gníomhaíochtaí oibriúcháin in 2014 i gcomparáid leis an €89.1 milliún a gnóthaíodh i mblíana. Na cúiseanna is mó atá leis sin is ea gur méadaíodh ar stoic mhóna meilte anuraidh agus gur lú na brabúis oibriúcháin i bhfoirm airgid thirim a bhí ann.

	2015 €milliún	2014 €milliún
Glansreabhadh airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	89.1	47.5
Infheistíochtaí agus caiteachas caipitil	(113.7)	(86.3)
Costais maoiniúcháin íoctha	(13.6)	(10.0)
Díúscairt fhochuideachta	0.0	2.9
Cáin chorparáide íoctha	(10.8)	(3.8)
Díbhinn íoctha	(11.2)	(5.3)
(Laghdú)/Méadú ar ghlanairgead tirim	(60.1)	55.0
Glúaiseacht neamhairgid	(0.2)	(0.2)
Méadú/(laghdú) ar glanfhiachas	(60.4)	(55.5)

Ag deireadh na bliana bhí glanfhiachas €132.6 milliún ag an nGrúpa, a chuimsíonn méadú €60.3 milliún i rith na bliana – rud is inchurtha leis an gcaiteachas caipitil ar an dá fheirm ghaoithe a thosaigh ag oibriú i Meán Fómhair agus i mí na Samhna 2014. Déantar ráiteas mionsonraithe

faoin sreabhadh airgid ar leathanach 51 agus tá tuilleadh eolais faoi i Nóta 20 a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais.

Infheistíocht ina bhfuil i nDán

Caiteachas Caipitil agus Infheistíocht Airgeadais:

B'ionann agus €113.8 milliún in 2015 é (€86.3 milliún in 2014). Mar chuid den chlár infheistíochta caipitil a rinneadh i mblíana, críochnaíodh fostáisiúin fheirm ghaoithe na Breacánaí agus tógadh tuirbíní gaoithe ar fheirmeacha gaoithe ag Droim Cáithe, Co. Uíbh Fhailí, agus ag an mBreacánach, gar don áit a dtagann teorainneacha Chill Chainnigh, Laoise agus Thiobraid Árann le chéile. Cuireadh tús le hoibríochtaí tráchtála fheirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí i mí Mheán Fómhair agus na Samhna faoi seach. Ar mhíreanna móra eile caiteachais bhí gléasra táirgeachta le haghaidh móin a bhaint, trealamh le haghaidh móin mheilte a iompar, cealla líonta talún a tógadh agus a ndearnadh innealtóireacht orthu chun críocha cóireála dramhaíola agus aisghabhála gáis, uasghráduithe ar dhá mhonarcha brícíní, athchóiriú ar an maoin ar Shráid Bhagóid agus próisis agus córais nua airgeadais a dearadh agus a cruthaíodh ar mhaithe leis an múnla nua seachadta airgeadais atá bunaithe ar Sheirbhísí Comhroinnte Airgeadais agus ar Chomhpháirtíocht Ghnólaicthe chun críocha Airgeadais.

Taighde agus Forbairt:

Chaith Bord na Móna €5.5 milliún ar thaighde agus ar fhorbairt in 2015 lena n-áirítear forbairt gnó gan deontais a chur san áireamh (i gcomparáid leis an €4.0 mhíliún a caitheadh in 2014). Naonúr atá fostaithe go díreach ag an Ionad Nuálaíochta agus tá seacht nduine dhéag eile ag obair i réimse na forbartha gnó agus nuálaíochta agus iad suite i ngnóthaí oibriúcháin an Chrúpa.

Struchtúr Caipitil agus Beartas Cistíochta

Déanann an Bord athbhreithniú gach bliain ar Bheartas Cistíochta an Chrúpa. Is í feidhm chistíochta an Chrúpa a chuireann an beartas sin i bhfeidhm agus a dhéanann monatóireacht air. Féachann an beartas cistíochta le costais mhaoiniúcháin an Chrúpa ar an iomlán a choinneáil chomh híseal agus is féidir agus leis an nGrúpa a choimeád solúbtha i margáil luaineacha, faoi réir leibhéal riosca inghlactha don chiste agus do chontrapáirtithe.

Is éard is cuspóir foriomlán leis an bhfeidhm chistíochta a bheith i mbun bainistíochta ar riosca malairte eachtraí ná tacaíocht a thabhairt don Chrúpa a aidhm airgeadais a bhaint amach; is é sin,

go mbeidh euro cobhsaí ann agus go dtiocfaidh borradh faoin mbrabús oibriúcháin ar shlí atá costéifeachtúil agus drogallach roimh rioscaí agus a úsáideann fálú nádúrtha ar fud an Ghrúpa gach uair is féidir sin. Déantar neamhchosaintí i dtaca le hinfeistíochtaí eachtracha a fhálú, a mhéad agus is féidir, le hiasachtaí arb ionann airgeadra dóibh agus do na bunsócmhainní glana.

Is ceadmhach, de réir an bheartais chistíochta, díorthaigh a úsáid chun rioscaí airgeadais a mhaolú. Forghníomhaítear díorthaigh i gcomhlíonadh leis an tsonraíocht arna heisiúint ag an Aire Airgeadais de bhun an 'Achtam Uimhreacha Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile, 1992'.

Is ar bhonn babhtála, go príomha, a shocraítear fiachas foriomlán an Ghrúpa. Ba é €166 milliún an ghlaniasachtaíocht ab airde a bhí ag an gcuideachta le linn na bliana, i mí na Nollag 2014, rud a sheasann i gcomparáid le buaicmhéid na bliana roimhe sin €78 milliún. Bhain an bhuaiciasachtaíocht sin le críochnú an dá fheirm ghaoithe. Bhí €10.6 milliún de mhuirir úis ann ab iníochta le bainc agus de mhuirir eile dá leithéid. Bhí sé sin €2.5 milliún níos lú ná anuraidh, óir bhí méadú ar an ús caipitil agus laghdú ar an ollfhiachas faoi láithríú próbháideach ann de thairbhe aisíocaíochta €40.7 milliún a rinneadh i gcaitheamh na bliana. Bhí €0.3 milliún d'ús infhaighte ann, méid a bhí €2.4 milliún níos lú ná in 2014 mar gheall ar laghdú ar airgead tirim agus ar rátaí úis ar thaisce.

Ag deireadh na bliana, bhí \$273 milliún (€203.6 milliún) d'fhiachas ráta sheasta ag an nGrúpa a cruinníodh ar an margadh fiachas faoi láithríú próbháideach sna Stáit Aontaithe. Chun fálú a dhéanamh ar na neamhchosaintí a bhaineann le ráta malairte dollar Mheiriceá agus chun na bunrátaí úis a thiontú ina rátaí seasta, chuaigh an Grúpa i mbun babhtála trasairgeadra cúpla uair chun próifíl aibíochta an fhiachais sin a chomhoiriú.

Mar seo a leanas a bhí próifíl aibíochta an fhiachais ag deireadh na bliana airgeadais: 31% inaisíochta in 2017, 16% inaisíochta in 2018, 24% inaisíochta in 2019 agus 29% inaisíochta in 2020.

Bhí gearáil 60% ann ag deireadh na bliana i gcomparáid le gearáil 34% ag a tús, rud a léiríonn an infheistíocht a rinneadh i gcaiteachas caipitil le himeacht na bliana. Ba í an réamhaisnéis go dtiocfadh méadú ar an gcóimheas gearála in 2015; meastar go bhfanfaidh sé mórán mar an gcéanna faoi Mhárta 2016.

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN

ATHBHREITHNIÚ GNÓ GINIÚINT CUMHACHTA

Bainistíonn agus oibríonn gnó Giniúna Cumhachta Bhord na Móna punann sócmhainní teirmeacha agus inathnuaite lena n-áirítear aonad giniúna móna/bithmhaise Éadan Doire, buaicstáisiún Chois Loinge, feirmeacha gaoithe Bhéal Átha Chomhraic, Dhroim Cáithe agus na Breacánaí, agus saoráid ghás líonta talún an Droichid. Is iad feirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí is déanaí a cuireadh leis an bpunann. Tá siad siúd tar éis cur go mór le gné inathnuaite ár bpunainne, mar aicmítear breis agus 50% den leictreachas a ghinimid anois mar leictreachas atá neodrach ó thaobh carbóin de.

Tá an straitéis Giniúna Cumhachta dírithe ar bhorradh inbhuanaithe a chur faoin ngnó trí phunann éagsúlaithe de shócmhainní giniúna a fhorbairt céim ar chéim. Chun sin a bhaint amach, bainfear lántairbhe as sócmhainní talún Bhord na Móna, as na scileanna forbartha tionscadail atá ann agus as a chumas oibriúcháin agus cothabhála. Beidh an gnó Giniúna Cumhachta ar thús cadhnaíochta mar ghineadóir leictreachais ar bheagán carbóin agus beidh réimse acmhainní aige lena n-áirítear acmhainní gaoithe, bithmhaise agus bithgháis agus teicneolaíochtaí in-athnuaite eile a oibrítear le gléasra teirmeach solúbtha.

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN ATHBHREITHNIÚ GNÓ GINIÚINT CUMHACHTA

Dúshlán

Oibríochtaí

Is é an dúshlán oibríúcháin is mó atá roimh an ngnó Giniúna Cumhachta ná barr feabhais a chur ar an mbonn sócmhainní giniúna atá ann faoi láthair, le linn don mhargadh agus do chúrsaí rialála a bheith ag athrú, ionas go mairfidh na sócmhainní i riocht úsáideach chomh fada agus is féidir agus go mbeidh an méid leictreachais a ghintear agus an toradh geilleagrach a fhaightear air sin chomh mór agus is féidir.

Clár Oibre Forbartha

De thoradh ar chlár oibre forbartha an ghnó Giniúna Cumhachta, is gá go fóill breis trealamh láimhseála breosla a chur isteach in Edenderry Power Limited (Cumhacht Éadan Doire, Teoranta) sa chaoi go mbeidh an ráta comh-adhainte ó bhithmhais níos airde ann. Is gá freisin, i gcomhar lenár gcomhpháirtí BSL, dea-thoradh a fháil ar an iarratas ar chead pleanála le haghaidh feirm ghaoithe na hAbhann Buí agus na conarthaí soláthair is fearr is féidir a shocrú chun oibreacha sibhialta agus tuirbíní a fháil chomh maith leis an gcuid eile den ghléasa leictreach a theastaíonn chun an fheirm ghaoithe sin a chríochnú.

Oibleagáid Éifeachtúlachta Fuinnimh

Anois go bhfuil a chuid seanspriocanna bainte amach aige, is é cuspóir an ghnó coigilteas éifeachtúlachta fuinnimh 12.7 GWh a bhaint amach in 2015 mar chuid den oibleagáid atá ar Bhord na Móna faoin gClár um Fhuinneamh Níos Fearr, ach féachann an gnó freisin le sprioc an Rialtais a bhaint amach go mbeidh laghdú 33% ar dhéine fuinnimh i ngach comhlacht poiblí faoi cheann 2020.

translate
(this paragraph to
change as per email)

Ar Baineadh Amach

Oibríochtaí

Tháinig feabhas iontach mór ar an gcuid d'acmhainneacht stáisiún Éadan Doire a bhí ar fáil le húsáid ó cuireadh an t-éradh seirbhíse bliantúil i gcrích ann. Cúis mhór leis sin is ea cáilíocht an bhreosla de bharr sárfhómhar móna in 2014. Tháinig méadú go 27% ar an ráta comh-adhainte ó bhithmhais sa bhliain airgeadais. Ba mhaith mar a bhíothas in ann brath ar stáisiún Éadan Doire, óir ní raibh ach ráta 0.84% ar éradh seirbhíse d'éigean ann le linn na bliana airgeadais 2015. Bhí 99.9% d'acmhainneacht 116 MW bhuaicstáisiún Chois Loinge ar fáil ar feadh na bliana agus lean feirm ghaoithe Bhéal Átha Chomhraic de bheith ag feidhmiú go maith freisin.

Tá feirmeacha gaoithe Dhroim Cáithe agus na Breacánaí ag feidhmiú de réir ionchais agus déirigh linn iad a chomhtháthú le gníomhaíochtaí oibríúcháin agus cothabhála an ghnó Giniúna Cumhachta.

Tionscadail Forbartha a Chur chun Cinn

Tá comhfhiontar Bhord na Móna agus BSL, Oweninny Power Ltd. (Cumhacht na hAbhann Buí, Tta.), a bhfuil an chéad fheirm mhór ghaoithe 172 MW á forbairt aige ag an Abhainn Bhuí, Co. Mhaigh Eo, tar éis dul tríd an bpróiseas pleanála agus ag feitheamh anois leis an gcinneadh pleanála a dhéanfar níos deireanaí i mbliain féilire 2015. Dheimhnigh Eirgrid go bhfuil an bonneagar 110 kV atá ann cheana ábalta tuairim is an chéad 90 MW den tionscadal a ghlacadh ar bhonn naisc dhaingin.

translate
(this paragraph to
change as per email)

Éifeachtúlacht Fuinnimh

Déirigh leis an aonad Seirbhíse Fuinnimh sa ghnó Giniúna Cumhachta an coigilteas éifeachtúlachta fuinnimh a bhí ag teastáil a bhaint amach, rud a chuir ar chumas Bhord na Móna a chuid oibleagáidí don bhliain féilire 2014 faoin gClár um Fhuinneamh Níos Fearr a chomhlíonadh trí thionscadail inmheánacha a chur i gcrích agus comhoibriú a dhéanamh le páirtithe seachtracha. Dúshlán an-mhór ar fad ab é coigilteas a bhaint amach gan maoiniú deontais le haghaidh tionscadail tráchtála agus tionsclaíocha.

“TÁ AN GNÓ GINIÚNA CUMHACHTA FÓS MEÁITE AR DHÉINE ASTAÍOCHTAÍ CARBÓIN AN LEICTREACHAIS A GHINTEAR AS A PHUNANN A LAGHDÚ D’FHONN FREASTAL AR OIBLEAGÁIDÍ NÁISIÚNTA I LEITH ATHRÚ AERÁIDE AGUS AR NA SPRIOCANNA IN-ATHNUAITE A LEAGTAR AMACH SA PHLEAN GNÍOMHAÍOCHTA NÁISIÚNTA UM FHUINNEAMH IN-ATHNUAITE (NREAP).

Tiomantas

Forbairt

Tá an gnó Giniúna Cumhachta fós meáite ar dhéine astaíochtaí carbóin an leictreachais a ghintear as a phunann a laghdú d’fhonn freastal ar oibleagáidí náisiúnta i leith athrú aeráide agus ar na spriocanna in-athnuaithe a leagtar amach sa Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Fhuinneamh In-athnuaithe (NREAP).

Tionscadail Ghaoithe

Tá an gnó Giniúna Cumhachta tiomanta don chéad chéim d’fheirm ghaoithe na hAbhann Búí a fhorbairt i gcomhar le BSL agus tá próiseas soláthair an tionscadail seo ar siúl le píosa maith anois. Tá togra comhfhiontair le Coillte á chur chun cinn ag an gnó Giniúna Cumhachta.

Deiseanna sa Mhargadh

Beidh an gnó Giniúna Cumhachta fós i mbun measúnú leanúnach ar shócmhainní tailte móna Bhord na Móna chun feirmeacha gaoithe a fhorbairt a chuirfidh le leathnú na punainne sócmhainní in-athnuaithe atá aige agus a bhainfidh spriocanna náisiúnta agus Eorpacha araon amach. Tá dul chun cinn á dhéanamh freisin chun tionscadal taispeántais grianchumhachta a fhorbairt a bheadh suite ar cheann de na feirmeacha gaoithe atá ann cheana. Déanfaidh an gnó Giniúna Cumhachta monatóireacht agus measúnú freisin ar an ngá atá le breis sócmhainní teirmeacha a fhéadfaidh cur le solúbthacht agus le slándáil an chórais, faoi mar a mhéadaíonn ar chéatadán na cumhachta in-athnuaithe inathraithe a ghintear i gcóras leictreachais na hÉireann.

“BEIDH AN GNÓ GINIÚNA CUMHACHTA FÓS I MBUN MEASÚNÚ LEANÚNACH AR SHÓCMHAINNÍ LAGPHORTAIGH BHORD NA MÓNA CHUN FEIRMEACHA GAOITHE A FHORBAIRT A CHUIRFIDH LE LEATHNÚ NA PUNAINNE SÓCMHAINNÍ IN-ATHNUAITE ATÁ AIGE AGUS A BHAINFIDH SPRIOCANNA NÁISIÚNTA AGUS EORPACHA ARAON AMACH. TÁ DUL CHUN CINN Á DHÉANAMH FREISIN CHUN TIONSCADAL TAISPEÁNTAIS GRIANCHUMHACHTA A FHORBAIRT A BHEADH SUITE AR CHEANN DE NA FEIRMEACHA GAOITHE ATÁ ANN CHEANA.”

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN

ATHBHREITHNIÚ GNÓ BUNÁBHAR

Tá ábhar móna agus bithmhaise á sholáthar ag an ngnó Bunábhair le haghaidh giniúint leictreachais i stáisiún cumhachta Éadan Doire, ar le Bord na Móna é, agus sa dá stáisiún cumhachta in Uíbh Fhailí Thiar agus ag Loch Rí, ar le BSL iad. Soláthraíonn an gnó Bunábhair móin agus bithmhais freisin don ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe, ar cuid de Bhord na Móna é, chun táirgí meán fáis a sholáthar do ghairmithe agus don mhargadh miondíola agus chun brícíní móna a mhonarú. Tá dúshlán faoi leith roimh an ngnó Bunábhair ina chuid margaí go léir faoi mar a laghdaíonn ar an éileamh ar mhóin agus a mhéadaíonn ar bhrú an phraghais. Ós rud é go bhfuil meicníocht tacaíochta na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí le dul in éag go luath, ba ghá tús a chur le mórathrú agus le hathstruchtúrú gnó le go gcoinneofar an gnó féin agus na poist ann inbhuanaithe i bhfad amach san fhadtéarma.

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN ATHBHREITHNIÚ GNÓ BUNÁBHAR

Feidhmíocht

D'éirigh níos fearr leis an ngnó Bunábhair in 2015 ná sa bhliain roimhe. B'ionann an láimhdeachas €146.4 milliún don bhliain agus méadú €4.3 milliún nó 2.9% ar an mbliain roimhe. Tháinig méadú 4.1% ar dhíolachán Giniúna Cumhachta agus laghdú 17.4% ar dhíolachán le monarchana Bhord na Móna le haghaidh na margaí téimh agus gairneoireachta. Méadú 19% a tháinig ar dhíolachán bithmhaise le hais na bliana roimhe agus b'ionann sin agus 27% den tréchar uile i Stáisiún Cumhachta Éadan Doire.

Ar Baineadh Amach

Tús mall a bhí leis an bhfómhar, ach de bharr na dea-aimsire i mbarr a bhainte d'éirigh linn 4.45 milliún tonna móna meilte a fháil as, méid a bhí 14% níos mó ná an sprioc a bhí ann. De thoradh ar an sárfhómhar sin, bhí na stoic mhóna a bhí fágtha ó 2013 níos fearr agus níos mó agus bhí 5.88 milliún tonna móna sa stoc againn. Clúdaíodh 3.0 milliún tonna móna le scannán polaitéine ar mhaithe lena cosaint ar dhamáiste ó stoirmeacha agus ar athfhliuchadh, an méid ab airde riamh.

Fuarthas agus soláthraíodh 284,000 tonna bithmhaise, méid a bhí 5.1% os cionn na sprice agus ní b'airde ná riamh. Bhí an gnó Giniúna Cumhachta in ann ráta comh-adhainte 27% a bhaint amach dá bharr. Aimsíodh agus úsáideadh táirgí nua bithmhaise agus cuireadh leis an méid laín adhmaid, 20,000 tonna, a ceannaíodh ón earnáil phríobháideach foraoiseachta.

Tosaíodh ag obair i gcomhar le Coillte chun BithFhuinneamh Éireann a bhunú. Beidh an comhfhiontar seo idir Bord na Móna agus Coillte ríthábhachtach chun an earnáil phríobháideach foraoiseachta a eagrú chun gnímh agus chun barra BithFhuinnimh a úsáidfeair inár gclár comh-adhainte a chur ag fás i Lár na Tíre.

Tá creidiúnú ISO9001 ag córais oibríochtaí móna an ghnó Bunábhair, rud a baineadh amach i mí na Nollag 2014. De bharr an chórais sin, gabhann an gnó Bunábhair air féin táirgí ardchaighdeán a chur ar fáil go tráthúil dá chustaiméirí agus cáilíocht na dtáirgí sin a fheabhsú i gcónaí. Fágann an tacaíocht sin go bhfuil an gnó in ann cuspoirí fóna dúshlánacha a leagan amach dó féin agus dá chuid fostaithe agus an nuálaíocht a chothú de thairbhe a bhfeabhais agus a dtiomantais.

Tá an gnó Bunábhair arna cheadúnú ag an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil de réir naoi gcinn de Cheadúnais um Rialú Comhtháite ar Thruaillíú. Leo sin, toilítear d'oibríochtaí i naoi gcontae i lár agus in iarthar na tíre. Ceadáíonn agus rialaíonn siad sin astaíochtaí san aer, san uisce agus ar an talamh agus cuimsíonn ceanglais a bhaineann le díchoimisiúnú freagrach agus le hiarchúram ar lagphortaigh. Is é an gnó Bunábhair an t-aon chuideachta bainte móna in Éirinn atá rialáilte, mar sin déanann sé bainistíocht ar a chuid oibríochtaí agus iarúsáide de réir dea-chleachtais. Orthu sin déantar bainistíocht ar dhíchoimisiúnú, ar chobhsú agus ar athshlánú, agus déantar breithniú ar na luachanna áineasa agus deiseanna tráchtála a d'fhéadfadh a bheith ann. Tá an gnó Bunábhair tiomanta dá chomhlíontacht a fheabhsú go leanúnach agus tá cláir i bhfeidhm ann a fhéachann leis an drochthionchar a imríonn sé ar an gcomhshaoil a laghdú oiread agus is féidir.

Dúshlán

Beidh deireadh ag teacht leis an meicníocht tacaíochta móna faoi Oibleagáid na Seirbhíse Poiblí an bhliain seo chugainn agus leis an stádas éigean-oibríthe a bhí ag stáisiún cumhachta Éadan Doire go nuige seo. Tá tionscnamh mór dúshlánach tugtha isteach anois a fhéachann le costais a laghdú agus an gnó a athrú ó bhonn. Cuireadh clár cuimsitheach caidrimh agus cumarsáide i bhfeidhm le haghaidh gach fostaí agus páirtí leasmhar agus beidh sé sin ann go leanúnach. Tá sé barrthábhachtach go dtuigfidh páirtithe leasmhara an gá atá leis an bpróiseas mórathraithe seo agus go dtacóidh siad linn le go mairfidh an gnó amach anseo.

Súil chun Cinn

Tuar/Réamhaisnéis

Is é straitéis an ghnó Bhunábhair lántairbhe agus an luach is mó is féidir a bhaint as ár gcuid acmhainní móna trí fhad a chur le saol oibre na dtrí mhóinstáisiún cumhachta agus trí mhóin ar ardchaighdeán a chur ar fáil i gcónaí i gcomhair meáin fáis agus éicibhríciní. Chuige sin, tá athstruchtúrú ar ár mbonn costas le déanamh a chuireadh mórathrú gnó agus soláthar bithmhaise atá iomaíoch agus oiriúnach don chomh-adhaint. Cuirfidh sé sin bonn daingean faoin ngnó agus cothóidh sé fostaíocht as seo go ceann blianta fada.

Dúshlán

Tá dúshlán mhóra roimh ghnó Bhunábhair ina margaí go léir, mar sin táimid tar éis clár mórathruithe a chur i bhfeidhm a chuideoidh linn gnó agus fostaíocht inbhuanaithe a chruthú. Laghdófar ar phraghas soláthair na móna agus díreofar an gnó, dá réir, ar mhúnla costais athraithe a fhreagróidh don chineál gnó atá anois againn a bhíonn ag athrú go minic. In

ionad na struchtúr traidisiúnta bainistíochta a bhí sa ghnó roimhe seo, tá struchtúir anois ann a dhíríonn níos fearr ar an gcustaiméir agus a leagann spriocanna agus freagrachtaí amach níos soiléire.

Tiomantas

Custaiméirí: Tá an gnó Bunábhair tiomanta do bheith ag cur táirgí móna agus bithmhaise ardchaighdeán agus leordhóthana ar fáil dá chustaiméirí ar phraghas a chuireann ar a chumas oibriú i margaí a bhíonn ag éirí níos iomaíche i gcónaí. Táimid tiomanta do bheith ag cur ábhar ar fáil a chuirfidh ar chumas ár gcustaiméirí an réimse táirgí a thairgíonn siad féin a leathnú amach chuig margaí nua.

Fostaithe: Tá an gnó Bunábhair tiomanta d'fhostaíocht inbhuanaithe a chur ar fáil ar phá maith dár bhfoireann as seo amach. Láthair agus córais shábháilte oibre a bheidh á gcur ar fáil againn i gcónaí. Léireoidh luachanna na cuideachta agus cuirfidh chun cinn iad - an comhoibriú, an tseiftiúlacht agus an t-ómós.

“IS É STRAITÉIS AN GHNÓ BHUNÁBHAIR LÁNTAIRBHE AGUS AN LUACH IS MÓ IS FÉIDIR A BHAINTE AS ÁR GCUID ACMHAINNÍ MÓNA TRÍ FHAD A CHUR LE SAOL OIBRE NA DTRÍ MHÓINSTÁISIÚN CUMHACHTA AGUS TRÍ MHÓIN AR ARDCHAIGHDEÁN A CHUR AR FÁIL I GCÓNÁI I GCOMHAIR MEÁIN FÁIS AGUS ÉICIBHRÍCÍNÍ.”

Comhshaoil: Tá an gnó Bunábhair tiomanta do bheith i gcomhlíonadh le téarmaí ár gceadúnas comhshaoil ionas go mbeidh an drochthionchar a imrímid ar an gcomhshaoil chomh beag agus is féidir. Caomhnóimid eiseamláirí tábhachtacha de phortaigh ardaithe agus táimid tiomanta do bheith ag díchoimisiúnú agus ag athshlánú na dtailte móna atá againn de réir mar a éiríonn siad as táirgiúlacht. Táimid meáite ar leagáid dhearfach fhiúntach a fhágáil inár ndiaidh sna pobail ina n-oibrímid. Déanfaimid ár lorg fuinnimh a laghdú tríd an dea-chleachtas bainistíochta fuinnimh a leanúint, trí infheistíocht a dhéanamh i mbreis éifeachtúlachta fuinnimh agus trí chur chun cinn na héifeachtúlachta sin.

“TÁ AN GNÓ BUNÁBHAIR TIOMANTA DO BHEITH I GCOMHLÍONADH LE TÉARMAÍ ÁR GCEADÚNAS COMHSHAOIL IONAS GO MBEIDH AN DROCHTHIONCHAR A IMRÍMID AR AN GCOMHSHAOIL CHOMH BEAG AGUS IS FÉIDIR.”

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN

ATHBHREITHNIÚ GNÓ TOMHALTÓIRÍ AGUS GAIRMITHE

Tá an rannóg Tomhaltóirí agus Gairmithe dírithe ar tháirgí téimh agus gairneoireachta a dhíol agus a mhargú ar bhonn tráchtála in Éirinn, sa Ríocht Aontaithe agus san Eoraip agus, dá réir sin, réitigh nuálacha táirgí agus soláthair a chur ar fáil a fhreastalaíonn ar riachtanais chustaiméirí. Ó thaobh breosla sholadaigh agus na gairneoireachta de, tá Bord na Móna ar thús cadhnaíochta i gcuid mhaith de na margaí ina mbímid ag trádáil. Bíonn an gnó ag athrú de shíor, áfach, agus tá plean uailmhianach curtha i dtoll a chéile againn a chuirfidh an gnó i gceannaireacht ar an margadh lena thabhairt i dtreo breoslaí gan toit agus ar bheagán carbóin, san am céanna agus a leathnófar ar phunann tháirgí agus sheirbhísí gairneoireachta an ghnó. Ó thaobh onnmhairí de, is é bua na cuideachta é na meáin fáis a chuireann sí ar fáil do mhargaí gairmiúla san Eoraip, sa Mheánoirthear agus sa Chianoirthear agus an tsárobair teicneolaíochta atá iontu.

Rinneadh athbhreithniú inmheánach ar an ngnó Tomhaltóirí agus Gairmithe i gcaitheamh na bliana a d'fhiosraigh na dúshláin atá roimhe. De bharr an athbhreithnithe, chinneamar an gnó a roinnt ina dhá ghnó ar leith a dhíríonn go huile agus go hiomlán ar a sainchuspóirí straitéiseacha féin, is iad sin breoslaí agus gairneoireacht faoi seach.

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA, AR LEAN ATHBHREITHNIÚ GNÓ TOMHALTÓIRÍ AGUS GAIRMITHE

Feidhmíocht

Bhí €143.7 milliún de dhíolachán sa ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe i mbliain airgeadais 2015.

An Margadh Téimh in Éirinn

I gcodarsnacht leis an dá bhliain seo caite ina raibh an margadh téimh an-láidir ar fad, bhí dúshlán mhóra le tabhairt i mbliana. Thit praghas an ola téimh 20% agus bhí cuid mhór móna agus adhmaid tine ar fáil go príobháideach a laghdaigh an t-éileamh ar bhreosla soladach trádáilte. Ba léir freisin fiorthionchar na cánach carbóin a bheith á gearradh ar ghual agus ar bhríciní móna araon. Ba dhúshlán fós é allmhairiú neamhchomhlíontach breosla, ó Thuaisceart Éireann go príomha, agus an éagothromaíocht idir na córais chánachais ar bhreosla soladach sa dá dhlíne. Tháinig laghdú thart ar 13%, ó bhliain go bliain, ar an líon iomlán bríciní móna a díoladh. Laghdú 18% a tháinig ar ghual, ar imir an cháin ar charbón agus an t-allmhairiú neamhchomhlíontach tionchar níos measa air.

Meáin Fáis

Tá ag éirí go maith go fóill le gnó na meán fáis sa Ríocht Aontaithe, ar tháinig borradh 2.9% faoi in 2014. Bhí borradh láidir faoinár gcomhpháirtí straitéiseach B&Q ó bhliain go bliain de bharr dálaí maithe aimsire agus feidhmiú tréan tráchtála sna siopaí. Méadú dédhigiteach a bhí ar earnáil bheag na n-ionad garraíodóireachta don tríú bliain as a chéile.

Rinne an gnó gairneoireachta gairmiúla tionscnaimh thábhachtacha straitéiseacha a phleanáil agus a chur i bhfeidhm le linn na bliana d'fhonn €19.8 milliún de dhíolachán a ghnóthú ar fud na hEorpa. Thugamar isteach cineálacha nua móna difreáilte agus bhaineamar amach dár mbranda móna ardchaighdeán an marc cáilíochta RHP, a bhfuil aitheantas an tionscail aige agus a dheimhnítear go neamhspleách, dhá rud a neartaigh ár suí sa mhargadh.

In ainneoin brandaí iomaíochta móna agus comhábhair mhalartacha a bheith á n-allmhairiú, d'éirigh linn níos mó airgid ná a bhí buiséadaithe a ghnóthú i margaid traidisiúnta na hÍsiltíre, na hIodáil agus na Fraince, cuir i gcás.

Ar Baineadh Amach

I bhfianaise a dhúshlánaí atá an margadh in Éirinn faoi láthair, lean an gnó Tomhaltóirí agus Gairmithe dá infheistíocht i nDíolachán & Margaíocht trí Chlár Custaiméirí Comhpháirtíochta a thabhairt isteach faoina n-oibrítear i ndlúthchomhar le custaiméirí trádála chun gníomhaíochtaí áitiúla bolscaireachta a dhéanamh, comharthaíocht a sholáthar agus clár díolphointe agus oiliúna foirne níos fearr a chur ar fáil. De bharr na n-aonad taispeána nualaíochta atá againn, méadaíodh an réimse breosla sholadaigh a bhí ar fáil sa bhealach il-mhiondíola. Rinne Bord na Móna réimse táirgí adhmaid tine ardchaighdeán a thabhairt isteach, lena n-áirítear adhmaid tine arna thriomú in áith, toisí éagsúla broсна agus táirgí nua millíní adhmaid, rud a léiríonn gluaiseacht na cuideachta i dtreo breoslaí soladacha ar bheagán carbóin.

Thacaigh Bord na Móna le Waterford Stanley agus é ag déanamh bolscaireachta faoin mana 'An tSeachtain Teasa' agus thug isteach táirge nua - an lomán soirn - a bheidh á chur ar fáil de réir a chéile i bpríomhshíopaí miondíola i mbliana. Cinntíodh go raibh Bord na Móna i láthair agus le feiceáil go soiléir ag imeachtaí trádála éagsúla amhail an Comórtas Náisiúnta Treabhdóireachta (a raibh slua níos mó ná riamh ann), imeachtaí Ideal Homes i mBaile Átha Cliath agus seónna trádála éagsúla idir áitiúil agus náisiúnta.

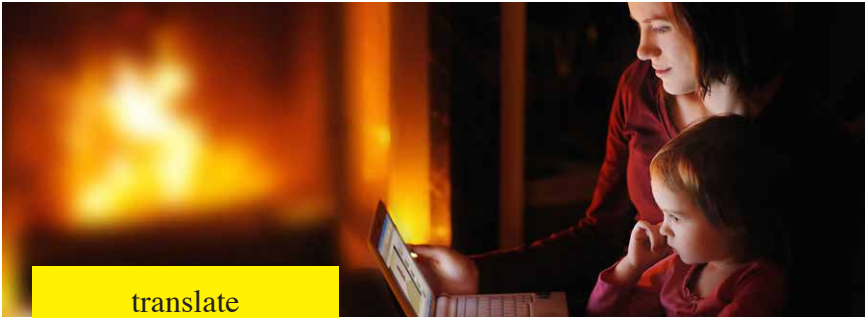
Ba bhuaicphointe dúinn aitheantas a fháil ar ár dtiomantas don dea-cháilíocht agus don inbhuanaitheacht in earnáil na meán fáis nuair a bhronn an comhlacht tomhaltóirí neamhspleách is mó sa tír, Which?, an gradam is airde dá gcuid, 'Which? Best Buy', ar thrí cinn dár dtáirgí.

I mbliana, freisin, tosaíodh ag onnmhairiú móna den chéad uair chuig an Téaváin, mar sholáthar don chéad mhonarcha ithreach potaithe sa réigiún sin, agus chuig an Araib Shádach, Oman agus Catar.

Dúshlán

Tá dúshlán mhóra i réimsí éagsúla roimh thionscal an bhreosla sholadaigh. Orthu sin go háirithe tá brú na reachtaíochta a bhíonn ag dul i dtreis ar an ngnó. Mar gheall ar an gcáin ar charbón a ghearrtar anois ar bhreosla soladach tá praghsanna miondíola níos airde ar tháirgí gual agus bríciní móna (20% níos airde le hais an dá bhliain seo caite). Iad siúd atá i mbaol bochtaineachta breosla is mó atá thíos leis sin agus tá díolachán na dtáirgí níos lú dá dheasca freisin.

translate
(sentence below to
change as per email)

Ó tharla nach léir go bhfuil forfheidhmiú á dhéanamh ar an gcáin ar charbón ach go fánach, go háirithe maidir le hallmhairí ó Thuaisceart Éireann, tá iompraíocht neamhchomhlíontach á spreagadh agus tá tionscal an bhreosla sholadaigh in Éirinn á chur i mbaol mór. Cuireadh de fhreagracht ar Bhord na Móna i mbliana Oibleagáid Éifeachtúlachta Fuinnimh a chomhlíonadh, ach is é an t-aon soláthraí breosla sholadaigh i bPoblacht na hÉireann ar a bhfuil cúram dá leithéid. Beidh sé níos dúshlánaí fós ar Bhord na Móna feidhmiú go hiomaíoch sa mhargadh dá dheasca.

I margadh na meán fáis sa Ríocht Aontaithe, bímid ag díriú go fóill ar chuidiú a thabhairt dár gcustaiméirí, ar mó a líon i gcónaí, freagairt don treallús rialála atá ann móin a chaolú agus meáin fáis a fháil ó fhoinsí inbhuanaithe. Agus muid á dhéanamh sin bímid ag díriú freisin ar sheasamh iomaíoch a choinneáil in aghaidh costais bhreise bhunábhair agus last-táillí.

Tiomantas Inbhuanaitheacht

Táimid tiomanta don inbhuanaitheacht san am atá romhainn. Tá Bord na Móna ar thús cadhnaíochta i réimse an bhreosla sholadaigh cheana féin agus is ann a fhanfaidh sé agus é ag aistriú chuig margadh an téimh bhaile in-athnuaite.

Maidir le meáin fáis, leanann Bord na Móna de bheith ag forbairt táirgí inbhuanaithe agus táirgí móna caolaithe chun freastal ar éilimh an mhargaidh. Bímid ag díriú go fóill ar chuidiú a thabhairt dár gcustaiméirí sa Ríocht Aontaithe freagairt don treallús rialála atá ann le haghaidh móin chaolaithe agus táirgí inbhuanaithe fad is a choinníonn siad iad féin i riocht iomaíoch.

Nuálaíocht

Ós é is mó a thairgíonn agus a allmhairíonn táirgí breosla sholadaigh in Éirinn, tá an gnó Thomhaltóirí & Cairmithe meáite ar tháirgí a fhorbairt nach táirgí breosla traidisiúnta iad, ach a bheidh comhlíontach agus a ghabhfaidh i gceannas an mhargaidh le haghaidh réitigh éifeachtacha inbhuanaithe iomaíocha.

“TÁIMID TIOMANTA DON INBHUANAITHEACHT SAN AM ATÁ ROMHAINN. TÁ BORD NA MÓNA AR THÚS CADHNAÍOCHTA I RÉIMSE AN BHREOSLA SHOLADAIGH CHEANA FÉIN AGUS IS ANN A FHANFAIDH SÉ AGUS É AG AISTRIÚ CHUIG MARGADH AN TÉIMH BHAILE IN-ATHNUAITE.”

Is gné ríthábhachtach dár dtiomantas don inbhuanaitheacht san am atá romhainn í an nuálaíocht táirgí. Tá dul chun cinn maith déanta againn ar thionscadail straitéiseacha le bliain anuas chun táirgí gan toit agus táirgí in-athnuaite a chur ar fáil a fhreastalóidh ar éilimh an mhargaidh agus ar riachtanais chustaiméirí amach anseo.

Tá an gnó tiomanta do mhargaíocht a dhéanamh ar réitigh meán fáis, idir tháirgí do thomhaltóirí agus tháirgí do shaothróirí gairmiúla, atá nuálach, inbhuanaithe agus iomaíoch ó thaobh costais de. Trí infheistíocht a dhéanamh i bhforbairt táirgí a chomhlíonann critéir inbhuanaitheachta, cabhróimid lenár gcustaiméirí sa Ríocht Aontaithe, san Eoraip agus níos faide i gcéin a gcuid gnó a neartú a thuilleadh de bharr réitigh atá éifeachtach comhlíontach agus a dhéanfaidh brabús dóibh pé ar bith cén margadh ina dtrádálann siad. Thar rud ar bith eile, tabharfaimid tacaíocht dár gcustaiméirí, mar a thugamar riamh, a ngnóthaí a chur ag fás agus ag forbairt ar shlí a rachaidh chun leas an dá thaobh.

“TÁ AN GNÓ TIOMANTA DO MHARGAÍOCHT A DHÉANAMH AR RÉITIGH MEÁN FÁIS, IDIR THÁIRGÍ DO THOMHALTÓIRÍ AGUS THÁIRGÍ DO SHAOTHRÓIRÍ GAIRMIÚLA, ATÁ NUÁLACH, INBHUANAITHE AGUS IOMAÍOCH Ó THAOBH COSTAIS DE.”

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN
ATHBHREITHNIÚ GNÓ
AISGHABHÁIL ACMHAINNÍ

Is gnó comhtháite bainistíochta dramhaíola é gnó Bhord na Móna chun Aisghabháil Acmhainní a chuireann seirbhís bailiúcháin ar fáil mar aon le seirbhís iomlán aisghabhála, athchúrsála, múirínithe agus diúscartha iarmharaf i líonadh talún le haghaidh gach sruth dramhaíola neamhghuaisí. Oibrítear na seirbhísí bailiúcháin dramhaíola faoin mbranda AES a sholáthraíonn seirbhís iomlán bainistíochta dramhaíola tí i réigiúin Lár na Tíre, an Oirthuaiscirt, an Oirdheiscirt agus an Iarthair Láir, chomh maith le seirbhís bainistíochta dramhaíola tráchtála ar fud na tíre.

ATHBHREITHNIÚ AN STIÚRTHÓRA BAINISTÍOCHTA AR LEAN ATHBHREITHNIÚ GNÓ AISGHABHÁIL ACMHAINNÍ

Ar Baineadh Amach

Méadú ar Líon na gCustaiméirí & Dramhaíl ar Atreo

Maidir le gnó i réimse an tí, cuireadh 7,000 sa bhreis le líon ár gcustaiméirí tí nuair a ghlacamar mar éadail chugainn an dá iomaitheoir, Tag-a-bin agus Mahon's Recycling. Tá breis agus 100,000 teaghlach ina gcustaiméirí tí gníomhacha anois againn.

Tá custaiméirí ag glacadh go maith lena dtairgíonn AES ar bhonn digiteach, óir tá breis agus 50% dár gcustaiméirí tí tar éis dul lenár gcóras billeála gan pháipéar agus tá 70% acu cláraithe chun íoc ar líne nó trí dhochar díreach. De bharr na húsáide digití sin, tá an Fhoireann Cúram Custaiméirí in ann seirbhís níos fearr agus níos eolasaí a thabhairt do chustaiméirí.

Tugadh 5,000 araid sa bhreis le haghaidh ábhar orgánach do chustaiméirí tí le linn na bliana. Dá thairbhe sin, bhíomar in ann níos mó dramhaíola a chur ar atreo ón líonadh talún agus d'fhanamar amach chun tosaigh ar na hoibleagáidí reachtúla a bhaineann le soláthar araidí le haghaidh ábhar orgánach.

Méadú ar Phróiseáil & ar Thuairisciú

Cuireadh le hacmhainneacht próiseála shaoráidí AES i gcaitheamh na bliana; tá an tsaoráid nua AES i Lusca in ann 95,000 tonna dramhaíola tráchtála agus tógála a phróiseáil, athosclaíodh saoráid AES i bPort Laoise agus tá sí sin in ann 40,000 tonna de dhramhaíl mheasctha sholadach a phróiseáil

agus, i saoráid AES na hUaimhe, cuireadh tús leis an gcumas burlála ar bhreosla arna dhíorthú ó dhramhaíl lena onnmhairiú. De thoradh air sin, tháinig laghdú ar an ábhar a caitheadh go díreach isteach sa líonadh talún agus méadú ar shruthanna dramhaíola le haghaidh athchúrsála agus aisghabhála. Ba lú na costais cóireála deiridh a bhí ann dá bharr.

Aistríodh próisis ghnó tráchtála AES chuig ardán nua bogearraí in 2015, arb é an t-ardán is fearr dá shórt é a dearadh i gcomhair an tionscail dramhaíola go sonrach. Tá an córas i bhfeidhm i ngach láthair Aisghabhála Acmhainní anois a chuireann ar ár gcumas tuairisciú a dhéanamh ar an toirt, feabhas a chur ar chruinneas an tsonrasaithe agus bainistíocht níos éifeachtúla a dhéanamh ar chorrailigh na cuideachta.

Saoráid Pháirc Dramhaíola an Droichid

Ba mhór an tonnáiste dramhaíola a tháinig isteach le haghaidh diúscartha agus aisghabhála sa tsaoráid líonta talún i bPáirc Dramhaíola an Droichid, saoráid a bhfuil innealtóireacht déanta uirthi. Chuaigh céatadán níos mó den ábhar sin chun aisghabhála i mblíana, freisin, ná sna blianta roimhe seo. Agus aird á díriú i gcónaí againn ar éifeachtúlacht na n-oibríochtaí, críochnófar athbhreithniú in 2015 ar na roghanna diúscartha láisteáite atá ann a laghdóidh costais a thuilleadh.

Tá an tsaoráid múirínithe agus an tionscadal aisghabhála gáis as líonadh talún ag feidhmiú go seasta arís in 2015. Cuirfear ardchóras glantacháin gáis, a úsáideann teicneolaíocht

dhílsithe, i bhfeidhm le himeacht na míonna seo chugainn chun an costas cothabhála ar an Stáisiún Cumhachta Gáis as Líonadh Talún a laghdú.

Dúshlán

Méideanna Dramhaíola & Costais Oibríocháin

Cé go raibh borradh beag faoi na méideanna dramhaíola a bailíodh i mblíana le hais anuraidh, go háirithe sa mhargadh tráchtála, tá praghsanna an-iomaíochas ar tháirgí anois mar gheall ar an tionscal a bheith thar acmhainneacht. Tá an margadh dúshlánach don uile sholáthraí anois de dheasca na bpraghsanna sin.

Dúshlán Amach Anseo

An tSeirbhís 'Íoc de réir Meáchain'

Rinneadh tabhairt isteach iomlán na seirbhíse éigeantaí 'Íoc de réir Meáchain' san earnáil tí a chur ar athló go dtí Iúil 2016. Is éard a bhíonn de thoradh ar an tseirbhís sin de ghnáth ná laghdú ar na méideanna dramhaíola a bhailítear agus is féidir mar sin go n-imreoidh sé drochthionchar ar an ioncam a ghnóthaítear in aghaidh an chustaiméara.

Acmhainneacht Laghdaithe Líonadh Talún an Droichid

Ó Eanáir 2016, tiocfaidh laghdú ar acmhainneacht cheadúnaithe Líonadh Talún an Droichid ó 360,000 tonna in aghaidh na bliana go 120,000 tonna. Beidh costais oibríocháin in aghaidh an tonna níos mó de dheasca an laghdaithe acmhainneachta sin.

“IS FÉIDIR LE BORD NA MÓNA SAORÁID AISGHABHÁLA INBHUANAITHE ATÁ LONNAITHE GO STRAITÉISEACH A CHUR AR FÁIL ACH TUILLEADH FORBARTHA A DHÉANAMH AR PHÁIRC DRAMHAÍOLA AN DROICHID, RUD A CHABHRÓIDH LINN DÉANAMH DE RÉIR MHIANTA BEARTAIS AN RIALTAIS MAIDIR LE DRAMHAÍL A CHÓIREÁIL GO FREAGRACH.”

Tiomantas

Seirbhís Níos Fearr a Thabhairt

Féachann an gnó Aisghabhála Acmhainní i gcónaí le seirbhís níos fearr a thabhairt dá chustaiméirí tí agus tráchtála le súil is gurb é féin an soláthraí seirbhíse is rogha leo. Beidh comhéadan nua custaiméirí atá bunaithe ar an ngréasán á chur ar fáil ag an ngnó do chustaiméirí tí i mbliana. Tá an gnó tiomanta go fóill do bheith ag cur réitigh nuálacha ar fáil dá chustaiméirí tionscail agus tráchtála freisin.

Próiseáil Dhúchasach Inbhuanaithe

Creidimid nach réiteach inbhuanaithe fadtéarmach do mhargadh dramhaíola na hÉireann é an t-onnmhairiú dramhaíola. Is féidir le Bord na Móna saoráid aisghabhála inbhuanaithe atá lonnaithe go straitéiseach a chur ar fáil ach tuilleadh forbartha a dhéanamh ar Pháirc Dramhaíola an Droichid. D'fhéadfadh go n-áireofaí leis sin an tsaoráid phleanáilte le haghaidh cóireáil mheicniúil is bhitheolaíoch. habhródh sé sin linn déanamh de réir mhianta beartais an Rialtais maidir le dramhaíl a chóireáil go freagrach.

Borradh & Comhdhlúthú

Tá dul chun cinn mór déanta ag Aisghabháil Acmhainní chun toradh níos fearr a fháil ar a chuid gnó, trí bhearta oibriúcháin ar chostas níos ísle a dhéanamh, agus creidimid go dtiocfaidh borradh faoin ngnó sna blianta amach romhainn a bhuí leis an méadú ar an acmhainn phróiseála cheadúnaithe. Chun bonn a chur faoin mborradh sin i margadh atá an-athraitheach, beidh aird á díriú go leanúnach ar éifeachtúlacht na n-oibriúcháin agus leas á bhaint as na hinffeistíochtaí atá ann cheana i dteicneolaíochtaí bailithe dramhaíola.

ATHBHREITHNIÚ GNÓ ANUA

Tá obair thábhachtach á déanamh ag Anua le breis agus scór bliain chun punann fhairsing de theicneolaíochtaí glana, difreáilte agus inbhuanaithe a dhearadh, a mhonarú agus a shuiteáil agus, dá réir sin, chun réitigh aeir ghlain agus uisce ghlain a chur ar fáil d'earnálacha tí, tráchtála, bardais/ fónas agus tionscail san Eoraip agus i Meiriceá Thuaidh.

Ba dhúshlán uafásach mór d'Anua é an meathlú mór geilleagair san earnáil tógála ó 2008 i leith agus cé nach bhfuil in Anua ach 2% de láimhdeachas an Ghrúpa, ní raibh ach cailteanas air le cúig bliana anuas. Rinneadh athbhreithniú straitéiseach ar Anua agus cinneadh nach gcomhlánaíonn ná nach mbaineann gníomhaíochtaí an ghnó leas as príomhinníochtaí an Ghrúpa agus, i bhfianaise na gcaillteanas a bhí á dtabhú ar bhonn leanúnach, nach raibh an gnó fós inbhuanaithe.

I ndiaidh dóibh an cheist a bhreithniú go cúramach, chinn an Bord éirí as an ngnó go huile is go hiomlán, á dhúnadh ar bhonn struchtúrtha agus na hoibríochtaí á bhfoirceannadh. Dúnadh gnó na Ríochta Aontaithe i Márta 2015. Tá na gnóthaí in Éirinn agus i Meiriceá á bhfoirceannadh go hordúil tar éis deireadh na bliana.

“TÁ DUL CHUN CINN MÓR DÉANTA AG AISGHABHÁIL ACMHAINNÍ CHUN TORADH NÍOS FEARR A FHÁIL AR A CHUID GNÓ, TRÍ BHEARTA OIBRIÚCHÁIN AR CHOSTAS NÍOS ÍSLE A DHÉANAMH, AGUS CREIDIMID GO DTIOCFADH BORRADH FAOIN NGNÓ SNA BLIANTA AMACH ROMHAINN A BHUÍ LEIS AN MÉADÚ AR AN ACMHAINN PHRÓISEÁLA CHEADÚNAITHE.”

RÁITEAS INBHUANAITHEACHTA

Tá Bord na Móna gafa le bainistiú acmhainní nádúrtha na hÉireann ó luathbhlianta an Stáit féin. Seachtó bliain tar éis a bhunaithe, nach mór, tá an chuideachta leathnaithe amach ón gcúram bunaidh sin a díriodh ar bhainistiú acmhainní móna na tíre sa chaoi is go bpléann sé anois ar ghnóthaí eile arna dtógáil ar an mbunachar talún fairsing de bhreis agus 80,000ha atá aige. Tá níos mó ná 2,000 fostaithe aige ag obair in áiteanna éagsúla ar fud na tíre, mar sin is mór an tionchar a imríonn Bord na Móna ar an oileán trí chéile agus tuigimid dá réir an dualgas atá orainn i leith na bpobal ar a bhfreastalaímid.

Sa lá atá inniu ann, tá idir ghiniúint leictreachais, fhómhar móna, tháirgí téimh, aisghabháil acmhainní, mheáin fáis agus tháirgí bithmhaise i gceist le gnó Bhord na Móna. Tá gach uile chuid dár ngnó tábhachtach chun ár gclár oibre inbhuanaitheachta a bhaint amach.

Mar bhonn agus mar thaca le misean, cuspóirí, straitéis agus luachanna Bhord na Móna tá an 'Conradh leis an Dúlra' a leagann amach don chuideachta bealach soiléir i dtreo na hinbhuanaitheachta. Ciallaíonn sé go mbíonn ár ngníomhaíochtaí gnó go léir, idir ghníomhaíochtaí dhíreacha agus tacaíochta, ag éirí níos inbhuanaithe ó thaobh cúrsaí comhshaoil agus sóisialta de ach ag gnóthú brabús fós féin. Tugtar achoimre ann ar an dóigh a bhfuil an chuideachta ag dul ar thús cadhnaíochta i measc soláthraithe táirgí agus seirbhísí inbhuanaithe, in Éirinn agus thar lear, agus cuimsítear ann na trí chrann taca bhunúsacha seo: an pobal, an domhan agus brabús.

Tá Bord na Móna treallúsach i leith an dícharbónaithe. Tá an tiomantas sin múnlaith ag mórathrú bheartas na hEorpa i dtreo todhchaí ar bheagán carbóin, arb aidhm leis go sonrach go mbeidh na hastaíochtaí carbóin faoi 2050 80% níos lú ná a leibhéil in 1990. Ní hamháin go spreagann sé sin éileamh ar réitigh nuálacha ar na dúshláin inbhuanaitheachta atá roimh ghníomhaíochtaí reatha ár n-aonad gnó go léir atá i mbun oibriúcháin, ach feidhmíonn sé freisin chun an scagadh is gá a dhéanamh ar dheiseanna nua forbartha gnó lena n-oiriúnacht straitéiseach don chuideachta a chinntiú.

Is iomaí foinse fuinnimh in-athnuaite in Éirinn, go háirithe cumhacht ghaoithe, agus tá an t-ádh linn dá thairbhe a bheith in ann beartas giniúna in-athnuaite a leanúint nach bhfuil mórán níos costasaí ná giniúint as foinsí traidisiúnta. Mar eagrais stáit, tá freagracht ar leith ar Bhord na Móna feidhmiú go hinbhuanaithe ó thaobh tráchtála agus an chomhshaoil de aron. Tá bunachar talún 80,000 heicteár ag an gcuideachta atá lonnaithe i gcuid den Eoraip atá ag cur thar maoil le ceann de na foinsí fuinnimh in-athnuaite is costéifeachtúla ar domhan.

Mar chuid den bhunachar talún tá go leor láithreacha atá ag teacht chun deireadh a saol tráchtála agus ag éirí as móin a tháirgeadh le haghaidh giniúint fuinnimh.

Dúshraith slándála fuinnimh na hÉireann ab ea an táirgeadh sin le blianta fada. Fostaíodh na mílte duine ann agus ba leis a tógadh agus a cothú pobail ar fud na tíre. Níorbh ann don rath a bhí agus atá fós ar Bhord na Móna murach an leagáid atá aige sócmhainní fuinnimh náisiúnta a fhorbairt i ndlúthchomhar le pobail áitiúla.

Ba é an tUasal Alex White, an tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Náidúrtha, a d'oscail an tsaoráid leictreachais in-athnuaite is déanaí de chuid an Chrúpa, is é sin an fheirm ghaoithe 84 MW i nDroim Cáithe, Co. Uíbh Fhailí. Tá an fheirm ghaoithe suite ar 1,100 heicteár laghortaigh a déirigh as móin a tháirgeadh in 2004 agus is í an chéad saoráid í a tógadh ar laghortaigh fhairsinge lár na tíre.

Choinnigh Bord na Móna air ag obair go dlúth agus go leanúnach le pobail áitiúla i gceantar Dhroim Cáithe, faoi mar is dual dóibh de réir a bheartais rannpháirtíochta. Bhuaill an chuideachta le grúpaí pobail le linn fhorbairt na saoráide, reáchtáil sé laethanta oscailte agus cruinnithe pobail agus bhunaigh scéim tairbhe don phobal.

Gach a ndéanaimid, déanaimid de réir ár dtiomantais é don Phobal, don Domhan agus do Bhrabús. Feictear dúinne anseo i mBord na Móna go bhfuil sé de dhualgas orainn dul i gceann feadhna chun todhchaí níos fearr a chruthú dúinn uile. Mairimid i saol a bhíonn de shíor ag athrú. De réir mar a athraíonn geilleagair an domhain i dtreo ardáin ar bheagán carbóin, bíonn deiseanna móra ag Bord na Móna áit a ghlacadh i measc na gcuideachtaí is mó a sholáthraíonn táirgí agus seirbhísí inbhuanaithe agus an clár oibre inbhuanaitheachta atá againn a chur i gcrích.

DROIM CÁITHE FEIRM GHAOITHE

AN INFHEISTÍOCHT AONAIR IS MÓ A RINNE BORD NA MÓNA RIAMH

ARNA CUR I GCRÍCH IN AM AGUS
DE RÉIR AN BHUISÉID

AR CHOSTAS
€115 MILLIÚN

SOLÁTHRAÍONN SÍ LEICTREACHAS
DO **45,000 TEACH**

LOCH NA BUARAÍ PÁIRC FOGHLAMA IONAD CUAIRTEOIRÍ

AR CHOSTAS **€1.5 MILLIÚN**

BREIS AGUS **2000 HEICTEÁR** ATÁ I BPÁIRC FOGHLAMA LOCH NA BUARAÍ ANOIS AGUS TÁ THART AR **20 CILIMÉADAR** DE BHEALAÍ SIÚIL AGUS ROTHÁÍOCHTA EASBHÓTHAIR ANN

AMACH Ó NA TIMBHEALAÍ SIÚIL TÁ RADHARCANNA MÓRTHAIBHSEACHA AR AN ÁILLEACHT TÍRE, AR ÁR N-OIDHREACTH AGUS AR **BHAILIÚCHÁN IONTACH DEALBH** AR GEALL LE PARTHAS É **DO THEAGHLAIGH AGUS DO DHAOINE AR BREÁ LEO A BHEITH AMUIGH FAOIN AER**

BA CHEANN DE PHRÍOMHCHUSPÓIRÍ NA HINFHEISTÍOCHTA SEO **FORBAIRT INBHUNAITHE** A DHÉANAMH A LUÍONN ISTEACH LEIS AN TÍRDHREACH. AG CUIMHNEAMH AIR SIN, TÁ ROINNT GNÉITHE DEN FHOIRGNEAMH FÉIN ATÁ NEAMHDHÍOBHÁLACH DON CHOMHSHAOL, LENA N-ÁIRÍTEAR **ÁBHAR TÓGÁLA INBHUNAITHE, DÍON GLAS, FUINNEAMH GRÉINE AGUS CÓRAS ÉICEOLAÍOCH CÓIREÁLA FUÍOLLUISCE**, I MEASC NITHE EILE.

Lough Boora
Discovery Park

AN BORD

John Horgan (Cathaoirleach)

Ceapadh John Horgan chuig an mBord in Aibreán 2012 agus ina Chathaoirleach i Meán Fómhair 2012. Is Sainchomhairleoir Acmhainní Daonna neamhspleách é. Tá céim san Eolaíocht Shóisialta aige ó Choláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath, MA sa Chaidreamh Tionsclaíoch ó Ollscoil Warwick agus MA sa Stair ó Ollscoil na hÉireann, Gaillimh. Tar éis dó gabháil le poist sa tseirbhís phoiblí sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn, ceapadh ina Leaschathaoirleach ar an gCúirt Oibreachais é agus ina Chathaoirleach uirthi ar ball. Doibrigh sé ag CPA sa tSionainn ina dhiaidh sin agus bhí sé ina Stiúrthóir Acmhainní Daonna i roinnt cuideachtaí ilnáisiúnta.

Mike Quinn (Stiúrthóir Bainistíochta)

Ceapadh Mike Quinn ina Stiúrthóir Bainistíochta le héifeacht ón 2 Eanáir 2015. Sular thosaigh sé ag obair ag Bord na Móna, ba Leas-Uachtarán Crúpa é ag Precision Castparts. Chabh sé le poist ardbhainistíochta freisin in Tellabs, Stryker agus Lufthansa Technik tar éis dó obair innealtóra a dhéanamh ag Amdahl Ireland agus Apple Computers. Tá céim san Fhisic agus sa Leictreonaic aige ó Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath chomh maith le cáilíocht iarchéime sa Bhainistíocht Tionscadal ó Ollscoil Luimnigh. Tá staidéar déanta aige freisin faoi chláir Ardcheannaireachta in Ollscoil Cranfield agus Ollscoil Michigan araon.

Philip Casey

Ceapadh Philip Casey chuig an mBord in Eanáir 2015 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Chuaigh sé le Bord na Móna in 1980 agus é ina oibrí táirgeachta séasúrach le hOibreacha na hAbhann Duibhe. Ghlac sé post buan mar fhaireoir i mí na Nollag 1981. Bhí sé ina fhear Seirbhíse ó 1982 go dtí gur ceapadh é ina Cheann Foirne in 1991. D'aistrigh sé chuig oibríochtaí Iompair in 1997, áit a bhfuil sé fostaithe faoi láthair mar Oibreoir Sealanna Iompair. Tá teastais ó Chomhairle na nDámhachtainí Ardoideachais agus Oilíúna (HETAC) aige sna réimsí seo: Sláinte agus Sábháilteacht Cheirde; Ceardchumannachas/Cómhargáil; Cineálacha Nua Eagraithe Oibre/Dlí Fostaíochta; An Comhionannas/Saincheisteanna Sóisialta agus Geilleagracha; Ardteastas i Sábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair; agus Sláinte agus Sábháilteacht.

Denis Leonard

Ceapadh Denis Leonard chuig an mBord i Meitheamh 2014. Is Príomhoide é ar choláiste breisoideachais i nDún Búinne agus tá sé tar éis a bheith ina chomhalta de Chomhairle Contae na hIarmhí agus de Bhord Oideachais agus Oilíúna an Longfoirt–na hIarmhí. Tá céim sna hEalaíona agus céim Mháistir i Staidéar an Chomhionannais aige ó Choláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath, chomh maith le hiarchéim sa Treoir um Oideachas Aosach ó Ollscoil na hÉireann Má Nuad. Tá tréimhsí caite aige ar bhord Greenpeace agus VOICE agus ar bhord charthanais Thuaidh-Theas do leanaí. Tá seantaithí aige ar chúrsaí comhshaoil atá tá clár raidió ina leith á léiriú agus á chur i láthair aige le cúig bliana anuas. Doibrigh sé le cuid mhór eagraíochtaí áitiúla agus náisiúnta a phléann le forbairt pobail agus le cúrsaí iompair, comhshaoil agus carthanais agus bhí sé ina Chathaoirleach freisin ar Fhóram Oidhreacht na hIarmhí.

Seamus Maguire

Ceapadh Seamus Maguire chuig an mBord in Eanáir 2015 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Chuaigh sé le Bord na Móna in 1974 mar phrintíseach oirtheara i gceardlann Dhoire Dhraighneach. Ar chríochnú na printíseachta sin dó, d'aistrigh sé chuig ceardlann Bhaile an Chonnaidh mar a raibh sé ina oirthear ceantair ar feadh roinnt blianta. D'fhill sé ar Dhoire Dhraighneach in 1988 agus ó 1990 i leith tá sé ar fhoireann déantúsáíochta PBR. Toscaire de chuid an Chomharchumainn Leictreachais agus Innealtóireachta Teicniúla i nCrúpa Comharchumainn Bhord na Móna ab ea é ó 1998 i leith. Oileadh mar theagascóir láimhsithe sábháilte é in 2006 agus tugann sé tacaíocht anois do theagascóirí oilíúna eile nuair is gá. Is é ionadaí sábháilteachta Dhoire Dhraighneach é agus ball den Lárchoiste Sláinte agus Sábháilteachta i láthair na huaire.

Gerard O'Donoghue

Ceapadh Gerard O'Donoghue chuig an mBord i nDeireadh Fómhair 2012. Is dlíodóir é atá ag cleachtadh a ghairme agus cheap an Chúirt Uachtarach ina nótaire poiblí é in Iúil 2005. Is é an príomhdhlíodóir é i gcleachtadh White O'Donoghue and Company, Dlíodóirí, Mainistir Laoise, Co. Laoise.

Denise Cronin

Ceapadh Denise Cronin chuig an mBord i Meán Fómhair 2011. Bainisteoir Cuntasáíochta is ea í a dhíríonn ar oibríochtaí Eorpacha cheann de chuideachtaí teicneolaíochta ilnáisiúnta Mheiriceá. Doibrigh sí le cúrsaí airgeadais i roinnt cuideachtaí Éireannacha thar réimse tionscal. Is comhalta í Denise de chuid Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn agus tá Baitsiléir Cumarsáide (Onóracha) aici ó Choláiste na hOllscoile, Corcaigh. Bíonn sí ag obair freisin le roinnt comhlachtaí neamhbhrabúsacha.

John Farrelly

Ceapadh John Farrelly chuig an mBord i Meitheamh 2014. Is duine de Stiúrthóirí Cheantálaithe agus Ghníomhairí Eastáit DNG Royal County é. Bhí sé ina Sheanadóir ó 1993 go 1997 agus ina Theachta Dála ó 1982 go 1992 agus ó 1997 go 2000. Bhí sé ina chomhalta de Chomhairle Contae na Mí agus ina Chathaoirleach ar Thurasóireacht na Mí. Bhí sé ina Chathaoirleach freisin ar Choiste Réigiún Oirthear na Teorann. Faoi láthair is duine de Stiúrthóirí Fhéile Liteartha Féir sa Cheanannas Mór é. Tá sé tar éis tréimhsí a chaitheamh ag obair le roinnt comhlachtaí eile le linn a ghairme freisin. Is céimí de chuid Choláiste Talmhaíochta Bhaile an Bhairínigh é.

Kevin Healy

Ceapadh Kevin Healy chuig an mBord in Eanáir 2015 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Thosaigh sé ag obair le Bord na Móna in 1975 agus é ina Shuirbhéir Cúnta ag Oibreacha na Buaráí mar a rabhthas ag plé le fuinneamh móna. Bhí poist aige freisin ag coimeád taifead, ag rialú costas cothabhála agus ag obair le párolla agus stórais. Is é duine de na daoine é a bhunaigh an grúpa a chuir tús le Páirc Foghlama Loch na Buaráí agus tá baint fós aige le forbairt na Páirce agus le heagraíochtaí pobail áitiúla. Bhí sé ina Mhaor Siopa, ina Rúnaí Brainne agus ina chomhalta de Choiste Rannóige an Cheardchumainn Seirbhísí, Tionsclaíoch, Cairmiúil agus Teicniúil (SIPTU).

Colm Ó Cógáin

Ceapadh Colm Ó Cógáin chuig an mBord in Eanáir 2011 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988 agus athcheapadh é in Eanáir 2015. Thosaigh sé ag obair le Bord na Móna in 1974 agus chuaigh sé le roinnt post lena n-áirítear Príomhfheidhmeannach Chnó Breoslaí Bhord na Móna Tta. agus Stiúrthóir ar Ghnó Comhshaoil Bhord na Móna Tta. Faoi láthair is é an Ceann Bonneagair Straitéisigh é. Tá Baitsiléir Innealtóireachta (Meicniúla) aige ó Choláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath. Is Innealtóir Cairte agus Comhalta de chuid Innealtóirí Éireann é.

Elaine Treacy

Ceapadh Elaine Treacy chuig an mBord in Iúil 2012. Tá scór bliain de thairbhí ag Elaine san earnáil teicneolaíochta agus cuid mhór saineolais dá bharr i ndíolachán idirnáisiúnta, margáíocht, straitéis ghnó, tiomsú caipitil agus cumais agus éadálacha. Tá idir chuideachtaí poiblí teoranta, eagraíochtaí san earnáil phoiblí agus eagraíochtaí nuathionscanta i gceist lena gairmréim. Tá sí i gceannas ar oibríochtaí Díolacháin & Margáíochta na Ríochta Aontaithe don Chrúpa AMCS, ar ceannródaí domhanda é i dteicneolaíocht agus i mbogearraí athchúrsála agus dramhaíola. Tá céim Mháistir sa Staidéar Cnó agus Baitsiléir sa Tráchtáil ag Elaine ó Ollscoil na hÉireann, Gaillimh.

Barry Walsh

Ceapadh Barry Walsh ar an mBord i nDeireadh Fómhair 2012. Is cuntasóir é a bhfuil formhór a ghairmréime caite aige ag obair in ardphoist airgeadais i nGrúpa Beatha na hÉireann. Ó 2012 go dtí 2014 nuair a chuaigh sé ar scor, ba é Rúnaí Cuideachta Ghrúpa Beatha na hÉireann é. Is é an Cathaoirleach ar Scéim Pinsín Foirme Bheatha na hÉireann faoi láthair é. Sula ndeachaigh sé le Beatha na hÉireann bhí sé ina Chigire Cánach leis na Coimisinéirí Ioncaim.

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ

Réamhrá

Anseo thíos tá tuarascáil bhliantúil na Stiúrthóirí agus ráitis airgeadais iniúchta Bhord na Móna plc don bhliain airgeadais dar críoch an 25 Márta 2015.

Príomhghníomhaíochtaí agus Athbheithniú Gnó

Is éard a dhéanann an Grúpa ná leictreachas a ghintear ó mhóin, ó ghaoth, ó ola agus ó bhithmhais a sholáthar ag a stáisiúin ghiniúna agus móin a chur ar fáil mar bhreosla do stáisiúin ghiniúna leictreachais eile. Forbraíonn agus feidhmíonn an Grúpa feirmeacha gaoithe agus tionscadail i réimse an fhuinnimh in-athnuaite. Ina theannta sin, monaraíonn sé brící móna agus táirgí gairneoireachta, soláthraíonn sé seirbhísí bainistíochta dramhaíola, sainchomhairleoireachta comhshaoil agus saotharlainne tráchtála, agus déanann sé táirgí guail a chumasc, a chur i málaí agus a dháileadh. Bhí táirgí cóireála fuíolluisce agus astaíochtaí bolaidh á monarú ann roimhe seo.

Cuimsítear i Ráiteas an Chathaoirligh ar leathanaigh 4 go 7, agus in Athbheithniú an Stiúrthóra Bainistíochta ar leathnaigh 8 go 11, athbheithniú ar fhorbairt ghnó an Ghrúpa le linn na bliana agus ar staid ghnóthaí an Ghrúpa ar an 25 Márta 2015, mar aon le cur síos ar nithe a baineadh amach le déanaí agus ar ar dóchúil go ndéanfar amach anseo.

Torthaí na tréimhse

	€'000
Brabús don bhliain airgeadais	30,422
Díbhinn íochta	(11,171)
Brabús coinneáilte don bhliain airgeadais	19,251

Tugtar sonraí faoi thorthaí airgeadais Bhord na Móna plc don bhliain airgeadais dar críoch an 25 Márta 2015 ar leathanaigh 45 go 84.

Cuimsítear i Ráiteas an Chathaoirligh ar leathanach 4 agus in Athbheithniú an Stiúrthóra Bainistíochta ar leathanach 8 forbheathnú ar fheidhmíocht le linn na bliana airgeadais dar críoch an 25 Márta 2015.

Stiúrthóirí

Cinneann dhá bhall déag den Bhord arna gceapadh ag an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha an beartas i mBord na Móna. De ghnáth, ceaptar seachtar de na Stiúrthóirí ar feadh téarma cúig bliana. Ceaptar ceathrar de na Stiúrthóirí ar feadh téarma ceithre bliana, de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988. Ceaptar an Stiúrthóir Bainistíochta don Bhord ar a c(h)eadadh chuig an bpost sin. Seo thíos ainm na ndaoine a bhí ina Stiúrthóirí ar an 25 Márta 2015.

John Horgan	Cathaoirleach
Mike Quinn	Stiúrthóir Bainistíochta, arna cheapadh le héifeacht ón 2 Eanáir 2015
Philip Casey	Arna cheapadh le héifeacht ón 1 Eanáir 2015
Denise Cronin	
John Farrelly	Arna cheapadh le héifeacht ón 17 Meitheamh 2014
Kevin Healy	Arna cheapadh le héifeacht ón 1 Eanáir 2015
Denis Leonard	Arna cheapadh le héifeacht ón 17 Meitheamh 2014
Seamus Maguire	Arna cheapadh le héifeacht ón 1 Eanáir 2015
Gerard O'Donoghue	
Colm Ó Cógáin	Téarma oifige dulta in éag ar an 31 Nollaig 2014; arna athcheapadh le héifeacht ón 1 Eanáir 2015
Elaine Treacy	
Barry Walsh	

Chomh maith leo sin, bhí na daoine seo a leanas ina Stiúrthóirí le linn na tréimhse dar críoch an 25 Márta 2015:

Gabriel D'Arcy	Stiúrthóir Bainistíochta – arna éirí as oifig le héifeacht ón 1 Deireadh Fómhair 2014
Paudge Bennett	Téarma oifige arna dhul in éag an 31 Nollaig 2014
Paddy Fox	Téarma oifige arna dhul in éag an 30 Aibreán 2014
Pat McEvoy	Téarma oifige arna dhul in éag an 31 Nollaig 2014
Paschal Maher	Téarma oifige arna dhul in éag an 31 Nollaig 2014
David Taylor	Téarma oifige arna dhul in éag an 8 Meitheamh 2014

Rialachas Corparáideach

Mar léiriú ar a thiomantas don dea-cháilíocht, choinnigh an Grúpa air ag leanúint an deachleachtais maidir le stiúradh a ghnó agus tuairiscí airgeadais agus ginearálta a chur i bhfeidhm. Cloíonn an Grúpa le soláthairtí na Roinne Airgeadais i dtaca le "Cód Cleachtais an Rialtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit" arna nuashonrú in 2009 ("an Cód"). Leagtar amach sa chód an creat rialachais a chomhaontaigh an Rialtas le haghaidh bainistíochta inmheánach agus caidrimh thuairiscithe sheachtraigh na gComhlachtaí Stáit Tráchtála.

An Bord

Tá freagracht ar an mBord as mairseacht agus teorú a dhéanamh ar Ghrúpa Bhord na Móna agus as a rath fadtéarmach a chinntiú. Déantar

cinntí tar éis faisnéis iomchuí a bheith curtha ar fáil do chomhlachtaí an Bhoird agus le breithniú cuí ar na rioscaí a sainaitníodh tríd an bpróiseas bainistíochta riosca.

Chuir an Bord sceideal cúrsaí in áirithe le haghaidh a chinnidh, lena n-áirítear:

- Straitéis an Ghrúpa, an Plean Cúig Bliana, Buiséid Bhliantúla agus ráitis airgeadais eatramhacha agus bhliantúla a fhaomhadh
- Athbheithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht oibriúcháin agus airgeadais
- Mórchaiteachas caipitil a fhaomhadh
- Athbheithniú a dhéanamh ar chóras rialachais airgeadais agus bainistíochta riosca an Ghrúpa
- Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a cheapadh
- Rúnaí na Cuideachta a cheapadh

Cuirtear faisnéis rialta ar fáil don Bhord ar bhonn tráthúil a chuimsíonn eochairtháscairí feidhmíochta i leith gach réimse den ghnó. Scaiptear tuairiscí agus páipéir do na Stiúrthóirí mar ullmhúchán do chruinnithe Boird agus Coiste.

Tá fáil ag gach comhalta den Bhord ar chomhairle agus ar sheirbhísí Rúnaí na Cuideachta atá freagrach don Bhord as a chinntiú go gcomhlíontar nósanna imeachta an Bhoird. Tá comhairleoirí gairmiúla an Ghrúpa ar fáil do Stiúrthóirí le haghaidh comhairliúcháin nuair is gá. D'fhéadfadh stiúrthóirí aonair comhairle ghairmiúil neamhspleách a ghlacadh de réir nósanna imeachta sainithe.

Fuair na Stiúrthóirí uile faisnéis iomchuí ar a gceapadh chuig an mBord agus cuireann an Grúpa oiliúint ar fáil don Stiúrthóir i rith a t(h)éarma oifige.

Chuir an Bord críoch le próiseas le haghaidh a fheidhmíocht a mheas le linn na tréimhse agus thug dá aire roinnt moltaí a chuirfear i bhfeidhm in am trátha.

Bíonn an Bord agus an Lucht Bainistíochta i mbun idirphlé leanúnaigh le páirtithe leasmhara faoi shaincheisteanna straitéiseacha.

Measann an Bord gur neamhspleách ó thaobh carachtair agus breithiúnais de iad na Stiúrthóirí go léir. Mar sin féin, tugann an Bord dá aire go bhfuil conarthaí fostaíochta le Bord na Móna ag an Stiúrthóir Bainistíochta agus ag ceathrar Stiúrthóirí a ceapadh de réir na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 1988.

Luach Saothair na Stiúrthóirí

Cinneann an Rialtas táillí do Stiúrthóirí agus leagann an tAire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha na táillí sin amach i scríbhinn. Tá luach saothair na stiúrthóirí leagtha amach i nóta 4 leis na ráitis airgeadais ar leathanach 62. Ba iad na

costais chomhiomlána a íocadh leis na Stiúrthóirí in 2014/2015 ná €32,112 (2013/2014: €33,001).

Cruinnithe Boird

Tháinig an Coiste le chéile 11 uair le linn na bliana airgeadais.

Coistí an Bhoird

Tá ceithre bhuan-Choiste ag an mBord a fheidhmíonn faoi théarmaí tagartha foirmiúla.

Ba iad baill an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta (RAC) ar an 25 Márta 2015 iad Denise Cronin (Cathaoirleach) agus Barry Walsh. Tháinig an Coiste le chéile 5 huair le linn na bliana airgeadais. Buaileann an Coiste ar bhonn tréimhsiúil leis an iniúchóir inmheánach agus leis an iniúchóir seachtach d'fhonn plé a dhéanamh ar rialú cuntasáíochta inmheánach an Chrúpa, ar an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh, rogha na bpolasaithe cuntasáíochta agus teicnící meastacháin, ar an bplean iniúchta sheachttraigh, ar an tuarascáil iniúchta reachtúil, ar thuariscíú airgeadais, ar bhainistíocht riosca agus ar chúrsaí ábhartha eile. Tá fáil neamhtheoranta ag an iniúchóir inmheánach agus ag an iniúchóir seachtach ar an gCoiste Riosca agus Iniúcháireachta. Tuairiscíonn Cathaoirleach an Choiste don Bhord maidir leis na saincheistanna suntasacha uile arna mbreithniú ag an gCoiste agus scaiptear miontuairiscí a chruinnithe ar na Stiúrthóirí ar fad.

Déileálann an Coiste um Luach Saothair le luach saothair agus costais an Stiúrthóra Bainistíochta agus na mbainisteoirí sinsearacha laistigh de threoirlínte an Rialtais, le Pleanáil an Chaipitil Dhaonna, le Bainistíocht ar Chomharbas, le Pinsin agus cúrsaí eile Acmhainní Daonna. Ba iad baill an Choiste ar an 25 Márta 2015 iad John Horgan (Cathaoirleach), Elaine Treacy agus Gerard O'Donoghue. Freastalaíonn an Stiúrthóir Bainistíochta, Mike Quinn, ar an gCoiste ach amháin nuair a bhíonn a phost féin á phlé. Tháinig an Coiste le chéile 8 n-uair le linn na bliana airgeadais.

Measann an Coiste Airgeadais gné airgeadais na gcúrsaí a chuirtear faoi bhráid an Bhoird, lena n-áirítear an Buiséad Bliantúil agus an Plean Cúig Bliana chomh maith le soláthar, diúscairt agus léasú talún, foirgneamh agus saoráidí. Ba iad baill an Choiste sin ar an 25 Márta 2015 iad John Horgan (Cathaoirleach), Kevin Healy, Denis Leonard, Seamus Maguire agus Mike Quinn. Tháinig an Coiste le chéile dhá uair le linn na bliana airgeadais.

Cuireann an Coiste Sláinte agus Sábháilteachta comhairle ar an mBord i dtaobh cúrsaí Sláinte agus Sábháilteachta laistigh de Chrúpa Bhord na Móna. Ba iad baill an Choiste ar an 25 Márta 2015 iad Colm Ó Gógáin (Cathaoirleach), Philip Casey, Gerard O'Donoghue agus Mike Quinn. Tháinig an Coiste le chéile 3 huair le linn na bliana airgeadais.

Ó am go chéile bunaíonn an Bord Coistí sealadacha le déileáil le cúrsaí faoi leith faoi théarmaí sainithe tagartha.

An 23 Eanáir 2014, bhunaigh an Bord Coiste chun maoirseacht a dhéanamh ar an bpróiseas um Stiúrthóir Bainistíochta a cheapadh le héifeacht ón 1 Feabhra 2015, nuair a chuaigh conradh fostaíochta an Stiúrthóra Bainistíochta a bhí ann go dtí sin in éag. Ba iad baill an Choiste iad John Horgan (Cathaoirleach), Denise Cronin agus Barry Walsh. Tháinig an Coiste le chéile dhá uair le linn na bliana airgeadais. Ar mholadh an Choiste, ceapadh an tUasal Mike Quinn ina Stiúrthóir Bainistíochta le héifeacht ón 2 Eanáir 2015.

Le linn na bliana, bhunaigh an Bord Coiste eile chun athbhreithniú a dhéanamh ar thoradh an phróisis um Measúnú Boird agus moltaí a dhéanamh leis an mBord dá réir. Ba iad baill an Choiste ar an 25 Márta 2015 iad Barry Walsh (Cathaoirleach), Elaine Treacy agus Colm Ó Gógáin. Tháinig an Coiste le chéile dhá uair le linn na bliana airgeadais.

Bhunaigh an Bord Coiste eile chun athbhreithniú a dhéanamh ar ghnéithe áirithe de thionscadal comhfhiontair feirme gaoithe a d'fhéadfadh a bheith ag Bord na Móna. Tháinig an Coiste sin le chéile uair amháin sa bhliain airgeadais agus ba iad John Horgan (Cathaoirleach), Mike Quinn agus John Farrelly na baill.

Tinreamh ag Cruinnithe Boird agus Coiste

Déantar achoimre sa tábla thíos ar thinreamh na Stiúrthóirí ar chruinnithe Boird agus Coiste ar a raibh siad incháilithe le freastal orthu le linn na bliana dar críoch an 25 Márta 2015.

(a) Stiúrthóirí ar an 25 Márta 2015

Stiúrthóir	Cruinnithe Boird ar Freastalaíodh Orthu/ Incháilithe	Cruinnithe Coiste ar Freastalaíodh Orthu/Incháilithe	Nóta
Stiúrthóirí ar an 25 Márta 2015			
J Horgan Cathaoirleach	11/11	13/13	
M Quinn Stiúrthóir Bainistíochta	3/3	3/3	Arna cheapadh ón 2 Eanáir 2015
P Casey	3/3	1/1	Arna cheapadh ón 1 Eanáir 2015
D Cronin	11/11	7/7	
J Farrelly	8/8	4/4	Arna cheapadh ón 17 Meitheamh 2014
K Healy	3/3	1/1	Arna cheapadh ón 1 Eanáir 2015
D Leonard	8/8	1/1	Arna cheapadh ón 17 Meitheamh 2014
S Maguire	3/3	1/1	Arna cheapadh ón 1 Eanáir 2015
G O'Donoghue	10/11	10/11	
C Ó Gógáin	11/11	5/5	Arna cheapadh ón 1 Eanáir 2015
E Treacy	9/11	11/12	
B Walsh	11/11	9/9	

(b) Stiúrthóirí a d'fhóin ar choiste le linn na bliana dar críoch an 25 Márta 2015

Stiúrthóir	Cruinnithe Boird ar Freastalaíodh Orthu/ Incháilithe	Cruinnithe Coiste ar Freastalaíodh Orthu/Incháilithe	Nóta
Stiúrthóirí a d'fhóin ar choiste le linn na bliana Airgeadais			
G D'Arcy Stiúrthóir Bainistíochta	6/7	6/6	Arna éirí as an 31 Deireadh Fómhair 2014
P Bennett	8/8	2/2	Téarma arna dhul in éag an 31 Nollaig 2014
P Fox	1/1	Ní bhaineann le hábhar	Téarma arna dhul in éag an 30 Aibreán 2014
P McEvoy	8/8	1/1	Téarma arna dhul in éag an 31 Nollaig 2014
P Maher	6/6	1/1	Téarma arna dhul in éag an 31 Nollaig 2014
D Taylor	3/3	Ní bhaineann le hábhar	Téarma arna dhul in éag an 8 Meitheamh 2014

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ AR LEAN

Rialuithe Inmheánacha

Tá freagracht fhoriomlán ag na Stiúrthóirí as córais rialaithe inmheánaigh an Chrúpa agus as athbhreithniú a dhéanamh ar a éifeachtaí atá sé. Ceaptar na córais sin chun riosca a bhainistiú agus dearbhú réasúnta, ach ní daingean, a thabhairt i gcoinne míshonrú nó cailteanas ábhartha. Dearbhaíonn an Bord go bhfuil athbhreithniú déanta aige ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh le linn na bliana airgeadais.

Tá an Lucht Bainistíochta freagrach as rioscaí suntasacha a shainithint agus a mheas agus as córais oiriúnacha le haghaidh rialú inmheánach a dhearadh agus a chur i bhfeidhm. Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha lena chinntiú go ndéantar na hidirbhearta a chomhlíonadh de réir údarú an Lucht Bainistíochta, go ndéantar bearta réasúnta chun sócmhainní a chosaint agus calaois a chosc, agus go gcoinnítear taifid airgeadais chúí. Tuairiscíonn an Lucht Bainistíochta don Bhord maidir le hathruithe ábhartha sa ghnó agus sa timpeallacht sheachtrach a théann i riosca.

Ar na príomhnósanna imeachta atá curtha i bhfeidhm ag an mBord chun rialú inmheánach éifeachtach a chur ar fáil tá:

- struchtúr eagrúcháin ina bhfuil nósanna imeachta oibriúcháin agus tuairiscithe soiléire, teorainneacha údaraithe, deighilt dualgas agus údaráis tharmligthe;
- rinneadh freagrachtaí bainistíochta atá sainithe go soiléir a shocrú ar fud an Chrúpa agus fuarthas seirbhísí pearsanra cháilithe agus rinneadh dualgais a leithdháileadh go cuí orthu;
- ráiteas maidir le cinntí forchoimeáda don Bhord;
- próiseas bainistíochta riosca a chuireann ar ár gcumas againn rioscaí a d'fhéadfadh dul i gcion ar fheidhmíocht agus ar chuspóirí an ghnó a shainithint agus a mheasúnú agus a chinntíonn go ndéantar pleananna cuí maolaithe d'fhonn an riosca iarmharach a laghdú oiread agus is féidir;
- próiseas cuimsitheach buiséadaithe le haghaidh gach gnó agus le haghaidh na lársheirbhísí tacaíochta arb é a bhuaicphointe é buiséad bliantúil an Chrúpa arna fhaomhadh ag an mBord;
- próiseas cuimsitheach pleanála le haghaidh gach gnó agus le haghaidh na lársheirbhísí tacaíochta arb é a bhuaicphointe é plean fadtéarmach an Chrúpa arna fhaomhadh ag an mBord;
- córas cuimsitheach le haghaidh tuairiscíú airgeadais ina ndéantar an fheidhmíocht iarbhír i gcoinne an bhuiséid, tuartha, táscairí feidhmíochta agus difríochtaí suntasacha a thuairiscíú don Bhord gach mí;
- sraith beartas agus nósanna imeachta i dtaca le rialuithe oibriúcháin agus airgeadais lena n-áirítear caiteachas caipitil;

- nósanna imeachta a thugann aghaidh ar impleachtaí airgeadais mór-rioscaí gnó, lena n-áirítear ionstraimí airgeadais, cleachtais tarmligin, agus deighilt dualgas, dá dtugann nósanna imeachta monatóireachta tacaíocht; tá an lucht bainistíochta ag gach leibhéal freagrach as rialú inmheánach ar a fheidhmeanna gnó féin; agus
- i measc nósanna imeachta monatóireachta ar chórais rialaithe inmheánaigh tá obair an Choiste Riosca agus Iniúcháireachta, athbhreithnithe bainistíochta agus an úsáid a bhaintear as sainchomhairleoirí seachtracha agus as iniúchadh inmheánach.

San iniúchadh inmheánach breathnaítear ar chórais rialaithe an Chrúpa trí thuarascálacha airgeadais a scrúdú, trí chruinneas na n-idirbhearta a thástáil agus trína dhearbhu ar bhealach eile go bhfuil na córais ag feidhmiú de réir bheartais agus cheanglais rialaithe an Chrúpa. Tuairiscíonn lucht an iniúchta inmheánaigh go díreach don Choiste Riosca agus Iniúcháireachta maidir le feidhmiú na rialuithe inmheánacha agus déanann moltaí maidir le feabhsúcháin ar an timpeallacht rialaithe más cúí.

Tá creat láidir i bhfeidhm ag an nCrúpa d'fhonn athbhreithniú a dhéanamh ar leogacht na rialuithe inmheánacha agus monatóireacht a dhéanamh ar a éifeachtaí atá siad, lena n-áirítear na rialuithe airgeadais, oibriúcháin, bainistíochta riosca agus comhlíontachta. Tá an Bord sásta go bhfuil an córas rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm oiriúnach don ghnó.

Tá athbhreithniú déanta ag an mBord ar a éifeachtaí a bhí an córas rialaithe inmheánaigh suas go dtí an dáta ar ar faomhadh na ráitis airgeadais. Rinne an RAC athbhreithniú mionsonraithe agus a thorthaí a thuairiscíú don Bhord. Áirítear leis an bpróiseas a úsáideadh chun athbhreithniú a dhéanamh ar a éifeachtaí atá an córas rialuithe inmheánacha:

- athbhreithniú agus breithniú ar an gclár oibre um iniúchadh inmheánach agus breithniú ar a thuarascálacha agus a thorthaí;
- athbhreithniú ar thuairiscíú rialta ón iniúchadh inmheánach maidir le stádas na timpeallachta rialaithe inmheánaigh agus stádas na moltaí a rinneadh roimhe sin ina dtuarascálacha féin agus i dtuarascálacha an iniúcháora sheachtraigh;
- athbhreithniú ar thuarascálacha an iniúcháora sheachtraigh ina dtugtar mionsonraí faoi fhadhbanna ábhartha ar bith atá ann maidir le rialú airgeadais inmheánach, arna sainithint acu ina gcáil oibre mar iniúcháirí; agus
- athbhreithniú ar thuarascálacha an chlár rioscaí, ar na frithbhearta atá i bhfeidhm leis

an riosca sin a mhaolú, ar an riosca iarmharach atá fágtha agus ar na bearta is gá a dhéanamh nó atá á ndéanamh chun na rioscaí a mhaolú tuilleadh.

Bainistíocht Riosca

Tá freagracht fhoriomlán ar an mBord as rioscaí a bhainistiú, lena n-áirítear cinneadh a dhéanamh i dtaobh cineál agus méid na rioscaí suntasacha a bhfuil sé toilteanach glacadh leo chun a chuspóirí straitéiseacha agus oibriúcháin a shaothrú.

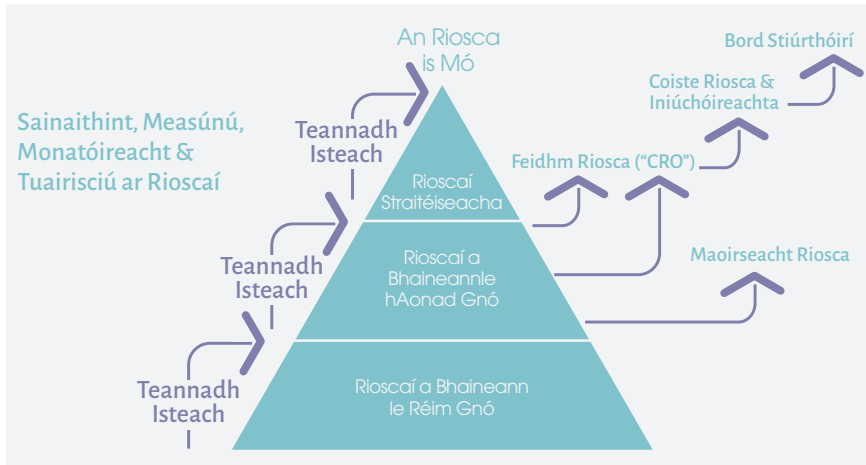
Chun aghaidh a thabhairt air sin, bhunaigh an Bord córas bainistíochta riosca a dhéanann rialuithe agus bearta maolaitheacha a shainithint, a mheasúnú agus a chur i bhfeidhm, agus a dhéanann monatóireacht agus tuairiscíú ar rioscaí suntasacha laistigh de Bhord na Móna.

Is é an Coiste Riosca agus Iniúcháireachta (RAC) fóram rialachais riosca Bhord na Móna agus gníomhaíonn sé de réir údaráis a tharmligeann an Bord leis.

Tá an RAC freagrach as cabhrú leis an mBord a ghníomhaíochtaí maoirseachta a chomhlíonadh maidir le measúnú, athbhreithniú agus monatóireacht ar na rioscaí is dual do na próis ghnó agus rialaithe i leith na rioscaí sin. Ceaptar Príomhoifigeach Riosca (CRO) chun tacú leis an RAC ar bhonn laethúil.

Tá freagracht ar an CRO as maoirseacht a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí bainistíochta riosca laethúla atá ann agus as a chinntiú go bhforbraítear agus go gcothabháiltear córas bainistíochta riosca atá éifeachtach agus a fheidhmíonn i gcomhréir leis an gcineál eagraíochta é Bord na Móna agus lena mhéad agus a chasta atá sé mar eagraíocht.

Is ann le fada do chóras bainistíochta riosca ar fud fhiontar Bhord na Móna a chinntíonn go ndéantar rioscaí a shainithint, a mheasúnú, a thairfeadh agus a thuairiscíú go seasta i ngach ceann dá aonaid ghnó agus dá fheidhmeanna tacaíochta. Is éard a dhéanann an córas bainistíochta riosca ná struchtúir rialachais oiriúnacha a chur ar fáil chun tacú le cleachtais iomchuí sa bhainistíocht riosca, le sannadh foirmiúil freagrachtaí riosca ar fud Bhord na Móna agus leis na nósanna imeachta a úsáidfeadh chun rioscaí a shainithint agus a mheasúnú, agus chun monatóireacht agus tuairiscíú a dhéanamh orthu, lena n-áirítear rialuithe agus bearta maolaitheacha ábhartha.

Ar na príomhchoincheapa a mhúnlaíonn an córas bainistíochta riosca sin tá:

- Straitéis bainistíochta riosca atá sainmhínithe go soiléir a chuimsíonn cuspóirí bainistíochta riosca, príomhphrionsabail bhainistíochta riosca, agus sannadh na bhfreagrachtaí bainistíochta riosca laistigh de Bhord na Móna;
- Creat bainistíochta riosca agus timthriall tuairiscithe chun na rioscaí a bhfuil Bord na Móna neamhchosanta orthu nó a bhféadfadh sé a bheith neamhchosanta orthu a shainiú agus a mheasúnú agus chun bainistíocht, monatóireacht agus tuairiscíú a dhéanamh ar na rioscaí sin. Baineann Bord na Móna úsáid as próiseas measúnaithe agus bainistíochta riosca a fheidhmíonn ón mbarr anuas' agus ón mbun aníos' aron, faoi mar atá leagtha amach sa léaráid thuas;
- Mar chuid den mheasúnú riosca ón mbun aníos, reáchtáiltear ceardlanna riosca ar bhonn rialta gach bliain in éindí leis na haonaid ghnó agus na haonaid tacaíochta lárná. Sna ceardlanna riosca sin, déantar gach riosca ar leith a mheasúnú agus a scóráil agus sainítear na rialuithe atá i bhfeidhm lena mhaolú. Déantar na príomhrioscaí don Ghrúpa a shainiú, a bhailiú agus a chur faoi bhráid na Foirne Bainistíochta Sinsearaí. Déanann siadsan ansin na rioscaí seo a phlé, a athbhreithniú, a leasú agus a scóráil sula gcuirtear na rialuithe maolaitheacha i bhfeidhm, agus dá éis sin, d'fhonn na príomhrioscaí don Ghrúpa a dhéanamh amach. Cuid thábhachtach den mheasúnú iomlán riosca "ón mbarr anuas" a dhéantar sa Ghrúpa gach bliain is ea an t-athbhreithniú seo.
- Plean monatóireachta riosca lena leagtar amach gníomhaíochtaí athbhreithnithe, dúshláin agus maoirseachta an Phríomhoifigigh Riosca.
- Nósanna imeachta tuairiscithe a chinntíonn go ndéantar bainistíocht agus monatóireacht ghníomhach ar fhaisnéis riosca agus go gcuirtear in iúl go cuí ar gach leibhéal de Bhord na Móna. Nuashonraíonn gach aonad gnó agus gach aonad tacaíochta lárná a measúnuithe riosca

gach ráithe mar chuid dá n-athbhreithniú riosca agus dá bpróiseas tuairiscithe. Déantar iad sin a athbhreithniú leis an RAC dhá uair sa bhliain; agus

- Cultúr láidir bainistíochta riosca a chur i dtreis ar gach leibhéal den Ghrúpa.

Príomhrioscaí Rialáil

Tá gníomhaíochtaí gnó Bhord na Móna faoi réir raon leathan soláthairt agus rialacháin reachtaíochta. Is riosca suntasach é scóip na ngníomhaíochtaí atá faoi réir athruithe rialála ábhartha, ní a théann i bhfeidhm ar gach gnó de chuid Bhord na Móna. Feidhmíonn an chuideachta gnóthaí éagsúla a dtéann athrú rialála i bhfeidhm orthu níos mó agus níos mó anois. Déanann an Grúpa monatóireacht leanúnach ar athruithe ábhartha reachtaíochta agus rialála. Is iad seo a leanas cuid de na príomhrioscaí rialála a théann i bhfeidhm ar ár ngnóthaí:

- An gnó Giniúna Cumhachta
 - creat rialála leictreachais de chuid an AE atá le feidhmíú ó 2017 ar aghaidh a rachaidh i gcion ar an Margadh Aonair Leictreachais agus laghdú ar an íocaíocht bhliantúil acmhainneachta do stáisiúin chumhachta;
 - cúrsaí rialála a bheith ag athrú, rud a mhéadaíonn ar úsáid na bithmhaise i móinstáisiúin ghiniúna agus a fhágann impleachtaí don slabhra soláthair agus costais;
 - liúntais charbóin EUA do stáisiúin chumhachta (agus do mhonarchana brící) as a dtagann costais mhéadaithe.
 - cead pleanála do thionscadail chumhachta agus bhonneagair a bheith níos deacra agus níos deacra a fháil.
- An gnó Bunábhair
 - breis rialála ar bhaint mhóna; agus
 - dul in éag oibleagáid na seirbhíse poiblí i leith leictreachais ama ghiniúint i móinstáisiúin.
- An gnó Tomhaltóirí & Gairmithe
 - srianta níos mó ar dhíol an ghuaill bhíotúmanaigh agus gearradh na gcánach

carbóin; agus

- an treocht i dtreo móin a chaolú le hábhair nach bhfuil bunaithe ar mhóin i dtáirgí Gairneoireachta miondíola i margadh na Ríochta Aontaithe;
- An gnó Aisghabhála Acmhainní
 - an beart a bhfuiltear ag súil leis ina ngearrfar táillí íoc de réir Meáchain' ar sheirbhísí bailiúcháin dramaíola tí a d'fhéadfadh drochthionchar a imirt ar an múnla gnó.

Is féidir go bhfuil teorainn le cumas an Ghrúpa rialuithe éifeachtacha a chur i bhfeidhm chun maolú a dhéanamh ar dhrochthionchar chuid de na rioscaí Rialála sin.

Leanúnachas Gnó

Tá oibríochtaí an Ghrúpa faoi réir rioscaí oibríúcháin, bristeacha agus teagmhais riosca eile nach bhfuil coinne leo, amháil teip sa chóras teicneolaíochta faisnéise nó i ngléasra criticiúil agus cur isteach ar an gcomhshaol. Tá sainbhearta maolaitheacha ag an nGrúpa a thabharfadh aghaidh ar bhreiseadh sa ghnó i gcás teagmhas mar sin. D'aithin an Grúpa go bhfuil uasghrádú de dhíth ar na feidhmchláir chuntasaíochta agus slabhra soláthair. Chuige sin, tosaíodh ar fhoireann bogearraí ríomhghnó Oracle a chur i bhfeidhm de réir a chéile i dtimpeallacht na Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais.

Rioscaí a bhaineann le Fostaithe

Tá roinnt rioscaí ann don Ghrúpa a bhaineann lena chuid fostaithe. Ar na rioscaí is mó díobh sin is ea cumas na heagraíochta príomhbhaill foirme a mhealladh agus a choinneáil faoi mar a mhéadaíonn ar gheilleagar na hÉireann agus ar an éileamh, dá réir, ar fhostaithe a bhfuil taithí mhaith acu.

An Aimsir

Féadann an aimsir tionchar suntasach a imirt ar fheidhmíocht oibríúcháin an Ghrúpa. Má bhíonn drochaimsir ann i rith an tsamhraidh, mar shampla, bhféidir nach mbeimis in ann fóimhar maith mhóna a dhéanamh ná dóthain mhóna a choinneáil sa stoc le freastal ar riachtanais ár gcustaiméirí. De thoradh air sin, bheadh drochthionchar ábhartha ar fheidhmíocht oibríúcháin na ngnóthaí dár gcuid a bhaineann le móin. Chomh maith leis sin, is ar an aimsir ag tréimhsí ama ar leith le linn na bliana a bhraitheann an t-éileamh díolacháin ar na meáin fáis, ar bhricíní agus ar gual. Is ar thorthaí leictreachais iarbhir na gaoithe a bhraitfidh an brabús oibríúcháin a gheobhaidh an Grúpa as an infheistíocht shuntasach a rinne sé sa dá fheirm ghaoithe i nDroim Cáithe agus sa Bhreacánach. Múnlaíodh na torthaí gaoithe a bhfuil coinne leo ar bhonn coimeádach go leor, dar linn, le go bhfuil ardleibhéal muiníne againn as toradh na hinfeistíochta san fhadtéarma, ach bítear ag súil mar sin féin go mbeidh luaineacht sna torthaí a bhainfear amach i ndáiríre in aon bhliain airgeadais ar leith mar gheall ar dhálaí aimsire.

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ AR LEAN

Iomaíochas

Tá tréaniomaíocht os comhair an Ghrúpa i ngach ceann de na margáil ina bhfeidhmíonn sé. Ní mór don Ghrúpa freagairt go leanúnach do dhálaí margaidh a bhíonn de shíor ag athrú. Ní mór dár ngnóthaí aibí, go háirithe, díriú ar laghdú costais le go mbeidh siad fós iomaíoch sa mhargadh athraitheach seo. Chuige sin, tá roinnt tionscadal fíorthábhachtach a bhaineann le mórathrú gnó ar bun againn a bhfuil sé mar aidhm acu éifeachtúlacht a mhéadú agus costais a laghdú. Tá sé ríthábhachtach d'innharthanacht gheilleagrach na ngnóthaí sin, sa mheán- agus san fhadtéarma, go n-éireoidh le cur i bhfeidhm na dtionscadal mórathraithe gnó. D'fhéadfadh na cineálacha athraithe atá beartaithe drochthionchar a imirt ar chaidreamh tionsclaíoch i gcodanna áirithe den Ghrúpa.

Tá múnla seirbhísí comhroinnte airgeadais á chur i bhfeidhm ar fud an Ghrúpa freisin a mbeidh costais níos lú agus éifeachtúlacht níos fearr de thoradh air. Tá rioscaí ag gabháil leis an gcuideachta a bheith spleách ar sheanchórais leagáide, mar sin is beart tábhachtach maolaitheach é an córas TF a chur i bhfeidhm ar fud an fhiontair, ní a chuirfidh le hiomaíochas na cuideachta freisin.

Riosca Airgeadais

De dheasca a chuid oibríochtaí tá an Grúpa neamhchosanta ar roinnt rioscaí airgeadais lena n-áirítear éifeachtaí na n-athruithe sa riosca malairte eachtraí, riosca creidmheasa, riosca leachtachta agus riosca ráta úis. Tá clár bainistíochta riosca i bhfeidhm ag an nGrúpa ina bhféachtar le neamhchosaintí airgeadais an Ghrúpa a bhainistiú trí mhonatóireacht ghníomhach a dhéanamh ar an neamhchosaint malairte eachtraí mar aon le maoiniú fiachais agus na costais airgeadais lena mbaineann.

Déantar oibríochtaí cistíochta an Ghrúpa a bhainistiú de réir beartais atá faoia ag an mBord. Tá prionsabail sna beartais sin maidir le bainistíocht riosca airgeadais ar an iomlán agus cumhdaítear réimsí faoi leith iontu amhail riosca ráta úis, creidmheasa, leachtachta, agus malairte eachtraí.

Praghasriosca

Tá an Grúpa neamhchosanta ar phraghasriosca tráchtearraí. Is féidir go bhfuil teorainn le cumas an Ghrúpa méaduithe praghas a thabhairt ar aghaidh de dheasca na hiomaíochta. I gcuid mhór cásanna, ní féidir fálú gníomhach a dhéanamh ar na neamhchosaintí sin nó bheadh sé chomh costasach nárbh fhéidir é a dhéanamh. De thoradh air sin, glacann an Grúpa, i gcásanna áirithe, leis na neamhchosaintí is dual do bheith ag déileáil sna tráchtearraí sin. Déanfaidh na Stiúrthóirí

athbhreithniú ar a oiriúnaí atá an beartas seo ar bhonn rialta, go háirithe sa chás go dtagann athrú ar bith ar mhéid nó ar chineál oibríochtaí an Ghrúpa.

Riosca malairte eachtraí

Is é an Euro airgeadra feidhmiúil Bhord na Móna. Is é beartas an Ghrúpa é íoslaghdú a dhéanamh ar an tionchar a imríonn athrúcháin ábhartha a thagann as gluaiseachtaí malairte eachtraí. Bíonn an Grúpa neamhchosanta ar rioscaí malairte eachtraí le linn gnáthchúrsaí gnó, go príomha ar dhíolachán agus ar cheannachán steirling agus dollar Mheiriceá. Is féidir fálú geilleagrach a dhéanamh ar bhealaí áirithe atá de dhúchas an Ghrúpa agus is é a bheartas é na hairgeadraí a chomhoiriú agus a fhálú thar rannóga éagsúla. Ag deireadh na bliana bhí \$273,000,000 d'fhiachas ráta sheasta ag an nGrúpa a fálaíodh le socrúithe bhabhtála.

Riosca creidmheasa

Déanann an Grúpa scrúdú leanúnach ar a bheartais chreidmheasa i bhfiannaise na ndálaí geilleagracha síorathraitheacha ina n-oibríonn an Grúpa. Tá clár leanúnach de bhearta maolaitheacha ag an lucht bainistíochta, arna fhaomhadh ag an mBord, a fhéachann le rioscaí creidmheasa sainaitheanta a laghdú lena n-áirítear feabhas ar thuairiscíú eisceachtaí agus úsáid uathoibríoch teorainneacha creidmheasa chun riosca a bhainistiú. Ina theannta sin, tá árachas úis i bhfeidhm le haghaidh mórchustaiméirí an Ghrúpa.

Riosca contrapháirtí

Tá an Grúpa neamhchosanta ar riosca creidmheasa ó na contrapháirtithe lena sealbhaíonn sé a chuntais bhainc agus lena ndéanann sé idirbhearta laistigh de mhargaí airgeadais. Is é beartas Bhord na Móna é bainistiú leanúnach a dhéanamh ar riosca contrapháirtí trí thosca ábhartha a chur san áireamh, lena n-áirítear rátálacha creidmheasa. Déanann Bord na Móna monatóireacht agus tomhas ar a theorainneacha contrapháirtí go cúramach i gcás na n-institiúidí airgeadais go léir a gcuirtear taiscí airgid thirim iontu. Déanann an Bord athbhreithniú air seo go rialta.

Riosca leachtachta

Ar an iomlán, tá airgead á ghiniúint ag oibríochtaí an Ghrúpa. Is trí fhiachas gearrthéarmach agus meántéarmach go príomha a mhaoinítear an Grúpa anois agus rachaidh an fiachas sin in aibíocht idir 2016 agus 2020.

Riosca ráta úis agus sreabhadh airgid

Is é beartas an Ghrúpa é leathchhead faoin gcéad, ar a laghad, dá fhiachas a choinneáil ag ráta seasta d'fhonn cobhsaíocht sreafaí airgid amach a chinntiú agus riosca ráta úis a bhainistiú dá

thairbhe. Rinne an Grúpa sraith de bhabhtálacha ráta úis inar socráíodh rátaí seasta úis ar a fhiachas ar fad. Faoi Mhárta 2015, bhí 100% (2014: 100%) d'fhiachas an Ghrúpa atá láithrithe go príobháideach aige socraithe ag ráta seasta úis. Lena chois sin, féachann an Grúpa leis an riosca a ghabhann le maoiniú neamhchinnte ina chuid oibríochtaí a laghdú oiread agus is féidir trí iasachtaí a fháil thar raon tréimhsí aibíochta. Úsáidtear ionstraimí airgeadais leis an riosca ráta úis agus an riosca airgeadais a bhainistiú. Ní ghlacann an Grúpa páirt i ngníomhaíochtaí amhantracha agus tá beartas oibríocháin na cistíochta drogallach roimh rioscaí.

Sláinte agus Sábháilteacht agus Riosca Comhshaoil

Tá oibríochtaí an Ghrúpa faoi réir raon rialachán comhshaoil, dlíthe sláinte agus sábháilteachta agus rialacháin agus caighdeáin eile atá ag éirí níos déine. D'fhéadfaí smachtbhannaí ábhartha a ghearradh ar an nGrúpa dá sáródh sé aon dlí nó rialachán dá shórt agus d'fhéadfadh sé sin drochthionchar ábhartha a imirt ar ghnóthaí an Ghrúpa. Baineann an Grúpa leas as saineolas speisialta chun comhlíontacht iomlán a chinntiú, cuireann sé oiliúint ar an bhfoireann go leanúnach agus déanann nósanna imeachta láidre monatóireachta atá ceaptha sárú ábhartha ar oibleagáidí reachtúla nó rialála eile a chosc.

Scairsealbha na Stiúrthóirí agus an Rúnaí

Tá 5% de mhéid iomlán na ngnáthscaireanna i mBord na Móna p.l.c. fós á sealbhú ag Plean Bhord na Móna um Scair-Úinéireacht d'Fhostaithe (ESOP) thar ceann 2,102 rannpháirtí incháilithe (fostaithe reatha agus fostaithe atá éirithe as) i Scéim Roinnte Brabúis Fhaoifa (APPS) Bhord na Móna.

Tá an tUasal P Casey, an tUasal K Healy, an tUasal S Maguire, an tUasal C Ó Gógáin agus an Rúnaí ina rannpháirtithe de chuid Phlean Bhord na Móna um Scair-Úinéireacht d'Fhostaithe agus tá leithdháileadh barúlach 1,771 gnáthscair acu i mBord na Móna p.l.c. atá i seilbh Scéim Roinnte Brabúis Fhaoifa Bhord na Móna. Is rannpháirtithe de chuid Phlean Bhord na Móna um Scair-Úinéireacht d'Fhostaithe iad an tUasal P Bennett, an tUasal P Fox, an tUasal P McEvoy agus an tUasal P Maher, a bhí ina Stiúrthóirí i gcaitheamh na bliana dar críoch an 25 Márta 2015, agus tá leithdháileadh barúlach 1,771 gnáthscair acu i mBord na Móna p.l.c. atá i seilbh Scéim Roinnte Brabúis Fhaoifa Bhord na Móna. Ní raibh leasanna ar bith ag na Stiúrthóirí eile ná ag a dteaghlach i scaireanna Bhord na Móna p.l.c. ná i gcuideachta ar bith eile de chuid an Ghrúpa le linn na bliana dar críoch an 25 Márta 2015.

Cód Iompair

Bhí an Cód Iompair d'Fhostaithe fós i bhfeidhm le linn na bliana airgeadais 2015. Glacadh le Cód Iompair do Stiúrthóirí i mí Aibreáin 2002 agus tá sé fós i bhfeidhm.

Acmhainní Daonna

Tá straitéis shoiléir Acmhainní Daonna ag Bord na Móna a chruthaíonn cultúr forásach gnó a chuireann ar chumas na mbainisteoirí ceannaireacht a thabhairt d'fhoireann inniúil dhúthrachtach, agus gach duine acu dírithe ar bheart a dhéanamh de réir straitéis an Chrúpa. Déanann Bord na Móna dianiarracht spriocriarthóirí a earcú agus aitheantas a thabhairt do na sárghostaithe atá ann cheana, agus iad a choinneáil, trí bheartas cúitimh a oibriú atá iomaíoch ó thaobh tráchtála de, trí infheistíocht a dhéanamh i bhforbairt na bhfostaithe agus trí dheiseanna suimiúla fiúntacha a chur ar fáil dóibh.

Atheagraíodh an fheidhm Acmhainní Daonna i mbliana le go gcuirfeadh sé seirbhís agus tacaíocht níos fearr agus níos costéifeachtúla ar fáil do chustaiméirí inmheánacha.

Tá ár mbeartas cúitimh ceaptha luach a saothair a thabhairt do dhaoine i gcomhréir lena bhfiúchas ar an margadh, lena n-acmhainneacht agus lena ndéanann siad don chuideachta. Déanann an Grúpa Íocaíochtaí Feidhmíochta Bliantúla go fóill de réir mhúnla atá nasctha go soiléir le straitéis fhoriomlán an Chrúpa.

Leanamar orainn i gcaitheamh na bliana ag déanamh infheistíocht i bhforbairt ár bhfostaithe trí chlár planála comharbais agus forbartha tallainne, a bhfuil bonn maith eolais faoi, a chur i bhfeidhm d'fhonn leas a bhaint as an tallann a aithnítear a bheith ag fostaithe de chuid an lucht bainistíochta agus ag fostaithe gairmiúla teicniúla. Le go n-éireoidh leis an nGrúpa san fhadtéarma is gá sárghoieann daoine tréitheacha a bheith againn a chinnteoidh go bhfanfaimid iomaíoch agus go mbeimid in ann freastal ar riachtanais úra ár gcustaiméirí amach anseo.

D'athraigh an Grúpa an cur chuige a ghlacann sé i leith an chláir do Chéimithe. Tá aird á díriú anois againn ar dhaoine i dtús a ngairme a thabhairt isteach a thabharfaidh an t-eolas acadúil is déanaí leo agus a chuirfidh le torthaí tráchtála foriomlána an Chrúpa. Chomh maith leis sin, leanann Bord na Móna de bheith ag tacú le hiliomad clár athghníomhachtaithe saothair (JobBridge, Springboard, Momentum agus roinnt tionscnamh áitiúil dá leithéid) a thugann deiseanna fónta do rannpháirtithe dul isteach an athuair sa lucht saothair.

Leanann an lucht Ardbhainistíochta de bheith ag tacú leis an mbainistíocht athruithe atá ar bun in Aonaid Ghnó agus i bhfeidhmeanna tacaíochta éagsúla trí shaineolaithe ábhair ar leith a chur ar fáil do Bhainisteoirí agus trí uirlisí nua le haghaidh móthrú gnó a fhorbairt dóibh. Tá an Grúpa ag feidhmiú de réir Phrótaicail nua Caidrimh Inmheánaigh a comhaontaíodh le Grúpa na gCeardchumann, ní atá ceaptha caidreamh oibre níos láidre a éascú agus an dá pháirtí a chur ag obair le chéile go tráthúil chun dúshláin ghnó a shárú.

Dea-cháilíocht agus Seirbhís do Chustaiméirí

Tá an Bord tar éis beartas a ghlacadh go bhfaighidh Bord na Móna, go deonach, an creidiúnú ábhartha ISO agus/nó creidiúnú ábhartha ar bith eile le haghaidh a chuid gníomhaíochtaí go léir. Arna ghlacadh ag an nGrúpa tá an *Cód Cleachtais maidir le Seirbhísí a Thabhairt do Chustaiméirí Chuideachtaí Stáit Tráchtála*.

Gnóthas Leantach

Tar éis dóibh fiosruithe a dhéanamh, creideann na Stiúrthóirí go bhfuil dóthain acmhainní ag Bord na Móna chun leanúint ar aghaidh lena oibríochtaí go ceann i bhfad agus gur cuí glacadh go fóill le bonn an ghnóthais leantaigh chun na ráitis airgeadais a ullmhú.

Teagmhais Iarchláir Chomhardaithe

In Aibreán 2015, rinneadh togra maoiniúcháin maidir leis an easnamh i Scéim Aoisliúntais na bhFostaithe Ginearálta a chomhaontú idir an Bord, baill ghníomhacha agus iarchurtha, pinsinéirí agus an tÚdarás Painsin. D'fhaomh an tAire ina dhiaidh sin é. Tugtar cuntas ar na hathruithe ar an scéim i nóta 24 a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais ar leathanaigh 24 go 83, ach níl na hathruithe sin san áireamh sa bhliain dar críoch Márta 2015 ós teagmhas neamhchoigeartúcháin atá iontu. Níor tharla aon teagmhas iarchláir chomhardaithe eile a chaithfí a nochtadh i ráitis airgeadais 2015 nó a gcaithfí na ráitis a choigeartú dá bharr.

Leabhair Chuntais

Creideann na stiúrthóirí go bhfuil siad tar éis ceanglais Alt 281 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, maidir leis an oibleagáid atá orthu leabhair chuntais leordhóthanacha a choinneáil, a chomhlíonadh, óir fostaítear foireann chuntasaíochta a bhfuil saineolas cuí acu agus cuirtear leoracmhainní ar fáil don fheidhm airgeadais. Coinnítear na leabhair chuntais in oifig chláraithe an Chrúpa, an Phríomhshráid, an Droichead, Co. Chill Dara.

Íoc Pras Cuntas

Admhaíonn na Stiúrthóirí go bhfuil siad freagrach as a chinntiú go bhfuiltear i gcomhlíonadh ar gach bealach ábhartha le soláthairtí an Achta um Íocaíochtaí Prasa Cuntais, 1997, agus le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) de 2002, 2012 agus 2013 (I.R. Uimh. 388 de 2002, Uimh. 580 de 2012 agus Uimh. 74 de 2013 faoi seach) ("na Rialacháin"). Cuireadh nósanna imeachta i bhfeidhm chun na dátaí ar a mbeidh sonraisc dlite i gcomhair íocaíochta a shainthint agus chun a chinntiú go ndéantar na hÍocaíochtaí faoi na dátaí sin. Tugann na nósanna imeachta sin dearbhú réasúnta, ach ní daingean, i gcoinne neamhchomhlíonadh ábhartha na Rialachán. Tá na Stiúrthóirí sásta go raibh Bord na Móna p.l.c i gcomhlíonadh le ceanglais na Rialachán ar gach bealach ábhartha maidir le hÍocaíochtaí le soláthraithe seachtracha san AE.

Síntiúis Pholaitíochta

Ní dhearna an Bord aon síntiúis polaitíochta i mbliana.

Iníúcháir

De réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí, 2014, fanfaidh an t-iníúcháir, KPMG, Cuntasóirí Cairte, in oifig.

Thar ceann an Bhoird:

Sínte:

John Horgan

Cathaoirleach

25 Meitheamh 2015

Mike Quinn

Stiúrthóir Bainistíochta

RÁITEAS FAOI FHREAGRACHTAÍ NA STIÚRTHÓIRÍ

MAIDIR LE TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ AGUS NA RÁITIS AIRGEADAIS

Tá na Stiúrthóirí freagrach as tuarascáil na Stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an dlí agus na rialachán is infheidhme.

Ceanglaíonn dlí na gcuideachtaí ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú i gcomhair gach bliain airgeadais. De réir an dlí sin, roghnaigh siad ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta a ullmhú i gcomhréir leis na caighdeáin chuntasaíochta arna n-eisiúint ag an gComhairle um Thuairiscíú Airgeadais agus arna bhfógairt ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn (Cleachtas Cuntasaíochta a bhfuil Glacadh Coitianta leis in Éirinn).

De réir dlí na cuideachta, ní ceadmhach do na stiúrthóirí ráitis airgeadais an Chrúpa agus na Cuideachta a fhaomhadh mura bhfuil siad sásta go dtugtar léargas fíorchear iontu ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta agus ar bhrabús nó ar chaillteanas an Chrúpa don bhliain sin. Agus gach ceann de na ráitis airgeadais Ghrúpa agus Chuideachta á n-ullmhú, ceanglaítear an méid seo a leanas ar na stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go seasta;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá stuama réasúnta;
- ráiteas a dhéanamh maidir le cé acu ar cloíodh nó nár cloíodh leis na Caighdeáin Chuntasaíochta a bhaineann le hábhar, faoi réir aon imeachtaí ábhartha arna nochtadh agus arna míniú sna ráitis airgeadais; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé mí-oiriúnach glacadh leis go leanfaidh an Grúpa agus an Chuideachta de bheith i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as leorthaifid chuntasaíochta a choinneáil a léiríonn, le cruinneas réasúnta ag tráth ar bith, staid airgeadais na Cuideachta agus an Ghrúpa agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go gclóíonn na ráitis airgeadais le hAcht na gCuideachtaí, 2014. Tá freagracht ghinearálta ar na stiúrthóirí as bearta réasúnta a dhéanamh chun sócmhainní an Ghrúpa a chosaint agus chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath. Chomh maith leis sin, tá freagracht ar na stiúrthóirí as Tuarascáil Stiúrthóirí a ullmhú a chloíonn le ceanglais Acht na gCuideachtaí, 2014.

Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar shuíomh gréasáin na Cuideachta. D'fhéadfadh reachtaíocht Phoblacht na hÉireann lena rialaítear ullmhúchán agus scaipeadh na ráiteas airgeadais a bheith difriúil le reachtaíocht dhlínsí eile.

Thar ceann an Bhoird:

Sínithe:

John Horgan

Cathaoirleach

25 Meitheamh 2015

Mike Quinn

Stiúrthóir Bainistíochta

FOIREANN NA CEANNAIREACHTA SINSEARAÍ

Michael Barry	Ceann Airgeadais
Tom Bradley	Ceann Anua
Ger Breen	Rialtóir Airgeadais an Chrúpa
Tom Egan	Ceann Oibríochtaí an Ghnó Giniúna Cumhachta
David Fox	Ceann Teicneolaíochta Faisnéise
Hubert Henry	Ceann Nuálaíochta
Gerry O'Hagan	Ceann (Gníomhach) an Ghnó Tomhaltóirí agus Gairmithe
Gerry O'Hagan	Ceann Margaíochta agus Cumarsáide
Mike Quinn	Stiúrthóir Bainistíochta
John Reilly	Ceann Forbartha an Ghnó Giniúna Cumhachta
Paul Riordan	Ceann an Ghnó Bunábhair
Declan Ryan	Ceann (Gníomhach) an Ghnó Aisghabhála Acmhainní
Gerry Ryan	Rúnaí na Cuideachta/Ceann Talún agus Maoine
Jim Stockwell	Ceann Acmhainní Daonna

TUARASCÁIL AN INIÚCHÓRA NEAMHSPLEÁCH

CHUIG BAILL BHORD NA MÓNA CPT

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais Grúpa agus Máthairchuideachta ("na ráitis airgeadais") Bhord na Móna cpt le haghaidh na bliana dar críoch an 25 Márta 2015, rud a chuimsíonn cuntas brabúis agus cailteanas an ghrúpa, ráiteas gnóthachan agus cailteanas iomlán aitheanta an Ghrúpa, clár chomhardaithe an Ghrúpa agus na Cuideachta, ráiteas an Ghrúpa faoi shreabhadh airgid, réiteach an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta ar ghluaiseachtaí i gcistí scairshealbhoirí, na beartais chuntasaíochta agus na nótaí gaolmhara. Is é an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm agus iad á n-ullmhú ná dlí na hÉireann agus caighdeán chuntasaíochta a bhíonn eisithe ag an gComhairle um Thuairiscíú Airgeadais agus iad fógartha ag Instiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn (Cleachtas Cuntasaíochta a bhfuil Glacadh Coitianta leis in Éirinn).

Tuairimí agus conclúidí mar gheall ar ár n-iniúchadh

Níl aon athrú ar ár dtuairim ar na ráitis airgeadais

Is é ár dtuairim maidir le ráitis airgeadais an Ghrúpa agus clár comhardaithe an Ghrúpa ná:

- go dtugann siad léargas ceart agus cóir ar shócmhainní, dliteanas agus staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta ar an 25 Márta 2015 agus ar bhrabús an Ghrúpa sa bhliain ar tháinig deireadh léi ansin;
- gur ullmhaíodh iad i gceart i gcomhréir leis an gCleachtas Cuntasaíochta a bhfuil Glacadh Coitianta Leis in Éirinn; agus
- gur ullmhaíodh iad i gceart i gcomhréir le riachtanaí Acht na gCuideachtaí, 2014.

Tá ár gconclúidí ar cheisteanna eile ar ar gá dúinn tuairiscíú de réir Acht na gCuideachtaí, 2014, tá siad leagtha amach thíos

Tá an t-eolas agus na míniúcháin go léir a measaimid gá a bheith leo ar mhaithe lenár n-iniúchadh faighte againn.

Is é ár dtuairim gur leor taifid chuntasaíochta na Cuideachta ionas go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus go cuí agus tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Is é ár dtuairim go bhfuil an t-eolas atá tugtha i dTuarascáil na Stiúrthóirí i gcomhréir leis na ráitis airgeadais.

Níl rud ar bith le tuairiscíú againn maidir le nithe ar ar gá dúinn tuairiscíú de réir eisceachta

Tugann Cllna (an RA agus Éire) orainn tuairiscíú duit, i bhfianaise an eolais atá faighte againn i rith ár n-iniúchta, má tá eolas aitheanta againn sa tuarascáil bhliantúil ina bhfuil neamhréir ábhartha leis an eolas sin nó leis na ráitis airgeadais, míráiteas ábhartha fírice, nó atá míthreorach ar bhealach eile.

Chomh maith leis sin, tugann Acht na gCuideachtaí, 2014, orainn tuairiscíú daoibh má mheasaimid nár nochtadh luach saothair agus idirbhearta stiúrthóirí, dar linn, mar is gá de réir ailt 305 go dtí 312 den Acht.

Faoin gCód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit ("an Cód"), is gá dúinn tuairiscíú daoibh mura léiríonn an ráiteas maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais atá mar cheangal faoin gCód, mar atá san áireamh i dtuarascáil na stiúrthóirí ar leathanach 38, mura léiríonn sé cloí an Ghrúpa le halt 13.1 (iii) den Chód nó mura bhfuil sé i gcomhréir leis an eolas atá ar eolas againn ónár n-obair iniúchóireachta ar na ráitis airgeadais agus tuairiscímid mura bhfuil.

Bunús ár dtuarascála, freagrachtaí agus srianta ar úsáid

Mar a mhínítear ar bhealach níos iomláine i Ráiteas Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí, rud atá leagtha amach ar leathanach 42, tá na stiúrthóirí freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais agus as a bheith sásta go dtugann siad léargas ceart agus cóir agus go bhfuil siad ag cloí amach uaidh sin le hAcht na gCuideachtaí, 2014. Tá sé mar fhreagracht orainn iniúchadh a dhéanamh agus tuairim a chur in iúl ar na ráitis airgeadais i gcomhréir le dlí na hÉireann agus na gCaighdeán Idirnáisiúnta ar Iniúchóireacht (An RA agus Éire). Tugann na caighdeáin sin orainn cloí le Caighdeáin Eiticíúla na Comhairle um Thuairiscíú Airgeadais d'Iniúchóirí.

Cuimsíonn iniúchadh a dhéantar i gcomhréir le Cllna (an RA agus Éire) fáil fianaise faoi na méideanna agus an nochtadh sna ráitis airgeadais ar leor í chun cinnteacht réasúnta a chur ar fáil go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh sé mar gheall ar chalaos nó earráid. Cuimsíonn sé seo measúnú ar: cé acu an bhfuil nó nach bhfuil na beartais chuntasaíochta cuí do chúinsí na Cuideachta agus ar cuireadh i bhfeidhm iad go comhsheasmhach agus ar nochtadh go himleor iad; réasúnacht na meastachán suntasach cuntasaíochta a rinne na stiúrthóirí; agus cur i láthair foriomlán na ráiteas airgeadais.

Chomh maith leis sin, léimid an t-eolas airgeadais agus neamhairgeadais go léir i dTuarascáil na Stiúrthóirí chun neamhréireanna ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a aithint agus chun eolas ar bith atá mícheart go hábhartha, de réir cuma, i bhfianaise, nó nach bhfuil i gcomhréir go hábhartha leis an eolas a fhaighimid le linn dúinn an t-iniúchadh a dhéanamh a aithint. Má thugaimid faoi deara go bhfuil míráitis nó neamhréireanna ábhartha ar bith ann, de réir cuma, déanaimid breithníú ar na himpleachtaí dár dtuarascáil.

Cé go bhfuil iniúchadh a dhéantar i gcomhréir le Cllna (an RA agus Éire) ceaptha chun cinnteacht réasúnta a chur ar fáil go bhfuil míráitis nó easnaimh ábhartha á n-aithint, ní féidir a bheith go huile is go hiomlán cinnte go ndéanfaidh sé sin. Ina áit sin, déanann an t-iniúchóir an t-iniúchadh a phleanáil chun an oiread tástála a bhfuil gá leis a chinneadh chun laghdú a dhéanamh go leibhéal íseal cuí ar an dóchúlacht nach sáraíonn comhiomlán na míráiteas neamhcheartaithe agus neamhbhraite ábharthacht le haghaidh na ráiteas airgeadais ina n-iomláine. Ciallaíonn an tástáil seo gur gá dúinn méid mór obair iniúchóireachta a dhéanamh ar réimse leathan sócmhainní, dliteanas, ioncaim agus speansas, chomh maith le cuid mhaith d'am na mball is mó taithí ar an bhfoireann iniúchóireachta a chaitheamh, go háirithe am an chomhpháirtí teagmhála atá freagrach as an iniúchadh, ar réimsí suibicthúla den chuntasaíocht agus tuairiscíú.

Déantar ár dtuarascáil do chomhaltaí an Bhoird amháin, mar chomhlacht, i gcomhréir le halt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Tá ár n-obair iniúchóireachta déanta chun gur féidir linn na nithe sin is gá dúinn a lua a chur in iúl do bhaill na Cuideachta i dtuarascáil iniúchóra agus gan cuspóir ar bith eile i gceist. Chomh fada agus is féidir de réir dlí, ní ghlacaimid le freagracht do dhuine ar bith seachas an Chuideachta agus bail na Cuideachta mar chomhlacht, as ár n-obair iniúchóireachta, as an tuarascáil seo, nó as na tuairimí atá meáite againn.

Laura Gallagher

ar son agus thar ceann

KPMG

Cuntasóirí Cairte, Gnólacht Iniúchóireachta

Reachtúla

1 Plás an Stócaigh
Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2
Éire

An 25 Meitheamh 2015.

CUNTAS BRABÚIS AGUS CAILLTEANAIS AN GHRÚPA

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 25 MÁRTA 2015

	Nóta	2015 Leanúnach	2015 Scortha (Nóta 2)	2015 Iomlán na nOibríochtaí €'000	2014 Leanúnach	2014 Scortha (Nóta 2)	2014 Iomlán na nOibríochtaí €'000
Láimhdeachas	2	406,721	10,662	417,383	413,202	13,596	426,798
Costas díolachán	2	(272,430)	(9,725)	(282,155)	(287,082)	(10,396)	(297,478)
Ollbhrabús		134,291	937	135,228	126,120	3,200	129,320
Costais dáileacháin	2	(30,541)	(1,353)	(31,894)	(30,320)	(1,460)	(31,780)
Speansais riaracháin	2	(48,668)	(2,741)	(51,409)	(44,244)	(3,041)	(47,285)
Ioncam eile		500	0	500	0	0	0
Brabús oibríúcháin		55,582	(3,157)	52,425	51,556	(1,301)	50,255
Foirceannadh oibríochta	2	0	(4,637)	(4,637)	79	(79)	0
Sciar chailiteanas an chomhfhiontair	10	(382)	0	(382)	(60)	0	(60)
Brabús roimh mhuirir airgeadais agus cánachas		55,200	(7,794)	47,406	51,575	(1,380)	50,195
Ús infhála agus ioncam comhchosúil	5	261	0	261	2,675	0	2,675
Ús iníochta agus muirir chomhchosúla	5	(10,575)	0	(10,575)	(13,054)	0	(13,054)
Ioncam airgeadais agus muirir eile	5	152	0	152	98	0	98
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas		45,038	(7,794)	37,244	41,294	(1,380)	39,914
Cánachas ar ghnáthghníomhaíochtaí	6	(7,081)	289	(6,792)	(6,454)	0	(6,454)
Brabús tar éis cánachais ar ghnáthghníomhaíochtaí		37,957	(7,505)	30,452	34,840	(1,380)	33,460
Leasanna mionlaigh cothromais	19	(30)	0	(30)	50	0	50
Brabús don bhliain airgeadais		37,927	(7,505)	30,422	34,890	(1,380)	33,510

Thar ceann an Bhoird:

John Horgan
Cathaoirleach

Mike Quinn
Stiúrthóir Bainistíochta

RÁITEAS AN GHRÚPA AR GHNÓTHACHAIN AGUS CAILLTEANAIS IOMLÁNA AITHEANTA

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 25 MÁRTA 2015

	Nóta	2015 €'000	2014 €'000
Brabús don bhliain airgeadais		30,422	33,510
(Caillteanas)/gnóthachan achtúireach aitheanta i scéimeanna pinsean	24	(28,056)	12,553
Cáin iarchurtha maidir le (caillteanas)/gnóthachan achtúireach	17(e)	3,451	(1,545)
Athluacháil maoin infheistíochta	9	14,068	0
Gnóthachan/(caillteanas) malartaithe ar aistriú fochuideachtaí coigríche		596	(24)
Gnóthachain iomlána aitheanta na bliana airgeadais		20,481	44,494

Thar ceann an Bhoird:

John Horgan
Cathaoirleach

Mike Quinn
Stiúrthóir Bainistíochta

RÉITEACH GLUAISEACHTA AR CHISTÍ NA SCAIRSEALBHÓIRÍ

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 25 MÁRTA 2015

	Nóta	Sairchaipiteal Gloite €'000	Scairbhiseach €'000	Cuntas brabúis agus cailteanais €'000	Cúlchiste athluachála €'000	Cistí na Scairsealbhóirí €'000
AN GRÚPA						
Brabús don bhliain airgeadais dar críoch an 26 Márta 2014		0	0	33,510	0	33,510
Díbhinn íoctha	3	0	0	(5,263)	0	(5,263)
Brabús coinnithe don bhliain airgeadais dar críoch an 26 Márta 2014		0	0	28,247	0	28,247
Brabús achtúireach aitheanta i scéimeanna pinsean	24	0	0	12,553	0	12,553
Cáin iarchurtha maidir le brabús achtúireach	17(e)	0	0	(1,545)	0	(1,545)
Cailteanas malartaithe ar aistriú fochuideachtaí coigríche		0	0	(24)	0	(24)
Glanlaghdú ar chistí na scairsealbhóirí		0	0	39,231	0	39,231
Cistí na scairsealbhóirí ar an 27 Márta 2013		82,804	1,959	88,909	0	173,672
Cistí na scairsealbhóirí ar an 26 Márta 2014		82,804	1,959	128,140	0	212,903
Brabús don bhliain airgeadais dar críoch an 25 Márta 2015		0	0	30,422	0	30,422
Díbhinn íoctha	3	0	0	(11,171)	0	(11,171)
Brabús coinnithe don bhliain airgeadais dar críoch an 25 Márta 2015		0	0	19,251	0	19,251
Cailteanas achtúireach aitheanta i scéimeanna pinsean	24	0	0	(28,056)	0	(28,056)
Cáin iarchurtha maidir le cailteanas achtúireach	17(e)	0	0	3,451	0	3,451
Athluacháil ar mhaoin infheistíochta	9	0	0	0	14,068	14,068
Gnóthachan malartaithe ar aistriú fochuideachtaí coigríche		0	0	596	0	596
Glanmhéadú ar chistí na scairsealbhóirí		0	0	(4,758)	14,068	9,310
Cistí na scairsealbhóirí ar an 26 Márta 2014		82,804	1,959	128,140	0	212,903
Cistí na scairsealbhóirí ar an 25 Márta 2015		82,804	1,959	123,382	14,068	222,213

RÉITEACH GLUAISEACHTA AR CHISTÍ NA SCAIRSHEALBHÓIRÍ

AN BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 25 MÁRТА 2015

	Nóta	Scairchaipiteal Glaioite €'000	Scairbhiseach €'000	Cuntas brabúis agus cailteanais €'000	Cistí na Scairshealbhóirí €'000
AN CHUIDEACHTA					
Brabús don bhliain airgeadais dar críoch an 26 Márta 2014		0	0	47,443	47,443
Díbhinn íoctha	3	0	0	(5,263)	(5,263)
Glanlaghdú ar chistí na scairshealbhóirí		0	0	42,180	42,180
Cistí na scairshealbhóirí ar an 27 Márta 2013		82,804	1,959	15,142	99,905
Cistí na scairshealbhóirí ar an 26 Márta 2014		82,804	1,959	57,322	142,085
Cailteanas don bhliain airgeadais dar críoch an 25 Márta 2015					
Díbhinn íoctha	3	0	0	(11,171)	(11,171)
Glanlaghdú ar chistí na scairshealbhóirí		0	0	(15,528)	(15,528)
Cistí na scairshealbhóirí ar an 26 Márta 2014		82,804	1,959	57,322	142,085
Cistí na scairshealbhóirí ar an 25 Márta 2015		82,804	1,959	41,794	126,557

I gcomhréir le hAlt 304 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, tá an Chuideachta ag baint leasa as an díolúine atá ann óna cuntas brabúis agus cailteanais a chur faoi bhráid a scairshealbhóirí ag an gcruinniú cinn bliana agus é a chomhdú le Clár na gCuideachtaí. Is é toradh na Cuideachta le haghaidh na bliana airgeadais, agus é cinnte i gcomhréir le CCGC Éireannach, ná cailteanas €4,357,000 tar éis cánach (2014: brabús €47,443,000) agus cailteanas coinnithe €15,528,000 (2014: brabús coinnithe €42,180,000).

Thar ceann an Bhoird:

John Horgan
Cathaoirleach

Mike Quinn
Stiúrthóir Bainistíochta

CLÁR COMHARDAITHE AN GHRÚPA

AR AN 25 MÁRTA 2015

	Nóta	25 Márta 2015 €'000	26 Márta 2014 €'000
Sócmhainní Seasta			
Sócmhainní doláimhsithe	7	36,189	30,071
Sócmhainní inláimhsithe	8	350,866	315,654
Maoin infheistíochta	9	25,400	9,000
Sócmhainní airgeadais	10	3,559	2,166
		416,014	356,891
Sócmhainní Reatha			
Stoic	11	101,481	91,678
Féichiúnaithe	12	85,742	78,278
Airgead tirim sa bhanc agus ar láimh		96,369	173,250
		283,592	343,206
Creidiúnaithe - méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin	13	(136,514)	(175,442)
Glansócmhainní reatha		147,078	167,764
Iomlán na sócmhainní lúide dliteanais reatha		563,092	524,655
Creidiúnaithe - méideanna atá dlite i ndiaidh bliana amháin	14	(213,541)	(214,113)
Soláthairtí i leith dliteanas	17	(68,461)	(59,902)
Glansócmhainní roimh shócmhainní agus dliteanais cistí pinsean		281,090	250,640
Ciste pinsean mar ghlansócmhainn	24	0	2,966
Ciste pinsean mar ghlandhliteanas	24	(59,539)	(41,159)
Glansócmhainní tar éis sócmhainní agus dliteanais cistí pinsean		221,551	212,447
Caipiteal agus Cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	18	82,804	82,804
Scairbhiseach	18	1,959	1,959
Cúlchiste athluachála	9	14,068	-
Cuntas brabúis agus cailteanais		123,382	128,140
Cistí gnáthscaire na scairshealbhóirí		222,213	212,903
Leasanna scairshealbhóirí mionlaigh:			
Leasanna cothromais	19	(662)	(456)
		221,551	212,447

Thar ceann an Bhoird:

John Horgan
Cathaoirleach

Mike Quinn
Stiúrthóir Bainistíochta

CLÁR COMHARDAITHE NA CUIDEACHTA

AR AN 25 MÁRTA 2015

	Nóta	25 Márta 2015 €'000	26 Márta 2014 €'000
Sócmhainní Seasta			
Sócmhainní inláimhsithe	8	12,492	6,438
Sócmhainní airgeadais	10	88,257	88,246
		100,749	94,684
Sócmhainní Reatha			
Féichiúnaithe - méideanna atá dlite i ndiaidh níos mó ná bliana amháin	12	315,780	262,581
Féichiúnaithe - méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin	12	33,794	63,338
Airgead tirim sa bhanc agus ar láimh		59,922	158,903
		409,496	484,822
Creidiúnaithe - méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin	13	(166,328)	(220,808)
Glansócmhainní reatha		243,168	264,014
Iomlán na sócmhainní líúide dliteanas reatha			
		343,917	358,698
Creidiúnaithe - méideanna atá dlite i ndiaidh bliana amháin	14	(203,248)	(203,197)
Soláthairtí i leith dliteanas	17	(9,366)	(8,922)
Glansócmhainní roimh dhliteanas cistí pinsean		131,303	146,579
Dlitéanas cistí pinsean	25	(4,746)	(4,494)
Glansócmhainní tar éis dliteanas cistí pinsean		126,557	142,085
Caipiteal agus Cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	18	82,804	82,804
Scairbhiseach	18	1,959	1,959
Cuntas brabúis agus cailteanas		41,794	57,322
Cistí gnáthscaire na scairshealbhóirí		126,557	142,085

Thar ceann an Bhoird:

John Horgan
Cathaoirleach

Mike Quinn
Stiúrthóir Bainistíochta

RÁITEAS AN GHRÚPA FAOI SHREABHADH AIRGID

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 25 MÁRTA 2015

	Nóta	25 Márta 2015 €'000	26 Márta 2014 €'000
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	20(a)	89,061	47,448
Torthaí ar infheistíochtaí agus ar sheirbhísíú airgeadais	20(b)	(13,661)	(10,073)
Cáin a íocadh		(10,765)	(3,834)
Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais	20(b)	(113,703)	(86,250)
Éadail agus diúscairtí fochuideachtaí	20(b)	0	2,961
Díbhinní cothromais a íocadh le scairsealbhoirí	3	(11,171)	(5,263)
Glan-eis-sreabhadh airgid roimh úsáid acmhainní leachtacha agus maoinithe		(60,239)	(55,011)
Maoiniúchán	20(b)	(40,714)	(19,577)
Laghdú ar airgead tirim		(100,953)	(74,588)
Réiteach Glansreabhadh Airgid le Gluaiseacht sa Ghlanfhiach			
Laghdú ar airgead tirim i rith na bliana	20(c)	(100,953)	(74,588)
Laghdú ar mhaoiniú féich	20(b)	40,714	19,577
Athrú ar an nglanfhiach mar gheall ar shruthanna airgid		(60,239)	(55,011)
Athrú ó ghluaiseachtaí neamhairgid	20(c)	(162)	(161)
Glanfhiach ag tús na bliana airgeadais		(72,207)	(17,035)
Glanfhiach ag deireadh na bliana airgeadais		(132,608)	(72,207)

Thar ceann an Bhoird:

John Horgan
Cathaoirleach

Mike Quinn
Stiúrthóir Bainistíochta

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

1. Beartais Chuntasáíochta agus Teicnící Meastacháin

1.1 Comhdhlúthú

Tá aon ghnáthscair amháin á coinneáil ag an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha. Tá 5% de na gnáthscaireanna i seilbh fhostaithe an Ghrúpa trí Phlean um Scair-Úinéireacht d'Fhostaithe (PSÚF). Tá an chuid eile den scairchaipiteal eisithe á coinneáil ag an Aire Airgeadais (ar aistríodh a scaireanna go dtí an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht Airí agus Rúnaithe, 2011).

Déanann ráitis airgeadais an Ghrúpa comhdhlúthú ar ráitis airgeadais Bhord na Móna cpt agus ar a fhochuideachtaí go léir.

1.2 Aonán tuairiscithe

Is cuideachta é Bord na Móna cpt (an "Chuideachta") a bhfuil sainchónaí air in Éirinn. Cuimsíonn ráitis airgeadais chomhdhlúite na Cuideachta amhail ar agus le haghaidh na bliana dar críoch an 25 Márta 2015, cuimsíonn siad an Chuideachta agus a fochuideachtaí (rudaí ar a dtugtar an "Grúpa" agus "aonáin Grúpa" ina n-aonar) agus leas an Ghrúpa i gcomhfhiontair.

Tá na beartais chuntasáíochta atá leagtha amach thíos curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach i leith na mblianta go léir atá curtha i láthair sna ráitis airgeadais chomhdhlúite seo, agus bhí siad curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach ag aonáin uile an Ghrúpa. Níor glacadh le caighdeáin nua ar bith i rith na bliana.

1.3 Bunús an ullmhúcháin agus ráiteas cloí

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais chomhdhlúite agus Cuideachta i gcomhréir le caighdeáin tuairiscithe airgeadais na Comhairle um Thuairisciú Airgeadais mar atá fógartha ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn (prionsabail chuntasáíochta a bhfuil glacadh coitianta leo in Éirinn) agus Dlí infheidhme na gCuideachtaí.

Tá an Chuideachta tar éis leas a bhaint as an díolúine atá ar fáil di faoi Alt 148(8) d'Acht na gCuideachtaí, 1963, rud a cheadaíonn do chuideachta a fhoilsiú na ráitis airgeadais Cuideachta agus Grúpa le chéile gan a cuntas brabúis agus cailleanais féin agus nótaí gaolmhara atá mar chuid de ráitis airgeadais cheadaithe na Cuideachta a chur faoi bhráid a ball.

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn an chostais stairiúil, ach amháin na nithe ábhair seo a leanas ar an gclár comhardaithe:

- tomhaistear maoin infheistíochta ar luach cóir; agus
- tá dlíteanas an phlean sochair shainithe aitheanta mar shócmhainní plean lúide luach reatha na n-oibleagáidí plean sochair shainithe.

1.4 Airgeadra feidhmiúil agus taispeána

Ullmhaítear na ráitis airgeadais in Euro, rud arb é airgeadra feidhmiúil na Cuideachta. Tá an t-eolas airgeadais go léir curtha i láthair in Euro agus é slánaithe go dtí na mílte is gaire, ach amháin nuair a luaitear a mhalairt.

1.5 Bunús an chomhdhlúthaithe

Is aonáin iad fochuideachtaí atá faoi smacht an Ghrúpa. Tá ráitis airgeadais fochuideachta san áireamh sna ráitis airgeadais chomhdhlúite ón dáta a thosaíonn rialú go dtí an dáta a stopann sé. Nuair a chailleann an Grúpa smacht ar fochuideachta, déanann sé sócmhainní agus dlíteanas na fochuideachta a dhí-aithint, in éineacht le leas mionlaigh gaolmhar ar bith agus comhchodanna cothromais ar bith. Aithnítear gnóthachan nó cailleanas atá mar thoradh air sin sa chuntas brabúis agus cailleanais.

Déantar iarmhéideanna agus idirbhearta inghrúpa agus ioncam/speansais neamhréadaithe ar bith ó idirbhearta inghrúpa a dhíchur ar ullmhú na ráiteas airgeadais chomhdhlúite.

1.6 Comhcheangail ghnó

Déantar cuntas ar chomhcheangail ghnó tríd an modh ceannaigh amhail ar an dáta éadála, .i. nuair a aistrítear rialú chuig an nGrúpa. Is ionann rialú agus cumas gnóthais beartais airgeadais agus oibriúcháin gnóthais eile a stiúradh, d'fhonn tairbhí geilleagracha a bhaint amach óna ghníomhaíochtaí.

Nuair a dhéantar gnó a éadail, bíonn na sócmhainní agus dlíteanas inaitheanta faighte san áireamh i ráitis airgeadais chomhdhlúite an fhaighteora ar a luachanna córa ar dháta na héadála. Aithnítear an difríocht eatarthu seo agus an costas éadála mar dhea-thoil nó mar dhea-thoil dhiúltach. Is ionann costas na héadála agus an méid airgid thirim nó coibhéis airgid thirim a iocadh agus luach cóir comaoin cheannaigh eile a bhí tugtha ag an bhfaighteoir, in éineacht leis na speansais ghaolmhara idirbheart. Déantar dea-thoil a fhaightear i gcomhcheangal gnó a leithdháileadh ar na haonaid ghiniúna ioncaim a bhfuiltear ag súil leis go mbainfidh siad tairbhe as sineirgí an chomhcheangail.

Nuair a chailleann an Grúpa smacht ar fochuideachta, déanann sé sócmhainní agus dlíteanas na fochuideachta a dhí-aithint, in éineacht le leas mionlaigh gaolmhar ar bith. Aithnítear gnóthachan nó cailleanas atá mar thoradh air sin sa chuntas brabúis agus cailleanais.

1.7 Oibríochtaí scortha

Is ionann oibríocht scortha agus oibríocht den aonán atá ag tuairisciú a dhíoltar nó a fhoirceannar agus a chomhlíonann na coinníollacha seo a leanas go léir:

- críochnaítear an díolachán nó an foirceannadh sa tréimhse nó roimh an gceann is luaithe de thrí mhí tar éis thosú na tréimhse dár gcionn agus an dáta ar a gceadaítear na ráitis airgeadais;
- má tá foirceannadh i gceist, tá deireadh buan tagtha leis na hiar-ghníomhaíochtaí; tá éifeacht ábhartha ag an díolachán nó an foirceannadh ar nádúr agus

fócas oibríochtaí an aonáin atá ag tuairisciú agus is ionann é agus laghdú ábhartha ar a áiseanna oibríúcháin mar thoradh ar a tharraingt siar ó mhargadh ar leith (bíodh aicme ghnó nó margadh geografach i gceist) nó ó laghdú ábhartha ar láimhdeachas i margaí leanúnacha an aonáin atá ag tuairisciú, agus tá sócmhainní, dliteanais, torthaí oibríochtaí agus gníomhaíochtaí inaitheanta go soiléir, go fisiceach, go hoibríochtúil agus chun críocha tuairiscithe airgeadais.

Aicmítear oibríochtaí ar bith nach gcomhlíonann na coinníollacha seo go léir mar oibríochtaí leanúnacha. Nuair a dhéantar oibríocht a aicmiú mar oibríocht scortha, cuirtear an ráiteas comparáideach brabúis nó cailteanais agus ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta i láthair arís amhail is gur scoradh an oibríocht ó thús na bliana comparáidí.

1.8 Comhfhiontair

Is gnóthais iad comhfhiontair atá faoi rialú an Ghrúpa in éineacht le páirtí amháin nó níos mó. Déantar cuntas ar chomhfhiontair trí mhodh an chothromais chomhláin a úsáid sna ráitis airgeadais chomhdhlúite. Faoi mhodh an chothromais chomhláin, aithnítear an infheistíocht i gcomhfhiontair ar dtús ar a costas agus déantar é a choigeartú ina dhiaidh sin le haghaidh an athraithe iar-éadála ar sciar an Ghrúpa de ghlan sócmhainní an chomhfhiontair. Cuimsíonn costas na hinfeistíochta costais idirbheart. Tá dea-thoil ar bith mar thoradh ar éadáil comhfhiontair san áireamh i suim ghlanluacha na n-infeistíochtaí.

Tá na méideanna san áireamh sna ráitis airgeadais chomhdhlúite maidir leis an mbrabús/caillteanais iar-éadála comhfhiontair tógtha óna ráitis airgeadais iniúchta is déanaí agus iad déanta suas go dtí dáta an chláir chomhardaithe.

Tá infheistíochtaí i gcomhfhiontair ar taispeáint ar chláir comhardaithe na Cuideachta mar shócmhainn airgeadais, agus tá siad tomhaiste ar a gcostas lúide soláthairtí bearnúcháin ar luach.

1.9 Láimhdeachas

Díolacháin earraí agus seirbhísí

Tomhaistear láimhdeachas ó dhíolacháin earraí agus seirbhísí i rith gnáthghníomhaíochtaí ar luach cóir comaoine faighte nó infhaighte, gan cáin bhreisluacha, glanmhéid torthaí agus lascaí trádála san áireamh, agus tobhaigh eile ar earraí agus seirbhísí do chustaiméirí seachtracha san áireamh. Aithnítear láimhdeachas ó sheirbhísí nuair a chuirtear na seirbhísí sin ar fáil.

Aithnítear ioncam nuair a aistrítear na rioscaí agus luaíochtaí suntasacha úinéireachta go dtí an custaiméir, nuair is dócha go bhfaighfear an chomaoin ar ais, gur féidir na costais ghaolmhara a thomhas go hiontaoifa, nuair nach bhfuil baint leanúnach bhainistíoch leis na hearraí i gceist, agus nuair is féidir an méid ioncain a thomhas go hiontaoifa. Is dóchúil go ndeonófar lascaí agus gur féidir an méid a thomhas go hiontaoifa, ansin aithnítear an lascaí mar laghdú ar ioncam de réir mar a aithnítear na díolacháin.

Bíonn difríochtaí i gceist in uainí aistriú na rioscaí agus na luaíochtaí de réir théarmaí éagsúla an chomhaontaithe díolachán.

Cuireann an Grúpa leictreachas ar fáil do BSL Electric Ireland faoi Chomhaontú Ceannaigh Cumhachta ('CCC') a rachaidh in éag i Nollaig 2015. Aithnítear láimhdeachas le haghaidh (i) fáil ar thoilleadh agus (ii) an fhuinnimh a sholáthraítear ar bhonn na feidhmíochta conarthaí i gcomhréir le téarmaí an CCC. Aithnítear costais ghaolmhara faoi bhealach i gcomhréir le téarmaí an CCC.

Conarthaí fadtéarmacha

Aithnítear láimhdeachas ar chonarthaí fadtéarmacha trí mhodh an chéatadáin críochnaithe. Léiríonn an méid láimhdeachais agus brabúis a aithnítear i ngach aon tréimhse chuntasáiochta an obair a rinneadh sa tréimhse sin agus é bunaithe ar na costais a tabhaíodh.

Ioncam cíosa

Aithnítear ioncam cíosa léas oibríúcháin ar bhonn líne díri, agus dreasachtaí léasa ar bith a deonaíodh aitheanta mar dhlúthchuid den ioncam iomlán cíosa thar an téarma go dtí an chéad athbhreithniú eile ar chíos margaidh.

Ioncam iarchurtha agus ioncam fabhráithe

Nuair a fhaightear íocaíocht ó chustaiméirí roimh chur i gcrích oibleagáidí conarthacha an Ghrúpa dá chustaiméirí, aithníonn an Grúpa ioncam iarchurtha ar an gclár comhardaithe, rud a léiríonn oibleagáidí neamhchomhlíonta an Ghrúpa faoi na téarmaí conartha. Nuair a chuireann an Grúpa a oibleagáidí i gcrích agus é ag fáil ceart comaoine dá bharr, aithnítear an t-ioncam gaolmhar sa chuntas brabúis agus cailteanais. Gearrtar na costais a bhaineann le soláthar seirbhísí ar an gcostas díolachán de réir mar a thabhaítear iad.

Aithnítear ioncam a tuilleadh ar sholáthar earraí/seirbhísí, ach nach bhfuil billeáilte, aithnítear é i gcomhréir le téarmaí conarthacha mar ioncam fabhráithe ar an gclár comhardaithe.

1.10 Nithe eisceachtúla

Maidir le nithe eisceachtúla, tá formáid an chuntais brabúis agus cailteanais curtha i bhfeidhm ag an nGrúpa, rud a fhéachann le haird a dhíriú ar nithe suntasacha taobh istigh de thorthaí an Ghrúpa le haghaidh na bliana. Tugann an Grúpa breithiúnas agus é ag measúnú na nithe ar leith, rudaí ba chóir a nochtadh sa chuntas brabúis agus cailteanais agus sna nótaí gaolmhara mar nithe eisceachtúla mar gheall ar a scála agus a nádúr. Creideann an Grúpa go gcuireann a leithéid de chur i láthair anailís níos cuidithí ar fáil ós rud é go leagann sé aird ar nithe ábhartha atá neamh-athfhillteach.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

1.11 Airgeadraí eachtracha

Aistrítear idirbhearta a ainmnítear in airgeadraí eachtracha go Euro ar an ráta malartaithe atá i bhfeidhm ar lá an idirbhirt nó, má tá siad fálaite, ar an ráta malartaithe faoin gconradh gaolmhar réamhairgeadra. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid a ainmnítear in airgeadraí eachtracha ar na rátaí malartaithe atá i bhfeidhm ar dháta an chlár chomhardaithe nó, má tá siad réamhfhálaithe, ar an ráta malartaithe faoin gconradh gaolmhar réamhairgeadra. Tá na difríochtaí malartaithe atá mar thoradh air sin san áireamh sa chuntas brabúis agus caillteanais.

Aistrítear ráitis airgeadais fochuideachtaí eachtracha go Euro le modh an ráta reatha. Tógtar brabús agus caillteanais a tharlaíonn mar gheall ar athaistriú fochuideachtaí eachtracha go dtí na cúlchistí agus aithnítear iad i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanais iomlán aitheanta. Tógtar difríochtaí malartaithe in iasachtaí in airgeadraí eachtracha go dtí na cúlchistí chomh maith agus aithnítear iad i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanais iomlán aitheanta chomh fada is a úsáidtear iad chun fál a mhaoiniú nó a chur ar fáil in aghaidh infheistíocht chothromais an Chrúpa i bhfochuideachtaí eachtracha.

1.12 Ionstraimí airgeadais díorthacha

Úsáideann an Grúpa ionstraimí airgeadais díorthacha, lena n-áirítear roinnt malartuithe ráta úis trasairgeadra agus conarthaí réamh-mhalartaithe eachtraigh. Ar mhaithe leis an nochtadh do ráta malartaithe a fhálú agus na rátaí úis luaineacha a réiteach ar dhá áis láithriúcháin phríobháidigh an Chrúpa, ghlac an Grúpa páirt i roinnt socrúithe malartaithe atá i gcomhréir le próifíl aibíochta na nótaí iasachta neamhurráithe. Úsáidtear conarthaí malartaithe réamhairgeadra an Chrúpa chun sruthanna ionchasacha airgid thirim trí idirbhearta eachtracha a fhálú.

Ní aithnítear na díorthaigh seo ar an gclár comhardaithe. Nochtar luach cóir na n-ionstraimí airgeadais ar gach dáta clár comhardaithe.

1.13 Liúntais astaíochtaí

Ceannaithe:

Taifeadtar liúntais astaíochtaí mar shócmhainní doláimhsithe ar a gcostas agus ní dhéantar iad a amúchadh ós rud é go gcoinnítear iad le haghaidh shocraíocht an dliteanais astaíochtaí. De réir mar a théann líon na n-astaíochtaí i méid, taifeadtar muirear sa chuntas ioncaim agus caillteanais chun an méid atá de dhíth chun an dliteanas a íoc leis an Údarás Rialtais a léiriú. Cuimseoidh an dliteanas seo méid glanluacha na liúntais astaíochtaí atá á gcoinneáil móide luach margaidh reatha liúntais bhreise ar bith a bhfuil gá leo chun an oibleagáid a shocrú. Tugtar na liúntais seo, in éineacht le liúntais bhreise ar bith eile a fhaightear, tugtar ar ais don Údarás bainteach iad taobh istigh de cheithre mhí ó dheireadh na bliana féilire sin, ar mhaithe le hóc as dliteanas na n-astaíochtaí iarbhír i rith na bliana sin. Laghdaítear an tsócmhainn dholáimhsithe ar shocraíocht an dliteanais.

Deonaithe:

I gcomhréir le soláthairtscéim thrádála astaíochtaí an Aontais Eorpaigh, bíonn liúntais astaíochtaí a chuimsíonn céatadán de na hastaíochtaí ionchasacha i rith na bliana, bíonn siad deonaithe do cheann amháin de chuideachtaí Bhord na Móna ag tús gach bliana ag an Údarás bainteach Rialtais. Aithnítear liúntais astaíochtaí a dheonaítear mar nialas. Aithnítear an dliteanas comhfhreagrach a bheidh socraithe le liúntais dheonaithe mar nialas chomh maith.

1.14 Sócmhainní inláimhsithe seasta

Aithint agus tomhas

Déantar tomhas ar thalamh ruíse seachas tailte móna ar a costas, lúide caillteanais bhearnúcháin charnacha ar bith. Déantar talamh mhóna agus sócmhainní inláimhsithe seasta eile ar bith a thomhas ar a gcostas lúide dímheas carnach agus caillteanais charnacha bhearnúcháin ar bith.

Cuimsíonn costas caiteachas atá inchurtha go díreach i leith éadail na sócmhainne. Cuimsíonn costas sócmhainní féin-chomhdhéanta:

- costais ábhar agus oibre;
- aon chostais eile atá inchurtha go díreach i leith bail oibre a chur ar na sócmhainní dá n-úsáid bheartaithe;
- nuair atá oibleagáid ar an nGrúpa an tsócmhainn a bhaint nó an láithreán a athchóiriú, meastacháin ar na costais air seo; agus
- costais chaipitlithe iasachtaithe.

Nuair atá saolta difriúla úsáideacha ag codanna de mhír sócmhainne inláimhsithe seasta, déantar cuntas orthu ansin mar nithe ar leith (comhchodanna móra) agus déantar dímheas ar leithligh orthu.

Aithnítear gnóthachan nó caillteanais ar bith ar dhiúscairt sócmhainne inláimhsithe seasta (ríofa mar dhifríocht idir na glanfháltais ó dhiúscairt agus suim ghlanluacha an ní atá i gceist) sa chuntas ioncaim agus brabúis.

Tá sé mar bheartas ag an nGrúpa costais airgeadais a chaipitliú. Déantar costais airgeadais atá inchurtha go díreach i leith sócmhainní inláimhsithe seasta a thógáil a chaipitliú mar chuid de chostas na sócmhainní sin. Nuair a fhaightear airgead ar iasacht go sonrach chun tógáil sócmhainne inláimhsithe seasta a mhaoiniú, bíonn méid na gcostas airgeadais caipitlithe faoi theorainn na gcostas iarbhír a thabhaítear ar an iasachtú i rith na tréimhse maidir le caiteachas ar an tsócmhainn inláimhsithe sheasta. Tagann deireadh le caipitliú na gcostas airgeadais nuair a dhéantar an tsócmhainn a choimisiúnú nó nuair a chuirtear isteach ar fhorbairt ghníomhach ar feadh tréimhse fhada ama.

Ídiú agus dímhneas

Déantar dímhneas ar shócmhainní inláimhsithe seasta ón dáta a chuirtear ar fáil iad le bheith úsáidte nó, maidir le sócmhainní atá á dtógáil, ón dáta a chríochnaítear an tsócmhainn agus í réidh le bheith úsáidte.

Déantar dímhneas a ríomh chun costas na sócmhainní inláimhsithe seasta a dhíscríobh lúide a luachanna measta iarmharacha ar an mbonn líne dírí ar feadh a saoil mheasta úsáidigh. Is gnách ídiú a aithint sa bhrabús nó caillteanas.

Taifeadtar muirear ídithe maidir le talamh mhóna, draenáil agus iarnróid. Déantar dímhneas ar shócmhainní inláimhsithe eile ar bhonn líne dírí ar na rátaí atá luaite:

Gléasra agus Innealra	5% go 12.5%	in aghaidh na bliana
Feirmeacha gaoithe	5%	in aghaidh na bliana
Mótarfheithiclí	20%	in aghaidh na bliana
Foirgnimh	5% go 10%	in aghaidh na bliana
Trealamh TF	20% go 33.3%	in aghaidh na bliana

Déantar dímhneas ar stáisiún cumhachta an Ghrúpa ag Éadan Doire ar bhonn aschuir leictirigh d'fhonn an dímhneas a nascadh le toilleadh measta táirgthe an stáisiúin. Cuireann an Grúpa leictreachas ar fáil do BSL Electric Ireland faoin CCC mar sheoladh tosaíochta. Rachaidh an CCC seo in éag i Nollaig 2015 agus tiocfaidh deireadh le teidíocht chonarthach an stáisiúin i leith seoladh tosaíochta ar an dáta sin. Féachann an modh dímhneas aschuir leictirigh leis an muirear dímhneas a chur ag baint le cumas measta táirgthe an stáisiúin.

Déantar dímhneas ar stáisiún buaice an Ghrúpa ag Éadan Doire agus ar na feirmeacha gaoithe ar bhonn líne dírí, agus déantar an muirear a ríomh chun costas na sócmhainní a scríobh síos go dtí a luach measta iarmharach. Léiríonn úsáid bonn dímhneas na líne dírí ídiú ionchasach thairbhe gheilleagraich na stáisiún ar bhonn comhsheasmhach thar shaol úsáideach na stáisiún, rud atá bunaithe atá ar an bhfáil atá air don eangach.

Déantar dímhneas ar chostas bonneagair na sócmhainne líonta talún thar shaol ceadúnaithe fiche bliain. Déantar dímhneas ar na cealla líonta talún agus sócmhainní gaolmhara amháil caidheáil ar bhonn úsáide spáis fholaímh.

Ní ghearrtar dímhneas ar bith ar shócmhainní nuair a bhíonn siad á dtógáil.

1.15 Sócmhainní airgeadais

Déantar tomhas ar leas i bhfochuideachtaí agus comhfhiontair ar a chostas lúide soláthairtí le haghaidh bearnú ar luach ar chlár comhardaithe na Cuideachta.

Déantar cuntas ar leas an Ghrúpa i gcomhfhiontair ar an gclár comhardaithe comhdhlúite trí mhodh an chothromais chomhláin.

Déanann an Grúpa tástáil bearnúcháin má thugann teagmhais nó athruithe ar imthosca le fios go bhfuil an seans ann nach féidir luach anonn na sócmhainne airgeadais a aisghabháil.

Bíonn an méid in-aisghabhála cinnte trí chomparáid a dhéanamh idir luach anonn na sócmhainne airgeadais agus an ceann is airde dá glanluach inréadaithe agus a luach úsáide. Bíonn an luach úsáide cinnte trí lascaí a dhéanamh ar shruthanna measta airgid thirim amach anseo a bhfuiltear ag súil lena ndíorthú ón tsócmhainn airgeadais, go dtí an glanluach reatha. Chomh fada is a sháraíonn an méid glanluacha an méid in-aisghabhála, déantar an tsócmhainn airgeadais a bhearnú agus a dhíluacháil.

1.16 Maoine infheistíochta

Is ionann maoin infheistíochta agus leas i dtalamh agus/nó foirgnimh atá á gcoinneáil le haghaidh acmhainneacht infheistíochta. Tá maoine infheistíochta san áireamh ar an gclár comhardaithe ar a luach margaidh oscailte agus ní dhéantar dímhneas orthu. Déantar gluaiseachtaí luacha a thaifeadadh mar ghluaiseacht sa chúchiste athluachála trí ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta, ach amháin má thugann luacháil buanlaghdú le fios. Meastar athluachálacha faoi bhun an chostais bhunaidh a bheith buan agus gearrtar ar an gcuntas brabúis agus caillteanais iad sa tréimhse.

1.17 Dea-thoil agus sócmhainní doláimhsithe

Déantar dea-thoil cheannaithe a chaipitliú ar an gclár comhardaithe agus í amúchta ar feadh a saoil mheasta úsáidigh gheilleagraigh (idir trí agus fiche bliain).

Déantar méideanna glanluacha sócmhainní inláimhsithe seasta agus dhea-thoil an Ghrúpa a athbhreithniú ar gach dáta tuairiscithe le cinneadh cé acu an bhfuil nó nach bhfuil bearnú ar bith le sonrú. Má thugann teagmhais nó athruithe ar imthosca le fios go bhfuil an seans ann nach féidir luach anonn sócmhainní inláimhsithe seasta, sócmhainní doláimhsithe nó dea-thola a aisghabháil, déanann an Grúpa tástáil bearnúcháin.

I gcás tástáil bearnúcháin, cuirtear sócmhainní le chéile sa ghrúpa sócmhainní is lú a ghineann ioncam agus atá neamhspleách den chuid is mó ar shruthanna ioncaim eile an Ghrúpa. Is ionann an méid inaisghabhála maidir le haonaid ghiniúna ioncaim ('AGInna') agus an ceann is fearr dá ghlánluach inréadaithe agus an luach úsáide. Bíonn an luach úsáide cinnte trí lascaí a dhéanamh ar shruthanna measta airgid thirim amach anseo a bhfuiltear ag súil lena ndíorthú ón aonad giniúna ioncaim go dtí an luach reatha. Is ráta réamhchánach é an ráta lascaine a úsáidtear agus é ag léiriú measúnuithe reatha margaidh ar an luach ama airgid agus na rioscaí ar leith a bhaineann leis an tsócmhainn nó an AGA.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

Chomh fada is a sháraíonn an méid glanluacha an méid in-aisghabhála, déantar an tsócmhainn a bhearnú agus a dhíluacháil. Aithnítear cailiteanas bearnúcháin ar bith atá mar thoradh air sin sa chuntas brabúis agus cailiteanais.

1.18 Aicmiú ionstraimí airgeadais a bhíonn eisithe ag an nGrúpa

Caitear le hionstraimí airgeadais a bhíonn eisithe ag an nGrúpa mar chothromas (.i. mar chuid de chistí scairshealbhóir) sa mhéid is go gcomhlíonann siad an dá choinníoll seo a leanas:

- nach gcuireann siad oibleagáidí conarthacha ar bith ar an gCuideachta (nó an Grúpa) airgead tirim nó sócmhainní airgeadais eile a sholáthar, nó sócmhainní airgeadais nó dliteanais airgeadais a mhalartú le páirtí eile faoi choinníollacha a d'fhéadfadh a bheith neamhfhabhtach don Chuideachta (nó don Ghrúpa); agus
- nuair a bheidh nó nuair a d'fhéadfadh an ionstraim a bheith socraithe in ionstraimí cothromais na Cuideachta féin, bíonn neamhdhíorthach i gceist nach gcuimsíonn oibleagáidí líon athraitheach d'ionstraimí cothromais na Cuideachta féin a sholáthar, nó is díorthach é a bheith socraithe ag an gCuideachta trí mhéid seasta airgid thirim nó sócmhainní eile airgeadais a bheith malartaithe ar líon seasta dá hionstraimí cothromais féin ag an gCuideachta.

Chomh fada is nach gcomhlíontar an sainmhíniú seo, aicmítear na fáiltais eisiúna mar dhliteanas airgeadais.

1.19 Costais taighde agus forbartha

Cuirtear caiteachas ar ghlanthaighde nó taighde feidhmeach sa chuntas brabúis agus cailiteanais de réir mar a thabhaítear é.

Cuirtear costais forbartha sa chuntas brabúis agus cailiteanais ach amháin má chomhlíontar na critéir caipitlithe mar shócmhainn dholáimhsithe, agus déantar iad a chaipitiliú sa chás sin ón dáta sin. Cuimsíonn na critéir caipitlithe: (i) fianaise imleor gur cruthaíodh sócmhainn (ii) go dtarlóidh insreabhadh tairbhe amach anseo agus (iii) gur féidir é a thomhas go réasúnta iontaoifa.

1.20 Deontais

Aithnítear deontais chaipitiliúla a fhaightear agus atá infhaighte faoi scéimeanna a fhaigheann cúnamh ón AE nuair a fhaightear iad nó nuair is féidir a bheith nach mór cinnte go bhfaighfear iad. Caitear le deontais a fhaightear maidir le sócmhainní inláimhsithe seasta mar chreidmheas iarchurtha agus déantar iad a amúchadh sa chuntas brabúis agus cailiteanais go bliantúil i rith shaol úsáideach geilleagrach na sócmhainní gaolmhara inláimhsithe seasta.

Aithnítear na deontais ioncaim atá mar chúiteamh don Ghrúpa ar speansais a thabhaítear sa chuntas brabúis agus cailiteanais go córasach sna tréimhsí ina dtabhaítear na speansais.

1.21 Stoic, obair idir lámha agus conarthaí fadtéarmacha

Déantar stoic agus obair idir lámha a luacháil ar an gceann is ísle de chostas agus glanluach inréadaithe. Déantar stoic ghuail a luacháil ar chostas ualaithe meánach iarbhair. Déantar luacháil ar stoic brícíní ar an gceann is ísle de chostais iarbhair nó an gnáthchostas normalaithe. Déantar stoic meáin fáis a luacháil ar chostais ualaithe mheánacha iarbhair.

Cuimsíonn costas móna meilte gach caiteachas díreach a rinneadh chun táirgí a thabhairt go dtí an áit agus an chaoi a bhfuil siad faoi láthair i ngnáthdhálaí oibriúcháin. Bíonn an costas móna meilte a bhaintear cinnte ag gach láithreán talamh mhóna mar chostas an fhómhair bhliantúil leithdháilte thar na gnáthleibhéil fómhair a bhíonn ríofa agus iad bunaithe ar an gnáth-thonnáiste. Laghdaítear an costas aonaid go costas iarbhair nuair atá an costas iarbhair in aghaidh an tonna níos ísle ná an gnáthchostas in aghaidh an tonna. Cuimsíonn costais stoic móna meilte muirear ídithe, costas díreach oibre, costais eile agus forchostais gaolmhara táirgthe. Aithnítear athraitheach ó ghnáth-thonnáiste (.i. bhearnúcháin méadaithe ina bhfuil na tonnástí iarbhair aschuir níos mó mar gheall ar ábhar feabhsaithe taise) ar thomhas na móna nuair a bhíonn an stoc-chna go hiomlán asluchtaithe. Déantar soláthar le haghaidh bónaise bhreise meithleacha nach mbíonn ann ach nuair a aithnítear tonnáiste in airde, déantar soláthar dóibh nuair a aithnítear na tonnástí gaolmhara in airde mar chuid den phróiseas tomhais seo.

Tá an glanluach inréadaithe bunaithe ar phraghas measta díolacháin i rith an ghnáthchúrsa ghnó, lúide an costas measta críochnaithe, costais a bhfuil gá leo chun an díolachán a dhéanamh agus íocaíochtaí pionóis ar bith.

Aithnítear brabús ar chonarthaí fadtéarmacha chomh luath agus is féidir an toradh a mheasúnú go réasúnta cinnte. Déantar cur ar fáil do chailiteanais ar chonarthaí fadtéarmacha chomh luath is a réamhfheictear iad. Luaitear obair fhadtéarmach idir lámha mar ghlanmhéid íocaíochtaí a fhaightear ar chuntas.

Déantar soláthar le haghaidh nithe a bhfuil dochar déanta dóibh, atá tar éis meathlú, dul i léig, nó atá á n-úsáid/á ndíol go mall, pé áit ar cuí.

1.22 Féichiúnaithe trádála

Déantar féichiúnaithe trádála a aithint ar dtús ar luach cóir agus ar chostas amúchta ina dhiaidh sin lúide cailiteanais bhearnúcháin ar bith. Meastar féichiúnaithe trádála le haghaidh bearnú go leanúnach. Taifeadtar soláthairtí le haghaidh bearnú iarmhéideanna féichiúnaithe trádála in aghaidh féichiúnaithe aitheanta amhrasacha.

1.23 Airgead Tirim

Cuimsíonn airgead tirim agus coibhéis airgid thirim airgead sa bhanc, airgead ar láimh agus tascí gearrthéarmacha.

1.24 Iasachtaí

Déantar iasachtaí úsmhara agus iasachtú a aithint ar luach cóir ar dtús lúide costais idirbhirt ar bith atá inchurtha go díreach. Tar éis dóibh a bheith aitheanta ar dtús, déantar na dliteanais airgeadais seo a thomhas ar chostas amúchta le modh an úis ghlain.

1.25 Léasanna

Gearrtar nithe ar cíos faoi léasanna oibriúcháin ar an gcuntas brabúis agus cailteanais ar bhonn líne díri, agus aithnítear dreasachtaí léasa ar bith a deonaíodh mar dhlúthchuid den speansas iomlán cíosa thar an téarma go dtí an chéad athbhreithniú cíosa eile.

1.26 Soláthairtí

Sainmhínítear soláthar mar dhliteanas a bhfuil tréimhse ama nó méid éiginnte ag baint leis. Aithnítear soláthairtí nuair atá oibleagáid reatha dlí nó tógála ar an nGrúpa mar thoradh ar theagmhas roimhe seo, nuair is féidir meastachán iontaofa a dhéanamh ar an oibleagáid sin agus gur dócha go mbeidh gá le heisreabhadh tairbhí geilleagracha chun an oibleagáid a shocrú.

San áit a bhfuil éifeacht an luacha ama ar airgead bainteach, déantar lascainiú ar sholáthairtí trí ráta réamhchánach a úsáid a léiríonn measúnuithe reatha margaidh ar an luach ama ar airgead agus rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas. Aithnítear leachtú na lascaine sa chuntas brabúis agus cailteanais mar chostas airgeadais.

Déantar athbhreithniú ar mhéid an tsoláthair gach bliain agus déantar leasú air de réir mar is cuí. Nuair ab ionann an iontráil chomhfhreagrach in aithint an tsoláthair agus é a chaipitliú ina sócmhainn ghaolmhar, déantar athruithe ar bith ar mhéid an tsoláthair mar gheall ar athruithe ar an méid nó uainiú na sruthanna airgid nó an ráta lascaine a chaipitliú sna sócmhainní bainteacha agus déantar dímhéas go hionchasach orthu.

Soláthar aischuir comhshaoil

Déantar soláthar le haghaidh costais aischuir comhshaoil a bhaineann le hiar-úsáid lagthailte móna agus costais díchoimisiúnaithe. Déantar an soláthar a thairbhí nuair a tharlaíonn an imthosca inar gá na sócmhainní a lua arís. Is ionann méid an tsoláthair agus luach reatha na gcostas ionchasach amach anseo. Tairbhí muirear ídithe sa chuntas brabúis agus cailteanais ar mhaithe leis an gcostas atá ar chostais aischuir chaipitlithe a ghearradh ar an gcuntas brabúis agus cailteanais chun eastóscadh a léiriú.

Soláthar athchóirithe le haghaidh líonadh talún

Tairbhí soláthar le haghaidh luach reatha chostais dhosheachanta an Ghrúpa maidir le hiarchúram agus costas athchóirithe na háise líonta talún. Déantar an luach seo a chaipitliú mar shócmhainn inláimhsithe sheasta. Déantar soláthar le haghaidh luach reatha na gcostas iardhúnta agus é bunaithe ar na costais thuartha a bhfuiltear ag súil lena dtabhú sa tréimhse 30 bliain tar éis dó a bheith dúnta. Déantar soláthar do chostais chomhchosúla a thabhairt i rith shaol oibriúcháin na láithreán chomh maith agus déantar iad a ghearradh go díreach ar an gcuntas brabúis agus cailteanais.

Soláthar do dhúnadh sócmhainní giniúna agus ionaid déantúsaíochta

Is ionann an soláthar le haghaidh dúnadh stáisiún ghiniúna agus luach reatha an mheastacháin reatha ar chostais dúnta na stáisiún ag deireadh a saoil úsáidigh.

Aithnítear luach reatha costais mheasta dúnta stáisiún mar sholáthar agus déantar iad a chaipitliú sa tsócmhainn inláimhsithe sheasta ina bhfuil siad dímhéas ar an gcaoi chéanna leis an tsócmhainn ghiniúna féin.

Soláthairtí féinráchais

Baineann soláthairtí féinráchais leis an dliteanas measta maidir le costais a bheid tabhairt faoi chlár féinráchais an Ghrúpa do theagmhais a tharlaíonn ar nó roimh dheireadh na bliana. Meastar an soláthar agus é bunaithe ar mheasúnú cáis ar chás ag na coigeartóirí neamhspleácha cailteanais ar an toradh dóchúil i ngach aon chás. Chomh maith leis sin, tá dliteanas measta éileamh tabhairt nach bhfuil tuairiscithe go fóill ar dháta an chlár chomhardaithe.

Soláthairtí dlí

Tá soláthairtí le haghaidh éilimh dlí san áireamh sna ráitis airgeadais, lena haghaidh nithe dlí agus eile ar bhonn na méideanna a bheid iníoctha, dar leis an nGrúpa, tar éis do mheasúnú a bheith déanta ar mholtaí comhairleoirí dlí, a bhfoirne dlí agus saineolaithe eile.

Soláthar do bharántaí

Eisíonn an grúpa barántaí le haghaidh earraí agus seirbhísí áirithe. Déantar soláthar do chostais bharántaí agus é bunaithe ar fhad na tréimhse baránta.

Soláthar iomarcaíochta

Déanann an Grúpa soláthar do chostais iomarcaíochta chomh luath is a bhíonn plean mionsonraithe foirmiúil ullmhaithe agus ceadaithe agus go bhfuil an Grúpa tiomanta go neamh-inchúlghairthe do chur i bhfeidhm an phlean.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

1.27 Pinsin agus sochair iarscoir

Tá socruithe pinsin sochair shainithe agus ranníocaíochta sainithe araon ag an nGrúpa.

Scéimeanna ranníocaíochta sainithe

Is ionann scéim ranníocaíochta sainithe agus scéim sochair iarfhostaíochta faoina n-íocann aonán ranníocaíochtaí seasta isteach in aonán ar leith, gan oibleagáid dlí nó thógála ar bith a bheith air méideanna breise a íoc. Aithnítear oibleagáidí ranníocaíochtaí le pleananna ranníocaíochta sainithe mar speansas sochar fostaí sa chuntas brabúis agus cailiteanais sa tréimhse ina bhfaightear na seirbhísí gaolmhara.

Scéimeanna sochair shainithe: Grúpa

Is scéim sochair iarfhostaíochta í scéim sochair shainithe seachas plean ranníocaíochta sainithe. Déantar sócmhainní scéim pinsin le sochar sainithe a thomhas ar luach cóir. Tomhaistear dliteanais scéimeanna pinsin sochair shainithe ar bhonn achtúireach le modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa agus déantar lascaíniú orthu ar an ráta reatha toraidh ar bhanna corparáideach ardchaighdeán a bhfuil téarma agus airgeadra coibhéiseach leis an dliteanas ag baint leis.

Léirítear an farasbarr dliteanais scéime thar shócmhainní scéime ar an gclár comhardaithe mar ghlanmhéid dliteanais den cháin ghaolmhar iarchurtha. Léirítear barrachais scéimeanna pinsin ar an gclár comhardaithe mar ghlanmhéid sócmhainne de cháin iarchurtha ghaolmhar chomh fada is a mheastar iad a bheith in-aisghabhála. Cuimsíonn an muirear pinsin sochair shainithe ar bhrabús oibriúcháin an costas seirbhíse reatha agus costais seirbhíse roimhe sin. Léirítear an difríocht idir an toradh ionchasach ar shócmhainní scéime thar chostas úis na ndlíteanais scéime sa chuntas brabúis agus cailiteanais mar ioncam/speansas airgeadais eile.

Aithnítear gnóthachain agus cailiteanais achtúireacha ó athruithe ar bhoinn tuisceana achtúireacha agus ó bharrachais agus easnaimh ó thaithí i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta sa bhliain ina dtarlaíonn siad.

Nuair a thugann rialacha na scéime le fios gur gá go mbeadh barrachas ar bith sa scéim roinnte idir an fostóir agus na baill, caitear leis an méid atá inchurtha i leith na mball mar mhéadú ar dliteanais na scéime. Aithnítear an ghluaiseacht sa scair atá inchurtha i leith na mball i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta.

Scéimeanna sochair shainithe: An chuideachta

Is ball de scéim sochair shainithe an Ghrúpa í an Chuideachta agus ní féidir léi a scair de shócmhainní agus dliteanais bunúsacha na scéime a aithint go comhsheasmhach agus go réasúnta. Mar sin, déanann an Chuideachta cuntas ar an scéim amháil is gur scéim ranníocaíocht sainithe í. Mar thoradh air sin, is ionann an méid a ghearrtar ar chuntas brabúis agus cailiteanais na Cuideachta agus na ranníocaíochtaí iníoctha leis an scéim maidir leis an tréimhse chuntasaíochta.

1.28 Cánachas le cáin shiarchurtha san áireamh

Tá an muirear cánachais bunaithe ar bhrabús na bliana agus cuireann sé cánachas iarchurtha san áireamh mar gheall ar dhifríochtaí ama idir cóireáil nithe áirithe chun críocha cánachais agus cuntasaíochta.

Is ionann cáin reatha agus an méid a bhfuiltear ag súil lena íoc maidir le brabús inchánach le haghaidh na bliana agus ríomhtar í leis na rátaí agus dlíthe cánach a bhí aichtaithe nó aichtaithe go substainteach ar dháta an chláir chomhardaithe.

Aithnítear cáin iarchurtha maidir le gach difríocht uainithe a raibh bunús léi ach nár freaschuireadh ar dháta an chláir chomhardaithe nuair a tharla idirbhearta nó teagmhais a raibh oibleagáid tuilleadh cánacha a íoc amach anseo nó ceart níos lú cánach a íoc amach anseo mar thoradh orthu, nuair a tharla siad ar dháta an chláir chomhardaithe.

Is difríochtaí sealadacha iad difríochtaí uainithe idir brabús mar a ríomhadh é chun críocha cánachais agus brabús mar a luadh é sna ráitis airgeadais agus iad ag teacht chun cinn toisc go gcaitear le nithe áirithe ioncaim agus caiteachais sna ráitis airgeadais i dtreimhsí éagsúla chun críocha cánachais.

Féachtar ar shócmhainní cánach iarchurtha mar nithe in-aisghabhála agus aithnítear iad sna ráitis airgeadais ar bhonn fianaise atá ar fáil, nuair is dóchúlá ná a mhalairt go mbeidh brabús oiriúnach inchánach ann ónár féidir freaschur na ndifríochtaí uainithe amach anseo a asbhaint. Déantar measúnú ar in-aisghabhálacht cailiteanais chánach trí thagairt do réamhaisnéis a bhíonn ullmhaithe agus ceadaithe ag an mBord.

Tomhaistear cáin iarchurtha ar bhonn gan lascaíne, ar na rátaí cánach a bhfuiltear ag súil leo sna tréimhsí ina bhfuiltear ag súil le freaschur na ndifríochtaí uainithe i bhfianaise rátaí cánach agus dlíthe a aichtíodh nó a aichtíodh go substainteach faoi dháta an chláir chomhardaithe.

1.29 Scairchaipiteal

Aicmítear gnáthscaireanna mar chothromas.

1.30 Díbhinní

Aithnítear díbhinní sna ráitis airgeadais nuair a bhíonn siad ceadaithe nó údaraithe go cuí ag an scairshealbhóir agus nuair nach bhfuil siad faoi rogha na Cuideachta a thuilleadh.

1.31 Meastacháin agus breithiúnais ríthábhachtacha chuntasaíochta

Tá gá le bainistíocht chun breithiúnais, meastacháin agus foshuíomhanna áirithe a dhéanamh a théann i bhfeidhm ar na méideanna tuairiscithe sócmhainní, dliteanas, ioncaim agus speansas chun na ráitis airgeadais chomhdhlúite a ullmhú. D'fhéadfadh torthaí iarbhrá a bheith difriúil leis na meastacháin seo.

Déantar athbhreithniú leanúnach ar mheastacháin agus boinn tuisceana bhunúsacha. Aithnítear athmheas ar mheastacháin chuntasaíochta sa tréimhse ina n-athmheas ar na meastacháin agus in aon tréimhsí ina dhiaidh sin a mbeidh tionchar aige orthu.

Ar na breithiúnais ríthábhachtacha a bhfuil an éifeacht is suntasaí ach ar na méideanna a aithníodh sna ráitis airgeadais, tá na réimsí seo a leanas:

(a) Sócmhainní agus dliteanas scéim pinsean

Tá luach achtúireach na bpinsean bunaithe ar bhoinn tuisceana maidir le boilsciú, rátaí lascaire, an toradh ionchasach ar shócmhainní plean, méaduithe ar thuarastail, méaduithe ar íocaíochtaí pinsin agus rátaí básmhaireachta. Tá cur síos ar na foshuíomhanna a bhí glactha ag an nGrúpa ar an 25 Márta 2015 i Nóta 25 a ghabhann leis na ráitis airgeadais, agus bhí siad cinnte le cúnamh ó chomhairleoirí achtúireacha an Chrápa.

Leagtar amach go mion sna hAchtanna Forbartha Móna 1946 go 1998 agus sna rialacha lena rialaítear Scéimeanna Pinsin GESS agus RWESS Bhord na Móna na sochair atá le cur ar fáil do bhaill. Ordaítear na ranníocaíochtaí comhroinnte atá le híoc ag Bord na Móna agus ag na baill ranníocacha iontu chomh maith. Ní chloíonn sé seo le cur chuige sochair shainithe an iarmhéid chostais. Ar mhaithe le tuairisciú i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 ar an 25 Márta 2015, bhí 100% den easnamh scéim pinsean ar na scéimeanna SAFOR agus SAFG aitheanta sna ráitis airgeadais.

(b) Bearnú sócmhainní le dea-thoil san áireamh

Tástáiltear sócmhainní doláimhsithe agus maoin, gléasra, trealamh agus dea-thoil le haghaidh bearnú nuair a thugann teagmhais nó athruithe ar imthosca le fios go bhfuil an seans ann nach féidir luachanna anonn a aisghabháil. Cinntear an méid inaisghabhála aonaid ghiniúna ioncaim trí luach úsáide a chinneadh don aonad giniúna ioncaim. Tá an cinneadh seo bunaithe ar shruthanna tuartha airgid amach anseo.

Leanann gnó aisghabhála acmhainní an Chrápa d'oibriú i gcúinsí dúshlánacha fíor-iomaíocha agus i dtimpeallacht rialaitheach athraitheach. Is gá costas cuí ualaithe meánach caipitil a ghearradh agus measúnú a dhéanamh ar ráta fáis fadtéarmach don earráil chun an luach úsáid a chinneadh. Tá an tionchar féideartha ar mhéid in-aisghabhála na n-athruithe ar na príomhbhoinn tuisceana seo leagtha amach i Nóta 7 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(c) Luach anonn stáisiúin cumhachta

Oibríonn stáisiún cumhachta an Chrápa ag Éadan Doire CCC cúig bliana déag le BSL Electric Ireland chun leictreachas a chur ar fáil mar sheoladh tosaíochta. Rachaidh an CCC seo in éag i Nollaig 2015. Beidh teidlíocht chonarthach an stáisiúin i leith seoladh tosaíochta ag teacht chun críche ar an dáta sin. Tá an Grúpa ag súil leis go leanfar d'oibriú an stáisiúin sa tréimhse tar éis 2025 sa mhargadh aonair leictreachais ('MAL') agus é breoslaithe ag bithmhais agus móin araon. Tá an dea-thoil ghaolmhar á hamúchadh i rith na tréimhse go dtí 2025, cás a thugann saol úsáideach geilleagrach 20 bliain le fios. Agus breithniú á dhéanamh ar luach anonn an stáisiúin ag Éadan Doire, agus an dea-thoil atá mar thoradh ar éadail an ghnó, tá roinnt príomhbhoinn tuisceana ann maidir le hoibriú an stáisiúin sa tréimhse tar éis 2015. Déantar na boinn tuisceana seo a bhreithniú go bliantúil ar mheasúnú iomchuíbheas luach anonn an stáisiúin agus na dea-thola gaoimhaire.

(d) Oibleagáidí comhshaoil

Tá oibleagáidí áirithe comhshaoil ar an nGrúpa mar gheall ar a thalamh agus a oibríochtaí líonta talún. Léiríonn cinneadh na soláthairtí le haghaidh na n-oibleagáidí gaoimhara athshlánaithe comhshaoil sa tréimhse go dtí agus tar éis eastóscadh agus oibriú, léiríonn sé príomhbhoinn tuisceana áirithe maidir leis na costais gaoimhara. Déantar athbhreithniú leanúnach ar na boinn tuisceana seo agus iad ag léiriú taithí iarbhrá.

1.32 CCGC Nua

Ag deireadh 2012 agus tús 2013, d'eisigh an Chomhairle um Thuairisciú Airgeadais sa RA sraith caighdeán a chuaigh in áit na gCaighdeán Cuntasaíochta a bhí i bhfeidhm sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn go dtí sin ("SeanCCGC an RA" agus "SeanCCGC na hÉireann"). Leanfaidh aonáin a bhfuil dualgas orthu i láthair na huair faoi dhí agus rialachán infheidhme de Chaighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais (CITA-AE) atá formhuinthe ag an AE a chur i bhfeidhm. Beidh cead ag aonáin eile, faoi réir cáilitheachta, roghnú a ráitis airgeadais a ullmhú i gcomhréir le CITA-AE, CTA 101 – Creat Nochta Laghdaithe, CTA 102 – An Caighdeán Tuairiscithe atá i bhfeidhm sa RA agus i bPoblacht na hÉireann, nó an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais d'Aonáin Níos Lú ("CCGC Nua"). Is é an dáta éigeantach éifeachtach le haghaidh bogadh go CCGC ná tréimhsí cuntasaíochta a thosaíonn ar nó tar éis 1 Eanáir 2015, cé go bhfuil sé ceadaite glacadh leo go luath.

Tá an Grúpa ag breithniú a roghanna cuntasaíochta i láthair na huair agus ag déanamh measúnú ar thionchar an athraithe ar an CCGC ar an nGrúpa, lena n-áirítear a chórais cuntasaíochta agus bhainistíochta riosca, straitéisí fáilaithe, socrúithe luach saothair agus cúnaint iasachta.

I gcomhréir le blianta roimhe seo, ullmhaíodh ráitis airgeadais 2015 faoi sheanCCGC na Ríochta Aontaithe/na hÉireann. Ullmhófar na ráitis airgeadais le haghaidh na bliana dar críoch an 30 Márta 2016 faoin "CCGC Nua" roghnaithe agus luafar nithe comparáideach arís de réir mar is cuí.

1.33 Bliain chuntasaíochta

Críochnaíonn an bhliain airgeadais ar an gCéadaoin dheireanach de mhí an Mhárta. Cuimsíonn na ráitis airgeadais seo an tréimhse 52 seachtain ó 27 Márta 2014 go dtí 25 Márta 2015 (an bhliain roimhe sin: tréimhse 52 seachtain ó 28 Márta 2013 go 26 Márta 2014).

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

2. Eolas Deighilteach

	2015	2015	2015	2015	2015	2014	2014	2014	2014	2014
	Méid Comhlán	Lúide Méideanna Idirghrúpa	Leanúnach	Scortha	Iomlán na nOibríochtaí	Méid Comhlán	Lúide Méideanna Idirghrúpa	Leanúnach	Scortha	Iomlán na nOibríochtaí
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Oibríochtaí leanúnacha										
Láimhdeachas ¹										
Giniúint Cumhachta	100,480	(1,715)	98,765	0	98,765	77,635	(439)	77,196	0	77,196
Bunábhar	146,406	(65,709)	80,697	0	80,697	142,142	(63,933)	78,209	0	78,209
Aisghabháil Acmhainní	82,320	(387)	81,933	0	81,933	80,730	(433)	80,297	0	80,297
Gnó Tomhaltóirí agus Gairmiúil	143,742	0	143,742	0	143,742	187,936	(10,597)	177,339	0	177,339
Anua-Environmental agus cuideachtaí eile ³	12,693	(447)	1,584	10,662	12,246	14,268	(511)	161	13,596	13,757
	485,641	(68,258)				502,711	(75,913)			
Glanláimhdeachas tríú páirtí			406,721	10,662	417,383			413,202	13,596	426,798
Costas díolachán			(272,430)	(9,725)	(282,155)			(287,082)	(10,396)	(297,478)
Ollbhrabús			134,291	937	135,228			126,120	3,200	129,320
Costais dáileacháin			(30,541)	(1,353)	(31,894)			(30,320)	(1,460)	(31,780)
Speansais riaracháin ²			(48,668)	(2,741)	(51,409)			(44,244)	(3,041)	(47,285)
Ioncam eile			500	0	500			0	0	0
Brabús oibríocháin ³			55,582	(3,157)	52,425			51,556	(1,301)	50,255

¹Tá an Grúpa eagraithe i gcúig aonad gnó, Powergen, Bunábhar Neamh-Imoibrithe, Aisghabháil Acmhainní, Gnó Tomhaltóirí agus Gairmiúil agus Anua-Environmental. Bíonn anailís de réir gnó bunaithe ar struchtúr bainistíochta an Ghrúpa. Níl anailís ar bith ar bhrabús nó sócmhainní oibríocháin an Ghrúpa de réir teascán gnó curtha ar fáil i gcomhréir le RCCC 25, 'Tuairiscí Teascán', ós rud é go measann na stiúrthóirí go ndéanadh a leithéid de nochtadh dochar mór do leasanna an Ghrúpa.

²Cuimsíonn speansais riaracháin:

(i) tar éis measúnachta ar chuid áirithe de ghnóthaí an Ghrúpa, rinne an Grúpa athbhreithnithe luachála ar a shócmhainní, i gcomhréir le beartais chuntasaíochta an Ghrúpa. Bhí muirear bearnúcháin ar dhea-thoil éinalais mar thoradh ar an bpróiseas seo (Nóta 7) (2014: €205,000) agus muirear bearnúcháin €190,000 ar shócmhainní inláimhsithe (Nóta 8) (2014: €208,000).

(ii) muirear atheagrúcháin agus costais iomarcaíochta €172,000 (2014: €797,000).

Rinneadh luacháil ar mhaoine infheistíochta amhail ar 25 Márta 2015 agus rinneadh athluacháil in airde ar luach €14,505,000 mar gheall uirthi seo (gnóthachan athluachála €1,250,000 in 2014) ar cuireadh €14,068,000 de chun sochair do ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta agus tá €437,000 fritháirithe in aghaidh speansais riaracháin, ós rud é go léiríonn sé freaschur muirir bhearnúcháin roimhe seo a aithníodh i speansais riaracháin sa chuntas brabús agus cailleanais.

³Oibríochtaí scortha - Rinne an Grúpa athbhreithniú straitéiseach i rith na bliana airgeadais ar oibríochtaí Anua-Environmental in Éirinn, sa Ríocht Aontaithe agus sna Stáit Aontaithe. Mar thoradh ar an athbhreithniú sin, rinne na stiúrthóirí cinneadh foirceannadh ordúil na n-oibríochtaí a shocrú sna trí aonad gnó. Ba é tionchar airgeadais fhoirceannadh an ghnó ná muirear €4,637,000 a chuimsigh soláthar le haghaidh costais iomarcaíochta €1,639,000, díluacháil Fardail agus Infháltas go méideanna in-aisghabhála €2,176,000, bearnú sócmhainní seasta €190,000 agus soláthar in aghaidh conarthaí muirearacha €632,000. Críochnaíodh an foirceannadh tar éis dháta an chláir chomhardaithe.

2. Eolas Deighilteach (ar leanúint)

	2015	2014
	€'000	€'000
Tagtar ar bhrabús roimh chánachas tar éis muirearú/(eisiúint creidmheasanna)		
Luach saothair na nIníúcháir¹		
Iniúchadh reachtúil ráitis airgeadais an Ghrúpa	305	265
Seirbhísí árachais eile	10	4
Seirbhísí comhairleacha cánach	136	160
Seirbhísí neamhiniúcháireachta eile	47	27
Chomh maith leis sin, aisíocadh speansais €15,000 leis an iniúcháir i rith na bliana (2014: €15,000).		
Nithe ar cíos faoi léasanna oibriúcháin		
Gléasra agus Innealra	1,649	1,299
Talamh agus Foirgnimh	465	1,038
Costais foirne:		
Pá agus tuarastail	96,842	99,654
Costais leasa shóisialaigh	10,216	10,702
Costais phinsean	2,374	3,552
Costais iomarcaíochta	172	797
	109,604	114,705
Costais foirne chaipitlithe	(808)	(1,446)
Glanchoistais foirne	108,796	113,259
Dímheas (Nóta 8)	45,065	40,562
Bearnú sócmhainní inláimhsithe (Nóta 8)	190	208
Brabús ar dhiúscairt tailte móna	75	0
Brabús ar dhiúscairt sócmhainní seasta eile	100	173
Amúchadh sócmhainní doláimhsithe (Nóta 7)	2,450	2,338
Bearnú sócmhainní doláimhsithe (Nóta 7)	0	205
(Gnóthachan athluachála) ar mhaoin infheistíochta (Nóta 9)	(437)	(1,250)
Caiteachas taighde agus forbartha gnó	5,489	4,007
Deontais chaipitil amúchta (Nóta 16)	(1,608)	(1,453)
Cailteanas ar dhiúscairt oibríochta gnó (Nóta 25)	0	(9)
Líon na bhfostaithe	2015	2014
Líon meánach na bhfostaithe		
Déantúsaíocht agus táirgeadh	1,438	1,520
Riarachán	561	541
	1,999	2,061
Buaic fostaíochta	2,336	2,401

¹ Fuair an Chuideachta seirbhísí iniúcháireachta ó KPMG i rith na bliana ar chostas €10,000 (2014: €10,000).

Thabhaigh an Grúpa cailteanas achtúireach €28,056,000 ina scéimeanna pinsean chomh maith (2014: gnóthachan achtúireach €12,553,000), rud a aithníodh i ráiteas an Ghrúpa ar ghnóthachain agus cailteanais iomlána aitheanta.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

3. Díbhinní

	2015 €'000	2014 €'000
Chuíg an Aire Airgeadais	10,612	5,000
Chuíg Bord na Móna ESOP Trustee Limited	559	263
	11,171	5,263

D'íoc an chuideachta díbhinn €0.1713 (2014: €0.0807) in aghaidh na scaire i rith na bliana. Ba é íocaíocht iomlán díbhinní na bliana ná €11,171,000 (2014: €5,263,000).

4. Luach saothair na stiúrthóirí

	Táillí €'000	Tuarastal €'000	Pá a bhaineann le feidhmíocht €'000	Ranníocaíochtaí na cuideachta le scéimeanna pinsean €'000	Sochair inchánach €'000	Iomlán €'000
Stiúrthóirí feidhmiúcháin						
Mike Quinn	0	48	0	13	4	65
Gabriel D'Arcy	7	135	0	34	12	188
An bhliain dar críoch an 25 Márta 2015	7	183	0	47	16	253
An bhliain dar críoch an 26 Márta 2014	13	231	0	58	20	322

Déirigh an tUas. Gabriel D'Arcy as a phost i nDeireadh Fómhair 2014 agus ceapadh an tUas. Mike Quinn ag tús Eanáir 2015.

	Táillí €'000	Luach saothair eile ¹ €'000	Ranníocaíochtaí na cuideachta do phinsin €'000	Iomlán €'000
Stiúrthóirí - Rannpháirtíocht Oibríthe				
Stiúrthóirí a ceapadh i gcomhréir leis na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 (4) - an 25 Márta 2015	39	420	29	488
Stiúrthóirí a ceapadh i gcomhréir leis na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 agus 1988 (4) - an 26 Márta 2014	50	438	35	523
Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin				
Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin eile (7) - 25 Márta 2015	85	0	0	85
Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin eile (7) - 26 Márta 2014	86	0	0	86

Faigheann an cathaoirleach neamhfheidhmiúcháin táille €21,600 agus faigheann gach duine de na Stiúrthóirí táille bhliantúil €12,600. Déantar coigeartú ar na méideanna seo ar bhonn pro rata nuair a thosaíonn nó nuair a chríochnaíonn téarma oifige i rith na bliana.

Ba é an luach saothair iomlán a íocadh le Stiúrthóirí i rith na bliana ná €826,000 (2014: €931,000), méid a chuimsigh táillí €131,000 (2014: €149,000) agus luach saothair eile €695,000 (2014: €782,000).

¹ Is ionann luach saothair eile agus íocaíochtaí a rinneadh le haghaidh róil eile seachas stiúrthóirí.

5. (Muirir)/ioncam airgeadais

	2015	2014
	€'000	€'000
(a) Ús infhála agus ioncam comhchosúil		
Ús infhála	261	2,675
(b) Ús iníoctha agus muirir chomhchosúla		
Rótharraingt bainc	(114)	(7)
Nótaí iasachta neamhurraithe	(13,336)	(15,298)
Amúchadh costais eisiúna	(187)	(161)
Glan-ús iníoctha	(13,637)	(15,466)
Lúide ús caipitlithe ¹	3,062	2,412
	(10,575)	(13,054)
(c) Ioncam airgeadais agus muirir eile		
Ioncam airgeadais eile - scéimeanna pinsean (Nóta 24)	1,355	1,089
Muirir mhaoiniúcháin ar sholáthairtí (Nóta 17)	(1,203)	(991)
	152	98
Muirir airgeadais, glanmhéid	(10,162)	(10,281)

¹ Déanann an Grúpa caipitliú ar ús ar thionscadail chaipitil a mbíonn tréimhse fhada ama ag baint lena gcríochnú. Bíonn an t-ús san áireamh mar chuid de thomhas tosaigh chostas na sócmhainní inláimhsithe seasta (Nóta 8).

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

6. Cánachas

	2015	2014
	€'000	€'000
(a) Méideanna a aithníodh sa chuntas brabúis nó cailteanais		
Cánachas bunaithe ar bhrabús na bliana:		
Cáin chorparáide na hÉireann		
Cáin reatha don bhliain	5,358	7,315
Coigeartuithe maidir le blianta roimhe seo	156	156
	5,514	7,471
Cánachas eachtrach		
Cáin reatha don bhliain	3	5
	3	5
Cáin iomlán reatha (féach an nóta thíos)	5,517	7,476
Cáin iarchurtha - údarú agus freaschur difríochtaí uainithe (Nóta 17)	1,275	(1,022)
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	6,792	6,454
(b) Idir-réiteach an ráta chánach éifeachtaigh		
Fachtóirí a chuaigh i bhfeidhm ar mhúirear cáin chorparáide na bliana		
Brabús roimh cháin	37,244	39,914
Ráta caighdeánach cáin chorparáide na bliana	12.50%	12.50%
Brabús roimh chánachas agus é iolraithe faoin ráta caighdeánach	4,654	4,989
Éifeachtaí:		
Speansais nach bhfuil inasbhainte chun críocha cánach	681	266
Speansais nach bhfuil inasbhainte chun críocha cánach go fóill	944	1,011
Dímheas agus amúchadh (nós lú ná)/de bhreis ar líúntais chaipitiúla	(1,771)	254
Dímheas neamhcháilithe	1,032	1,006
Gnóthachan athluachála ar mhaoin infheistíochta	(31)	(130)
Amúchadh sócmhainní doláimhsithe	303	292
Bearnú sócmhainní doláimhsithe	1	28
Difríochtaí ráta cánachais	(15)	(6)
Faoiseamh ranníocaíochta pinsin de bhreis ar mhúirear costas pinsean	(437)	(390)
Coigeartuithe maidir le blianta roimhe seo	156	156
	5,517	7,476

7. Sócmhainní doláimhsithe

	2015				2014			
	Dea-mhéin €'000	Sócmhainní doláimhsithe eile €'000	Sócmhainní idir lámha €'000	Iomlán €'000	Dea-mhéin €'000	Sócmhainní doláimhsithe eile €'000	Sócmhainní idir lámha €'000	Iomlán €'000
AN GRÚPA								
COSTAS								
Ag tús na bliana airgeadais	66,897	11,282	11,118	89,297	66,889	7,858	1,269	76,016
Athaicmiú	(3,242)	3,242	0	0	0	0	0	0
Breiseanna	141	7,751	3,593	11,485	0	3,424	9,849	13,273
Aistriú as sócmhainní á dtógáil	0	14,711	(14,711)	0	0	0	0	0
Socraíocht Liúntais Astaíochtaí	0	(2,902)	0	(2,902)	0	0	0	0
Coigeartú malartaithe	0	0	0	0	8	0	0	8
Ag deireadh na bliana airgeadais	63,796	34,084	0	97,880	66,897	11,282	11,118	89,297
AMÚCHADH AGUS BEARNÚ								
Ag tús na bliana airgeadais	54,754	4,472	0	59,226	52,585	4,093	0	56,678
Athaicmiú	(2,725)	2,725	0	0	0	0	0	0
Muirear le haghaidh na bliana	1,026	1,424	0	2,450	1,959	379	0	2,338
Bearnú (Nóta 2)	0	0	0	0	205	0	0	205
Coigeartú malartaithe	0	15	0	15	5	0	0	5
Ag deireadh na bliana airgeadais	53,055	8,636	0	61,691	54,754	4,472	0	59,226
GLANMHEIDEANNA LEABHAR								
Ag tús na bliana airgeadais	12,143	6,810	11,118	30,071	14,304	3,765	1,269	19,338
Ag deireadh na bliana airgeadais	10,741	25,448	0	36,189	12,143	6,810	11,118	30,071

Athaicmiú - Rinneadh athaicmiú ar liostaí custaiméirí ó dhea-thoil go nithe doláimhsithe eile i rith na bliana.

Is ionann sócmhainní á dtógáil agus costais nasctha eangaí agus fo-stáisiún a thosaigh ag obair i rith na bliana agus atá san áireamh i sócmhainní doláimhsithe eile anois.

Léirítear an luach anonn dea-thola €10,741,000 (2014: €12,143,000) trí dhea-thoil i ngnó Powergen ar luach €5,345,000 (2014: €5,781,000) agus dea-thoil sa ghnó Aisghabhála Acmhainní ar luach €5,396,000 (2014: €6,362,000).

Fuair an grúpa trí liosta custaiméirí taobh istigh dá ghnó bailithe dramhaíola de bhreis ar a oibríochtaí reatha i rith na bliana.

Anuas air sin, fuair an grúpa sealúchas leas mionlaigh in Renewable Energy Ireland Limited i rith na bliana. Tá farasbarr na comaoine thar luach anonn na nglansócmhainní taifeadta mar dhea-thoil cheannaithe.

I gcomhréir le beartais chuntasaíochta an Chrúpa, tá tástáil déanta ag an nGrúpa ar luach anonn na dea-thola maidir le bearnú. Bhí méideanna in-aisghabhála gach aon cheann de na haonaid ghiniúna airgid (AGA) aitheanta measta tar éis dóibh a bheith bunaithe ar ríomh luach úsáide inar úsáideadh réamh-mheastacháin sreafa airgid a bhí bunaithe ar na pleananna airgeadais cúig bliana, mar a bhí ceadaithe ag an mBord. Déantar sruthanna airgid taobh anonn de chúig bliana a eachtarshuí agus iad bunaithe ar ráta fás suthaineachta 2.0% (2014: 2.0%) agus costas meánach ualaithe réamhchánach réimse caipitil 8.1% go 10.3% (2014: 9.0%) rudaí atá i gcomhréir le hionchas an Chrúpa maidir le forbairt margaidh agus fás ar an sciar margaidh pé áit ar infheidhme. I bhfianaise na n-athbheithnithe seo, bhí muirear bearnúcháin nialais i gceist (2014: €205,000) (i ngnó Anua-Environmental) ar luach anonn na dea-thola, rud a aithníodh i speansais riaracháin.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

8. Sócmhainní Inláimhsithe

(i) AN GRÚPA	Móinteach, Draenáil & Foirgnimh Tháirgeachta €'000	Líonadh Talún €'000	Iarnróid, Gléasra & Innealra €'000	Sócmhainní Giniúna €'000	Talamh Ruilse, Riarachán & Foirgnimh Thaighde €'000	Sócmhainní idir lámha €'000	Iomlán €'000
Ar a Chostas							
Ag tús na bliana airgeadais	133,459	35,222	249,346	159,946	17,651	114,562	710,186
Athaicmiú	0	0	(4,465)	4,465	0	0	0
Breiseanna ar a gcostas ¹	2,100	1,696	7,307	3,224	2,908	63,000	80,235
Diúscairtí/daoine ag dul ar scor ²	0	0	(1,394)	(117)	0	0	(1,511)
Aistriú as sócmhainní á dtógáil	87	1,961	1,618	160,994	0	(164,660)	0
Coigeartú malartaithe	0	0	162	0	290	0	452
Ag deireadh na bliana airgeadais	135,646	38,879	252,574	328,512	20,849	12,902	789,362
DÍMHEAS AGUS BEARNÚ CARNACH							
Ag tús na bliana airgeadais	100,249	23,858	195,413	64,077	10,935	0	394,532
Athaicmiú	0	0	(188)	188	0	0	0
Muirear le haghaidh na bliana	8,487	5,581	14,403	16,099	495	0	45,065
Bearnú (Nóta 2) ³	0	0	157	0	33	0	190
Diúscairtí/daoine ag dul ar scor ²	0	0	(1,338)	(117)	0	0	(1,455)
Coigeartú malartaithe	0	0	111	0	53	0	164
Ag deireadh na bliana airgeadais	108,736	29,439	208,558	80,247	11,516	0	438,496
Glanluach de réir na Leabhar							
Ag tús na bliana airgeadais	33,210	11,364	53,933	95,869	6,716	114,562	315,654
Ag deireadh na bliana airgeadais	26,910	9,440	44,016	248,265	9,333	12,902	350,866

Athaicmiú - Rinneadh athaicmiú i rith na bliana ar na hinnill ghiniúna gáis ón ionad líonta talún a ghineann leictreachas ó ghás aisghabhála san ionad líonta talún, rinneadh athaicmiú orthu ó ghléasra go sócmhainní giniúna.

¹ Cuimsíonn na breiseanna:

(i) suim €5,349,000 (2014: €5,383,000) maidir le díchoimisiúnú agus sócmhainní athchóirithe (Nóta 17).

(ii) Costais iasachtaithe chaipitlithe €3,062,000 (2014: €2,412,000) maidir le sócmhainní a bhí á dtógáil i rith na bliana (Nóta 5). Ba é an ráta úis a cuireadh i bhfeidhm ná 7.3% (2014: 7.3%).

(iii) cuimsíonn aistriú as sócmhainní á dtógáil aistriú feirmeacha gaoithe críochnaithe ar chostas €160,994,000, rudaí a thosaigh ag oibriú i rith na bliana. Léiríonn an t-iarmhéid ag deireadh na bliana cealla líonta talún a ndearnadh innealtóireacht orthu agus atá tógtha go páirteach, dearadh agus tógáil córais airgeadais agus tógáil innealra inti.

² Baineann cur ar scor/diúscairtí i rith na bliana go príomha le sócmhainní atá dímhasta go hiomlán.

³ I gcomhréir le soláthairtí CTA 15 - 'Sócmhainní Inláimhsithe Seasta', rinne an Grúpa athbhreithnithe bearnúcháin ar shócmhainní inláimhsithe an Ghrúpa. Bhí muirear bearnúcháin €190,000 ar ghnó Anua-Environmental mar thoradh ar an bpróiseas seo mar gheall ar an gcinneadh an gnó a dhúnadh (2014: €208,000).

8. Sócmhainní Inláimhsithe (ar leanúint)

	Móinteach, Draenáil & Foirgnimh Tháirgeachta	Iarnróid, Gléasra & Innealra	Talamh Ruíse, Riarachán & Foirgnimh Thaighde	Sócmhainn á tógáil	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
(ii) AN CHUIDEACHTA					
Ar a Chostas					
Ag tús na bliana airgeadais	559	11,896	6,204	2,466	21,125
Breiseanna ar a gcostas	0	167	708	5,867	6,742
Diúscairtí	0	(129)	0	0	(129)
Ag deireadh na bliana airgeadais	559	11,934	6,912	8,333	27,738
DÍMHEAS CARNTHA					
Ag tús na bliana airgeadais	0	10,766	3,921	0	14,687
Muirear le haghaidh na bliana	0	467	221	0	688
Diúscairtí	0	(129)	0	0	(129)
Ag deireadh na bliana airgeadais	0	11,104	4,142	0	15,246
GLANLUACH DE RÉIR NA LEABHAR					
Ag tús na bliana airgeadais	559	1,130	2,283	2,466	6,438
Ag deireadh na bliana airgeadais	559	830	2,770	8,333	12,492

9. Maoin infheistíochta

	2015	2014
	€'000	€'000
Ag tús na bliana airgeadais	9,000	7,750
Breiseanna ar a gcostas	1,895	0
Gnóthachan athluachála i rith na bliana, agus é curtha chun sochair do ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta	14,068	0
Gnóthachan athluachála i rith na bliana, agus é curtha chun sochair don chuntas brabúis agus caillteanais	437	1,250
Ag deireadh na bliana airgeadais	25,400	9,000

Tá an mhaoin infheistíochta luaite ar luach margaidh amhail ar an 25 Márta 2015. Ciallaíonn luach margaidh 'an méid measta ar ar chóir do mhaoin malartú ar dháta na luachála idir ceannaitheoir toilteanach agus díoltóir toilteanach in idirbheart ar neamhthuilleamaí tar éis margaíocht chúil inar ghníomhaigh na páirtithe go heolach, go stuama agus gan iachall'.

B'ionann luacháil leas ruíse an Ghrúpa sa mhaoin infheistíochta agus luacháil stiúrthóirí inar tugadh aird ar chomhairle sheachtrach ghairmiúil luachála. Rinneadh an luacháil amhail ar an 25 Márta 2015 agus bhí gnóthachan athluachála €14,505,000 mar thoradh uirthi (2014: gnóthachan athluachála €1,250,000) ar cuireadh €14,068,000 de chun sochair do ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta agus tá €437,000 fritháirithe in aghaidh speansais riaracháin (Nóta 2), ós rud é go léiríonn sé freaschur muirir bhearnúcháin roimhe seo a aithníodh i speansais riaracháin sa chuntas brabúis agus caillteanais.

Baineadh luach margaidh na maoine infheistíochta amach go príomha trí idirbhearta margaidh inchomparáide a úsáid ar théarmaí ar neamhthuilleamaí agus trí mheasúnú ar mheon an mhargaidh. Léiríonn an luacháil an cineál tionónta atá ann nó ar dóchúil a bheith ann tar éis don chóiríocht fholamh a bheith ligthe ar cíos agus braistint an mhargaidh ar a (h)acmhainneacht creidmheasa agus ar shaol fágtha úsáideach na maoine.

Is é an cháin a bheadh le híoc ar dhíol maoine ar luach €25,400,000 ná €411,000.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

10. Sócmhainní airgeadais

	2015	2014
AN GRÚPA	€'000	€'000
Comhfhiontar - Oweninny Power Limited		
Ag tús na bliana airgeadais	2,166	976
Infheistíocht i rith na bliana	1,775	1,250
Sciar an ghrúpa den chaillteanas	(382)	(60)
Ag deireadh na bliana airgeadais	3,559	2,166
Sciar sócmhainní comhlána	4,842	3,275
Sciar dliteanas comhlán	(1,283)	(1,109)
Sciar glansócmhainní	3,559	2,166
Caillteanais Charnacha	(1,734)	(1,212)
lasacht	5,268	3,353
Scairchaipiteal	25	25
	3,559	2,166
Sciar glansócmhainní		
Rinneadh na hidirbhearta seo a leanas in éineacht leis an gcomhfhiontar:	2015	2014
	€'000	€'000
(a) Ceannach seirbhísí	211	197
(b) lasachtaí tugtha	1,775	1,250
(c) Ús infhaighte	363	68
(d) Ba é an méid infhála ón gcomhfhiontar ag deireadh na bliana ná	129	115

Corpraíodh Oweninny Power Limited i Meán Fómhair 2011 mar chomhfhiontar idir Bord na Móna Energy Limited agus ESB Wind Development Limited chun feirm gaoithe 172MW a fhorbairt in Abhainn Eidhneach, Co. Mhaigh Eo. Tá an comhfhiontar ag forbairt thionscadal na feirme gaoithe agus níl tús curtha lena thrádáil go fóill.

Ar dháta an chláir comhardaithe, bhí gealltanais déanta ag an nGrúpa maoiniú breise €750,000 a chur ar fáil (2014: €750,000) chun forbairt na feirme gaoithe a mhaoiniú.

AN CHUIDEACHTA	Fochuideachtaí			
	Scaireanna neamhliostaithe	Stoc iasachtaí inmhaltaithe	lasachtaí	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000
Ag tús na bliana airgeadais	0	480	87,766	88,246
Faighte i rith na bliana	11	0	0	11
Ag deireadh na bliana airgeadais	11	480	87,766	88,257

Fuair an chuideachta scairchaipiteal in Treasury Limited (€10,000) agus Resource Recovery Limited (€1,000) i rith na bliana. Ar an 25 Márta 2015, rinne an Chuideachta athbhreithniú ar luach anonn na n-iasachtaí €87,766,000 agus ní dhearna aon bhearnú ar na hiasachtaí (2014: € nialas).

Bhí an stoc iasachtaí inmhaltaithe eisithe ag an bhfochuideachta atá 55% faoi úinéireacht na Cuideachta, mar atá, Derryarkin Sand and Gravel Limited, agus tá an chuid eile den stoc i seilbh na scairshealbhóirí mionlaigh (Nóta 19). Tá sé inmhaltaithe ar pharlúach go gnáthscaireanna Derryarkin Sand and Gravel Limited trí chomhaontú idir na scairshealbhóirí agus an Chuideachta. Beidh an stoc inmhaltaithe go léir nár fuasclaíodh nó nár malartaíodh cheana infhuascailte ar par.

10. Sócmhainní airgeadais (ar leanúint)

Seo a leanas an phríomh-fhochuideachta agus na príomhchuideachtaí comhfhiontair sa Chrúpa ar an 25 Márta 2015:

Fochuideachta	Gnó	Oifig chláráithe	Scairsheilbh
Bord na Móna Energy Limited ¹	Táirgeadh agus díol móna meilte	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Allen Peat Limited	Táirgeadh agus díol móna meilte	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord Na Mona Powergen Limited ¹	Giniúint Cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Edenderry Power Limited	Giniúint Cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Edenderry Power Operations Limited	Cothabháil stáisiúin cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Cushaling Power Limited	Giniúint Cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Renewable Energy Ireland Limited	Giniúint Cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Mountlucas Wind Farm Limited	Giniúint Cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Mountlucas Supply Company Limited	Gnó, dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bruckana Wind Farm Limited	Giniúint Cumhachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bruckana Supply Company Limited	Gnó, dáileadh mórdhíola leictreachais	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Fuels Limited ¹	Táirgeadh, díol agus dáileadh breoslaí soladacha	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
BnM Fuels Limited	Táirgeadh, díol agus dáileadh breoslaí soladacha	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Suttons Limited	Díomhaoin	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Horticulture Limited ¹	Táirgeadh agus díol táirgí gairneoireachta	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Environmental Limited ¹	Táirgeadh, díol agus suiteáil táirgí comhshaoil.	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Environmental Products (UK) Limited	Díol agus suiteáil táirgí comhshaoil	Bridgewater, Somerset, Sasana	100
Bord na Móna Environmental Products US Inc.	Díol agus suiteáil táirgí comhshaoil	Delaware, S.A.M.	100
Bord na Móna Resource Recovery Limited ¹	Cuideachta aisghabhála agus athchúrsála acmhainní	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Property Limited ¹	Cuideachta shealbhaíochta maoinne	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Bord na Móna Treasury Limited ¹	Treasury Holdings	Droichead Nua, Co. Chill Dara	100
Derryarkin Sand and Gravel Limited ¹	Eastóscadh agus díol gainimh agus gairbhéil	Droichead Nua, Co. Chill Dara	55
Cuideachta chomhfhiontair			
Oweninny Power Limited	Giniúint Cumhachta	Faiche Stiabhna, Baile Átha Cliath 2.	50

De bhun fhorálacha Alt 357 d'Acht na gCuideachtaí, 2014, tá ráthú déanta ag an gCuideachta ar dhliteanas a fochuideachtaí Éireannacha. Mar thoradh air seo, beidh na cuideachtaí seo díolmhairte ó fhorálacha comhdaithe Ailt 347 agus 348 d'Acht na gCuideachtaí, 2014.

¹Scairsheilbh á coinneáil go díreach ag Bord na Móna cpt.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

11. Stoic

	AN GRÚPA	
	2015	2014
	€'000	€'000
Amhábhair	22,003	25,396
Obair idir lámha	23	16
Earraí críochnaithe	74,009	60,729
Páirteanna spártha cothabhála	5,446	5,537
	101,481	91,678

Níl costas athsholáthair na stoc difriúil go mór lena luachanna clár comhardaithe.

12. Féichiúnaithe

	AN GRÚPA		AN CHUIDEACHTA	
	2015	2014	2015	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Féichiúnaithe trádála	57,194	55,646	91	108
Ioncam fabhraithe	18,133	13,723	0	0
Méideanna dlite ó chuideachtaí an Chrúpa	0	0	345,922	323,137
Méid dlite ón bhfochuideachta chomhfhiontair	129	141	0	26
Cáin bhreisluacha	15	0	541	125
Cáin chorparáide	1,295	299	0	0
Cáin iarchurtha (Nóta 17(e))	2,685	1,948	960	588
Réamhíocaíochtaí	3,256	3,585	1,409	1,177
Féichiúnaithe eile	3,035	2,936	651	758
	85,742	78,278	349,574	325,919
Beidh méideanna dlite mar seo a leanas:				
- laistigh de bhliain amháin	85,691	78,024	33,794	63,338
- i ndiaidh bliana amháin	51	254	315,780	262,581
	85,742	78,278	349,574	325,919

Is ionann féichiúnaithe tar éis níos mó ná bliain amháin sa Chuideachta agus iasachtaí a tugadh d'fhochuideachtaí a aisíocfar ó airgead a ghineann na gnóthaí. Rinne an Chuideachta athbhreithniú ar in-aisghabhálacht na n-iasachtaí a tugadh d'fhochuideachtaí agus rinneadh bearnú nialais ar na hiasachtaí (2014: € nialas).

13. Creidiúnaithe - méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin

	AN GRÚPA		AN CHUIDEACHTA	
	2015	2014	2015	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Iasachtaí (Nóta 15)	990	41,593	0	40,603
Rótharraingtí bainc (Nóta 15)	24,739	667	22,542	110,159
Deontais chaipitil (Nóta 16)	1,839	1,700	247	247
Creidiúnaithe trádála	59,233	84,017	3,628	2,024
Ioncam iarchurtha	17,277	14,065	131	130
Fabhruithe	19,525	16,650	9,308	6,687
Creidiúnaithe eile	6,680	6,050	462	483
Méideanna dlite do chuideachtaí an Ghrúpa	0	0	127,570	58,128
Creidiúnaithe ó thaobh cánachais agus leas shóisialach de (féach thíos)	6,231	10,700	2,440	2,347
	136,514	175,442	166,328	220,808
Cuimsíonn creidiúnaithe ó thaobh cánachais agus leas shóisialach de:				
Cáin ioncaim asbhainte faoi ÍMAT	1,265	1,320	1,233	1,305
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	943	956	914	937
Cáin chorparáide	750	5,002	0	0
Cáin bhreisluacha	2,943	3,273	0	0
Cánacha eile	330	149	293	105
	6,231	10,700	2,440	2,347

14. Creidiúnaithe - méideanna atá dlite i ndiaidh bliana amháin

	AN GRÚPA		AN CHUIDEACHTA	
	2015	2014	2015	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Nótaí iasachta neamhurráithe (Nóta 15)	203,248	203,197	203,248	203,197
Deontais chaipitil (Nóta 16)	10,293	10,916	0	0
	213,541	214,113	203,248	203,197

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

15. Iasachtaí bainc, rótharraingtí agus nótaí iasachta neamhurraithe

AN GRÚPA	Laistigh de bhliain amháin €'000	Idir Aon Bhliain Amháin agus Dhá Bhliain €'000	Idir Dhá Bhliain agus Cúig Bliana €'000	Tar éis níos mó ná Cúig Bliana €'000	Iomlán €'000
Nótaí iasachta in-chomhshóite (Nóta 20(c))	990	0	0	0	990
Rótharraingtí	667	0	0	0	667
Nótaí iasachta neamhurraithe ¹	40,603	0	147,634	55,563	243,800
Ar an 26 Márta 2014	42,260	0	147,634	55,563	245,457
Nótaí iasachta in-chomhshóite (Nóta 20(c))	990	0	0	0	990
Rótharraingtí	24,739	0	0	0	24,739
Nótaí iasachta neamhurraithe ¹	0	64,757	138,491	0	203,248
Ar an 25 Márta 2015	25,729	64,757	138,491	0	228,977
AN CHUIDEACHTA					
Rótharraingtí ²	110,159	0	0	0	110,159
Nótaí iasachta neamhurraithe ¹	40,603	0	147,634	55,563	243,800
Ar an 26 Márta 2014	150,762	0	147,634	55,563	353,959
Rótharraingtí ²	22,542	0	0	0	22,542
Nótaí iasachta neamhurraithe ¹	0	64,757	138,491	0	203,248
Ar an 25 Márta 2015	22,542	64,757	138,491	0	225,790

AN GRÚPA

Fiach ráta sheasta Láithriú Príobháideach i SAM 22 Meitheamh 2006

¹ Glanmhéid costais eisiúna chaipitlithe nóta iasachta neamhurraithe. Ar dháta an chláir chomhardaithe, ba é suim ghlanluacha na gcostas eisiúna caipitlithe ná €352,000 (2014: €514,000).

Ar an 25 Márta 2015 bhí fiach ráta sheasta US\$273,000,000 (coibhéis €203,599,956) ar an nGrúpa mar gheall ar dhá idirbhearta láithrithe phríobháidigh i SAM a críochnaíodh ar 22 Meitheamh 2006 (US\$125,000,000: €97,885,670) agus 6 Lúnasa 2009 (US\$148,000,000: €105,714,286). Ar mhaithe le fáilú iomlán a dhéanamh ar an nochtadh ar ráta malartaithe Dhollar SAM agus na rátaí úis bunúsacha a mhalartú go rátaí seasta, rinne an Grúpa roinnt malartuithe trasairgeadra chun próifíl aibíochta na nótaí iasachta neamhurraithe a mheaitseáil.

Luach cóir na n-ionstraimí airgeadais:

Is ionann luach cóir agus an méid ag ar féidir ionstraim airgeadais a mhalartú in idirbheart ar neamhthuilleamaí idir pháirtithe eolacha toilteanacha seachas foirceannadh nó díolachán éignithe. Ba é luach cóir na malartuithe trasairgeadra ar an 25 Márta 2015 ná sócmhainn €48,882,012 (2014: dliteanas €6,891,635). I gcomhréir le beartais chuntasaíochta an Ghrúpa, ní aithnítear luach cóir na n-ionstraimí díorthacha airgeadais ar an gclár comhardaithe. Léirítear na nótaí iasachtaí neamhurraithe ar an gclár comhardaithe ar an ráta fáilaithe.

² Tá an Chuideachta agus cuid áirithe dá fochuideachtaí tar éis "Comhaontú Comhthiomsaithe Airgid Thirim" a dhéanamh lena bpríomhbhaincéirí. Cuimsíonn an Comhaontú Comhthiomsaithe Airgid Thirim tras-ráthaíochtaí agus Máistir-Chomhaontú Glanluachála maidir le cuntais áirithe atá sa chomhaontú sin.

16. r Ioncam iarchurtha - deontais chaipitil

	AN GRÚPA		AN CHUIDEACHTA	
	2015	2014	2015	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Ag tús na bliana airgeadais	12,616	12,132	247	0
Faighte i rith na bliana	1,124	1,937	0	247
Amúchta i rith na bliana (Nóta 2)	(1,608)	(1,453)	0	0
Ag deireadh na bliana airgeadais	12,132	12,616	247	247
Méideanna dlite mar seo a leanas:				
- laistigh de bhliain amháin (Nóta 13)	1,839	1,700	247	247
- tar éis níos mó ná bliain amháin (Nóta 14)	10,293	10,916	0	0
	12,132	12,616	247	247

17. Soláthairtí i leith dliteanas

AN GRÚPA	Aiscur Comhshaoil	Atheagrú & Iomarcaíocht	Árachas	Eile	Cáin Iarchurtha gan cáin iarchurtha ar easnamh pinsin san áireamh	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Ag tús na bliana airgeadais	43,054	459	6,747	2,497	7,145	59,902
Muirear ar an gcuntas brabúis agus cailiteanais	922	1,815	1,850	1,118	3,010	8,715
Sochar ar an gcuntas brabúis agus cailiteanais	(235)	(4)	(534)	(121)	(1,435)	(2,329)
Muirear maoiniúcháin (Nóta 5)	1,203	0	0	0	0	1,203
Caipitlithe i rith na bliana	5,349	0	0	0	0	5,349
Úsáidte le linn na bliana	(2,384)	(804)	(864)	(327)	0	(4,379)
Ag deireadh na bliana airgeadais	47,909	1,466	7,199	3,167	8,720	68,461
Méideanna dlite mar seo a leanas:						
- laistigh de bhliain amháin	8,035	1,466	800	3,167	846	14,314
- i ndiaidh bliana amháin	39,874	0	6,399	0	7,874	54,147
	47,909	1,466	7,199	3,167	8,720	68,461

AN CHUIDEACHTA	Aiscur Comhshaoil	Atheagrú & Iomarcaíocht	Árachas	Eile	Cáin Iarchurtha gan cáin iarchurtha ar easnamh pinsin san áireamh	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Ag tús na bliana airgeadais	2,175	0	6,747	0	0	8,922
Muirear ar an gcuntas brabúis agus cailiteanais	0	111	1,850	0	0	1,961
Sochar ar an gcuntas brabúis agus cailiteanais	0	0	(534)	0	0	(534)
Úsáidte le linn na bliana	(8)	(111)	(864)	0	0	(983)
Ag deireadh na bliana airgeadais	2,167	0	7,199	0	0	9,366
Méideanna dlite mar seo a leanas:						
- laistigh de bhliain amháin	2,167	0	800	0	0	2,967
- i ndiaidh bliana amháin	0	0	6,399	0	0	6,399
	2,167	0	7,199	0	0	9,366

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

17. Soláthairtí i leith dliteanas (ar leanúint)

(a) Aischor Comhshaoil

Cuimsíonn costais aischoir comhshaoil:

(i) Costais a thabhoir ag deireadh saoil gheilleagraigh na dtailte móna. Faoi CTA 12 'Soláthairtí, Dlíteanas Theagmhasacha agus Sócmhainní Teagmhasacha', déantar soláthar le haghaidh na gcostas seo nuair is gá, rud is cúis leis an oibleagáid faoi cheadúnas an Ghrúpa um Chosc agus Rialú Comhtháite Truailithe díchoimisiúnú agus athchóiríú a dhéanamh ar na tailte móna tar éis do bhaint na móna a bheith críochnaithe. Is ionann soláthar €18,044,000 amhail ar an 25 Márta 2015 agus luach reatha na gcostas ionchasach ar dhíchoimisiúnú agus aischor amach anseo. Soláthraítear na costais ar bhonn lascaine agus cuirtear muirear maoiniúcháin san áireamh sa chuntas brabúis agus cailteanas agus cuirtear leis an soláthar é gach bliain.

(ii) Soláthairtí comhshaoil €9,229,000 a aithníodh i gcomhréir le CTA 12 maidir le measúnú an Ghrúpa ar dhliteanas chomhshaoil maidir le (i) láithreán AES, rud a bhí ann sula bhfuair an Grúpa an gnó i mBealtaine 2007; (ii) áis nua a tógadh faoi léas sa bhliain airgeadais roimhe sin (iii) oibleagáidí comhshaoil faoi na ceadúnais reatha dramhaíola. Tá na soláthairtí bunaithe ar mheastachán an Ghrúpa ar luach reatha costais feabhsúcháin amach anseo, agus é bunaithe ar chomhairle a fuarthas ó shaineolaithe comhshaoil tríú páirtí.

(iii) An costas cothabhála ionad líonta talún tar éis dó a bheith dúnta (2028) agus an costas ar chealla atá á n-úsáid faoi láthair agus a ndearnadh innealtóireacht orthu a chaidhepeáil. Meastachán an Ghrúpa ar chostais íosta dhosheachanta agus é tomhaiste ar luach reatha go €13,252,000 ar an 25 Márta 2015. Leanann an Grúpa d'athbhreithniú a dhéanamh ar chomhdhéanamh agus candam na gcostas seo a bhféadfadh fachtóirí éagsúla dul i bhfeidhm orthu, amhail athruithe reachtaíochta agus teicneolaíochta. Mheas lucht bainistíochta na costais iomlána iardhúnta ionaid líonta talún, lena n-áirítear nithe amhail monatóireacht, bainistíocht gáis agus láisteáite agus ceadúnú, measadh iad i bhfianaise an chleachtais is fearr i láthair na huair agus na teicneolaíochta atá ar fáil. Níltear cinnte de dhátaí íocaíochta na gcostas iarchúraim seo, ach táthar ag súil leis go ndéanfar iad thar thréimhse a mhairfidh thart ar thríocha bliain.

(iv) Aithnítear costais eile athchóirithe comhshaoil €2,167,000 i gcomhréir le soláthairtí CTA FRS 12, méideanna arb ionann iad agus meastachán an Ghrúpa ar chostais bainte agus bainistíochta dramhaíola a bhaineann le cuid áirithe dá thailte. D'fhéadfadh fachtóirí éagsúla dul i bhfeidhm ar na costais seo, amhail athruithe reachtaíochta agus teicneolaíochta. Déantar athbhreithniú bliantúil ar na meastacháin seo i bhfianaise comhairle ó shaineolaithe comhshaoil tríú páirtí.

(v) Tá soláthar €4,097,000 déanta le haghaidh dúnadh/díchoimisiúnú stáisiún cumhachta agus feirmeacha gaoithe i bhfianaise an luacha reatha ar mheastachán reatha costais dúnta/díchoimisiúnaithe stáisiún ghiniúna ag deireadh a saoil úsáidigh gheilleagraigh. Soláthraítear na costais ar bhonn lascaine agus cuirtear muirear maoiniúcháin san áireamh sa chuntas brabúis agus cailteanas agus cuirtear leis an soláthar é gach bliain.

(vi) Tá soláthar €1,120,000 déanta le haghaidh costais dúnta stáisiún i bhfianaise luach reatha an mheastacháin reatha ar chostais dúnta ionaid brící agus múirín gairneoireachta ag deireadh a saoil úsáidigh gheilleagraigh. Soláthraítear na costais ar bhonn lascaine agus cuirtear muirear maoiniúcháin san áireamh sa chuntas brabúis agus cailteanas agus cuirtear leis an soláthar é gach bliain.

(b) Atheagrú agus Iomarcaíocht

Aithnítear soláthar le haghaidh costais atheagraithe agus iomarcaíochta nuair atá oibleagáid tógála ann. Is ionann an soláthar agus an meastachán is fearr ag na Stiúrthóirí ar chostas na mbeart seo agus táthar ag súil leis go n-úsáidfear í taobh istigh den bhliain amach romhainn.

(c) Árachas

Baineann an soláthar árachais le héilimh dliteanas fostóra, dliteanas phoiblí/dlíteanas táirgí a chuimsítear faoi pholasáí féinárachais an Ghrúpa. Cinntear an soláthar nuair a chríochnaítear measúnú cáis ar chás. Cuimsíonn an soláthar suim le haghaidh na dteagmhas a tabhaíodh ach nár tuairiscíodh ar dháta an chlár chomhardaithe.

(d) Soláthairtí Eile

Cuimsíonn soláthairtí eile costais éagsúla ionchasacha bharánta, lascaí in-aisíochta agus costais eile.

17. Soláthairtí i leith dliteanas (ar leanúint)

(e) Cáin iarchurtha

Cuimsíonn an soláthar cánach iarchurtha:

	AN GRÚPA		AN CHUIDEACHTA	
	2015	2014	2015	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Liúntais luathaithe chaipitil	8,685	6,767	(105)	(173)
Soláthairtí ginearálta	(2,015)	(1,449)	(382)	(415)
Cailiteanais chánach neamhúsáidte	(635)	(121)	(473)	0
Soláthar neamhlascainithe iomlán le haghaidh cáin iarchurtha	6,035	5,197	(960)	(588)
Sócmhainn pinsean - dliteanas cánach iarchurtha (Nóta 24)	0	424		
Dlitéanas pinsean - sócmhainn chánach iarchurtha (Nóta 24)	(7,828)	(5,238)		
Dlitéanas/(sócmhainn) cánach iarchurtha lena n-áirítear an ceann siúd a bhaineann le heasnamh pinsean	(1,793)	383		
Seo a leanas an ghluaiseacht maidir le cáin iarchurtha i rith na bliana:				
Ag tús na bliana airgeadais	383	(140)	(588)	(309)
Muirear / (creidmheas) cánach iarchurtha sa chuntas brabúis agus cailiteanais gan muirear a bhaineann le pinsin san áireamh ¹	838	(1,414)	(372)	(279)
Muirear cánach iarchurtha sa chuntas brabúis agus cailiteanais maidir le pinsin	437	392	0	0
Glanmhuirear / (glanchreidmheas) cánach iarchurtha sa chuntas brabúis agus cailiteanais (Nóta 6)	1,275	(1,022)	(372)	(279)
Cáin iarchurtha ar dhliteanas pinsean i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas iomlán aitheanta	(3,451)	1,545	0	0
Ag deireadh na bliana airgeadais	(1,793)	383	(960)	(588)
Soláthar cánach iarchurtha	8,720	7,145	0	0
Sócmhainn iarchurtha chánach (Nóta 12)	(2,685)	(1,948)	(960)	(588)
Dlitéanas cánach iarchurtha a bhaineann le dliteanas ciste pinsean (Nóta 24)	0	424	0	0
Sócmhainn chánach iarchurtha a bhaineann le dliteanas ciste pinsean (Nóta 24)	(7,828)	(5,238)	0	0
	(1,793)	383	(960)	(588)

¹Is méadú é an muirear cánach iarchurtha €838,000 sa chuntas brabúis agus cailiteanais ar shócmhainní cánach iarchurtha i bféichiúnaithe €737,000 go €2,685,000 agus méadú ar an soláthar cánach iarchurtha €1,575,000 go €8,720,000.

Ar an 25 Márta 2015, bhí sócmhainní féideartha cánach iarchurtha ag an nGrúpa ar luach €3,662,000 (2014: €2,064,000). Baineann na sócmhainní seo le cailiteanais neamhúsáidte agus níl siad aitheanta mar gheall ar éiginnteacht maidir le hin-aisghabhálacht.

18. Scairchaipiteal agus Scairbhiseach

	2015	2014
	€'000	€'000
Údaraithe		
300,000,000 gnáthscair ar €1.27 an ceann	380,921	380,921
	2015	2014
	Scairchaipiteal agus Scairbhiseach	Scairchaipiteal agus Scairbhiseach
	€'000	€'000
Leithdháilte agus íoctha go hiomlán		
Ag tús na bliana airgeadais	84,763	84,763
Ag deireadh na bliana airgeadais	84,763	84,763

Ar an 25 Márta 2015, ba é líon iomlán na ngnáthscaireanna a bhí leithdháilte agus íoctha go hiomlán ná 65,212,638 (Márta 2014: 65,212,638).

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

19. Leas scairshealbhóirí mionlaigh

	Leasanna cothromais €'000
Ar an 26 Márta 2014	(456)
Scair brabúis na bliana airgeadais	30
Éadail leas mionlaigh	(98)
Díbhinn íoctha	(138)
Ar an 25 Márta 2015	(662)

Fuair an grúpa sealúchas leas mionlaigh in Renewable Energy Ireland Limited i rith na bliana.

20. Méideanna san áireamh sa ráiteas faoi shreabhadh airgid

(a) Idir-réiteach an bhrabúis oibríúcháin leis an nglansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin

	2015 €'000	2014 €'000
Brabús oibríúcháin	52,425	50,255
Bearnú sócmhainní inláimhsithe (nóta 8)	45,065	40,562
Bearnú sócmhainní inláimhsithe (nóta 8)	190	208
Amúchadh sócmhainní doláimhsithe (Nóta 7)	2,450	2,338
Bearnú sócmhainní doláimhsithe (Nóta 7)	0	205
(Gnóthachan athluachála)/bearnú ar mhaoin infheistíochta (nóta 9)	(437)	(1,250)
Cailteanas ar dhiúscairt fochuideachta (Nóta 21)	0	9
Brabús ar dhíol sócmhainní seasta	(175)	(173)
Coigeartú le haghaidh costas liúntas astaíochtaí san áireamh sa bhrabús oibríúcháin	2,902	0
Amúchadh deontais chaipitil	(1,608)	(1,453)
Difríocht idir muirir agus íocaíochtaí soláthair	2,219	(81)
Difríocht idir muirear pinsean agus ranníocaíochtaí airgid thirim	(1,743)	(2,067)
Méadú ar stoic	(9,803)	(36,713)
Méadú ar líon na bhféichiúnaithe	(7,314)	(8,857)
(Laghú)/méadú ar líon na gcreidiúnaithe	4,890	4,465
GLAN-INSREABHADH AIRGID Ó GHNÍOMHAÍOCHTAÍ OIBRÍÚCHÁIN	89,061	47,448

20. Méideanna san áireamh sa ráiteas faoi shreabhadh airgid (ar leanúint)

(b) Anailís ar shruthanna airgid le haghaidh na gceannteideal atá mar ghlanmhéid sa ráiteas faoi shreabhadh airgid

	2015	2014
	€'000	€'000
Torthaí ar infheistíochtaí agus ar sheirbhísíú airgeadais		
Ús íoctha	(13,893)	(15,533)
Ús faighte	370	5,460
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí mionlaigh i bhfochuideachtaí	(138)	0
CLAN-EIS-SREABHADH AIRGID	(13,661)	(10,073)
Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais		
Íocaíochtaí chun sócmhainní inláimhsithe seasta a fháil	(101,798)	(74,138)
Fáltais ó dhiúscairt sócmhainní seasta	231	474
Íocaíochtaí chun sócmhainní doláimhsithe seasta a fháil	(11,485)	(13,273)
Deontais chaipitil fhaighte (nóta 16)	1,124	1,937
Infheistíocht i gcomhfhiontar (nóta 10)	(1,775)	(1,250)
CLAN-EIS-SREABHADH AIRGID	(113,703)	(86,250)
Éadálacha agus diúscairtí		
Diúscairt fochuideachtaí (Nóta 25)	0	2,961
CLAN-INSREABHADH AIRGID	0	2,961
Maoiniúchán		
Aisíocaíocht nótaí iasachta neamhurratithe	(40,714)	(19,577)
CLAN-EIS-SREABHADH AIRGID	(40,714)	(19,577)

(c) Anailís ar athruithe ar an nglanfhíach

	Ag tús na bliana	Sreabhadh Airgid	Neamhairgead	Ag deireadh na bliana
	€'000	€'000	€'000	€'000
Nótaí iasachta neamhurratithe (Nóta 15)	(243,800)	40,714	(162)	(203,248)
Nóta iasachta inmhalartaithe (Nóta 15)	(990)	0	0	(990)
Rótharraingtí	(667)	(24,072)	0	(24,739)
Airgead tirim	173,250	(76,881)	0	96,369
Glanfhíachas	(72,207)	(60,239)	(162)	(132,608)

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

21. Gealltanais chaipitil

Meastar caiteachas atá conraithe ach nach bhfuil soláthar déanta dó a bheith mar seo a leanas:

	2015	2014
AN GRÚPA	€'000	€'000
Ceangaltas sócmhainní inláimhsithe	21,328	55,363
	21,328	55,363
AN CHUIDEACHTA		
Ceangaltas sócmhainní inláimhsithe	8,206	863
	8,206	863

Tá an Grúpa tar éis gabháil do chonarthaí ar bhonneagar láimhseála bithmhaise agus tógáil córais airgeadais agus feidhmchláir tuairiscithe.

22. Gealltanais léasanna oibriúcháin

Ar an 25 Márta 2015, bhí dualgais bhliantúla ar an nGrúpa faoi léasanna oibriúcháin neamh-aisghairthe a rachaidh in éag mar seo

	Talamh agus Foirgnimh 2015	Gléasra agus Innealra 2015	Talamh agus Foirgnimh 2014	Gléasra agus Innealra 2014
AN GRÚPA	€'000	€'000	€'000	€'000
Ar léasanna oibriúcháin a rachaidh in éag:				
Laistigh de bhliain amháin	11	696	78	601
Laistigh de bhliain amháin go cúig bliana	116	917	236	1,409
I ndiaidh cúig bliana	283	0	687	0
	410	1,613	1,001	2,010
AN CHUIDEACHTA				
Ar léasanna oibriúcháin a rachaidh in éag:				
Laistigh de bhliain amháin		44		9
Laistigh de bhliain amháin go cúig bliana		109		184
		153		193

23. Ráthaíochtaí agus dliteanais theagmhasacha

Cuireann an Chuideachta ráthaíochtaí ar fáil i leith dliteanais fochuideachtaí áirithe dá cuid i rith ghnáthchúrsa a gnó.

Ó am go ham, bíonn cuideachtaí an Chrúpa páirteach in idirbheartaíocht maidir le gealltanais nó oibleagáidí conarthacha, imeachtaí dlí éagsúla agus maidir le ceisteanna caidrimh tionsclaíoch a thagann aníos i rith ghnáthchúrsa an ghnó. Is é tuairim na Stiúrthóirí nach rachaidh an idirbheartaíocht agus na himeachtaí seo i bhfeidhm go díobhálach ar staid airgeadais an Chrúpa.

24. Scéimeanna pinsean

(i) Scéimeanna sochair shainithe

(a) *Cur síos ar scéimeanna pinsean Bhord na Móna*

Oibríonn an Grúpa trí scéim pinsean ranníocacha le sochar sainithe a chumhdaíonn an chuid is mó de na fostaithe, agus tá gach ceann acu maoinithe ag ranníocaíochtaí a dhéanann an Grúpa agus na baill. Bíonn ranníocaíochtaí bunaithe ar chomhairle achtúire ghairmiúil cháilithe a fhaightear go rialta ar rátaí meánacha luach saothair inphinsin.

Is iad an dá phríomhscéim atá á oibriú i láthair na huairé ná an Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe Ginearálta (SAFG), rud a chumhdaíonn lucht bainistíochta, fostaithe gairmiúla agus cléireacha agus an Scéim Aoisliúntais Fostaithe Oibreacha Rialta (SAFOR) a chumhdaíonn na catagóirí fostaithe eile. Cumhdaíonn tríú scéim de chuid Bord na Móna Fuels na fostaithe a ndearnadh fostaithe den Chrúpa díobh tar éis don Chrúpa an Coal Distributors Group, Sutton Group agus Sheehan and Sullivan a fháil.

Tá Bord na Móna cpt tar éis sochair neamh-mhaoinithe phinsin a bhronnadh ar fhostaithe áirithe ar scor, lena n-áirítear iar-bhainisteoirí bainistíochta agus a gcleithiúnaithe. Aithnítear costas maoinithe na bpinsin seo amach anseo ar an gclár comhardaithe ar €4,746,000 i bhfianaise luachála achtúirí ar an 25 Márta 2015 (Márta 2014: €4,494,000).

(b) *Luachálacha achtúireacha agus staid mhaoiniúcháin na scéimeanna*

Cinneann an modh achtúireach a úsáideadh (modh comhiomláin) ráta ranníocaíochta ar chóir dó ciste a chur ar fáil ar leor é chun a sochair a chur ar fáil, má leantar leis go dtí go rachaidh an duine deireanach de na baill atá ann faoi láthair ar scor. Is iad na boinn tuisceana a bhfuil an éifeacht is suntasaí acu ar thorthaí na luachála achtúirí ná na cinn siúd a bhaineann leis an toradh ar infheistíochtaí agus ráta an mhéadaithe ar luach saothair.

Rinneadh na luachálacha is déanaí ar na scéimeanna SAFG agus SAFOR ar 31 Márta 2014 agus is é an dáta ar a ndearnadh luacháil ar scéim Bord na Móna Fuels ná an 1 Aibreán 2012. Rinneadh talamh slán de sna luachálacha achtúireacha go dtuillfidh infheistíochtaí na scéimeanna ráta iarbhir toradh infheistíochta 2.75% os cionn an ráta boilsithe pá. Sna luachálacha achtúireacha ba dhéanaí, ba é luach margaidh infheistíochtaí na scéimeanna ná €281.9 milliún.

Léirigh na luachálacha achtúireacha ba dhéanaí ar na trí scéim seo na nithe seo a leanas:

- (i) easnamh €40.6 milliún ar scéim SAFG
- (ii) easnamh €4.8 milliún ar scéim SAFOR
- (iii) easnamh €2.5 milliún ar scéim Bord na Móna Fuels

I Márta 2014, tar éis do sholáthar a bheith déanta do mhéaduithe ionchasacha ar thuilleamh agus pinsin á n-íoc amach anseo, thug na luachálacha le fios gur leor luach achtúireach iomlán shócmhainní na scéime chun 71% agus 97% de na sochair a fabhraíodh chuig baill na scéimeanna SAFG agus SAFOR faoi seach ar na dátaí luachála a chumhdach. Is féidir leis na luachálacha achtúireacha seo a bheith scrúdaithe ag baill na scéimeanna, ach níl siad ar fáil don phobal i gcoitinne. Maidir le scéim Bord na Móna Fuels, ba leor luach achtúireach iomlán shócmhainní na scéime chun 74% de na sochair a fabhraíodh chuig na baill ar an dáta luachála a chumhdach.

I gcomhréir le cuid mhaith scéimeanna eile pinsean le sochar sainithe, tá glanearnaimh ar na trí phlean sochair shainithe, nuair a chuirtear luach iomlán na sócmhainní scéime faoi seach i gcomparáid le luach achtúireach shochair fhabhráithe na mball.

Bhí moladh maoiniúcháin le déileáil le sochair na scéime SAFOR ceadaithe ag an mBord, scairshealbhóirí agus baill ghníomhacha i rith bhliain airgeadais 2010. Thug an socrú athmheasta maoiniúcháin ar na baill ghníomhacha méadú 1.5% dá dtuarastail inphinsin a dhéanamh ar a ráta ranníocaíochta. Chomhaontaigh an Grúpa ranníocaíochtaí na mball ghníomhach a mheitseáil. Cuimsíonn téarmaí ceadaithe na moltaí athmheasta maoiniúcháin soláthar sochar méadaithe do bhaill faoi N200, rud a rinne soláthar le haghaidh sochair fheabhsaithe do bhaill a dtiteann a dtuarastail ardaithe inphinsin faoi bhun iolraí tairis de phinsin an Stáit. Ar na téarmaí eile socrúithe athchóirithe a bhí ann, bhí caidhp ar thuarastail inphinsin agus dúnadh na scéime ar iontrálaithe nua. Fabhraíonn na sochair mhéadaithe a chuirtear ar fáil do na baill ghníomhacha sin, rudaí atá i bhfeidhm ó 1 Eanáir 2010, fabhraíonn siad i leith seirbhíse amach anseo ó 1 Eanáir 2010 go dtí seascú breithlá gach baill. Is é luach reatha an chostais mheasta ar an 25 Márta 2015 ná €8,300,000 agus íocfaidh an Grúpa an costas caipitil trí íocaíochtaí seasta bliantúla caipitil faoi 30 Meitheamh thar thréimhse nach mó ná dhá bhliain déag.

Bhí moladh maoiniúcháin le dul i ngleic le heasnamh na scéime SAFG ceadaithe ag an mBord, scairshealbhóirí, baill ghníomhacha agus an Bord Pinsean i mBealtaine 2015, tar éis dháta an chlár chomhardaithe. Ní dhéantar cuntas ar na hathruithe ar an scéim SAFG sa bhliain airgeadais reatha ós rud é gur teagmhais neamhchoigeartúcháin tar éis dháta an chlár chomhardaithe iad. Ciallaíonn an socrú athmheasta maoiniúcháin go bhfuil gá le roinnt athruithe ar an scéim, mar atá: reo tuarastal inphinsin trí bliana go dtí 2016, caidhp tuarastal inphinsin go dtí 2023, ciorrú 10% faoi Alt 50 ar shochair iarchurtha ball, coigeartú faoi Alt 50 ar phinsin á n-íoc i gcomhréir le reachtaíocht ord tosaíochta 2013 agus an scéim ar oscailt go fóill d'fhabhrú amach anseo. Chomh maith leis na hathruithe ar an scéim, déanfaidh an Grúpa íocaíochtaí €36 milliún thar thréimhse ocht mbliana, agus an chéad íocaíocht €10.2 milliún á déanamh i mBealtaine 2015.

Bhí moladh maoiniúcháin le dul i ngleic le heasnamh pinsean Bord na Móna Fuels ceadaithe ag an mBord, scairshealbhóirí agus baill ghníomhacha i rith bhliain airgeadais 2014. Cuimsíonn an moladh (i) dúnadh na scéime ar fhabhrú amach anseo le héifeacht ó Mheitheamh 2013 agus deireadh le ranníocaíochtaí na bhfostaithe agus (ii) ranníocaíochtaí fostóra le haghaidh na tréimhse suas go dtí Nollaig 2023 a n-aithnítear dliteanas breise €1,479,800 mar fhabhrú ina leith. Tá ranníocaíochtaí fostóra comhaontaithe faoin moladh a chomhlíonann an Caihdeán Maoiniúcháin agus Cúlchiste an Chaihdeán Mhaoiniúcháin faoi Nollaig 2023 go réasúnta maith.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

24. Scéimeanna pinsin (ar lean)

(c) CTA 17 'Sochair Scoir'

Chun críocha CTA 17, bhí nuashonrú ar luachálacha achtúireacha na scéimeanna sochair shainithe go dtí an 25 Márta 2015 déanta ag achtúire cáilithe neamhspleách. Bhí luacháil iomlán achtúireach ar na pinsin neamh-mhaoinithe críochnaithe ag achtúire cáilithe neamhspleách ar an 25 Márta 2015.

Leagtar amach go mion sna hAchtanna Forbartha Móna 1946 go 1998 agus sna rialacha lena rialáítear Scéimeanna Pinsin GESS agus RWESS Bhord na Móna na sochair atá le cur ar fáil do bhaill. Ordaítear na ranníocaíochtaí comhroinnte atá le híoc ag Bord na Móna agus ag na baill ranníocacha iontu chomh maith. Ní chloíonn sé seo le cur chuige sochair shainithe an iarmhéid chostais. Ar mhaithe le tuairisciú i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 ar an 25 Márta 2015, bhí 100% de na heasnaimh scéim pinsean sa SAFC agus scéimeanna sochair shainithe Bord na Móna Fuels, bhí siad aitheanta sna ráitis airgeadais. Bhí easnamh ar scéim sochair shainithe an SAFOR agus rinne an Grúpa cuntas ar a sciar d'easnamh na scéime pinsean ar bhonn 50:50 idir na baill agus an Grúpa. Ós rud é gur gearradh 100% den chostas reatha seirbhíse agus de na costais airgeadais ar an gcuntas brabúis agus caillteanais san am atá caite, tá an méid seo á léiriú i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanais iomlán aitheanta i rith na bliana dar críoch an 25 Márta 2015 mar atá luaite thíos.

Caitear le costais seirbhíse reatha a chinntear le modh na n-aonad réamh-mheasta agus nithe seirbhíse ar bith roimhe sin mar gheall ar fheabhsuithe nó ciorruithe sochar, caitear leo mar chomhchodanna de chostais oibriúcháin nó cuirtear iad in aghaidh soláthairtí de réir mar is cuí. Tá an costas úis a bhaineann le dliteanais na scéimeanna pinsean agus an toradh ionchasach ar shócmhainní scéimeanna pinsean san áireamh in ioncam airgeadais agus muirir eile sa chuntas brabúis agus caillteanais.

Seo a leanas na méideanna a aithníodh ar an gClár Comhardaithe:

	25 Márta 2015 €'000	26 Márta 2014 €'000
Luach cóir shócmhainní na scéime	321,974	284,006
Luach reatha dhliteanais na scéimeanna agus na ndlíteanas neamh-mhaoinithe pinsean	(389,341)	(323,623)
Sciar na mball de bharrachas na scéime SAFOR	0	(3,390)
Luach athmheasta reatha dhliteanais na scéimeanna agus na ndlíteanas neamh-mhaoinithe pinsean	(389,341)	(327,013)
Easnamh pinsin	(67,367)	(43,007)
Glansócmhainn cánach iarchurtha lena mbaineann (Nóta 17(e))	7,828	4,814
Glaneasnamh pinsin	(59,539)	(38,193)
Cuirsióinn an glaneasnamh pinsean na nithe seo a leanas:		
Sócmhainn phinsean	0	3,390
Glandlíteanas cánach iarchurtha gaolmhar (Nóta 17(e))	0	(424)
Sócmhainn phinsean mar ghlanmhéid cánach iarchurtha i gcomhréir le clár comhardaithe an Ghrúpa	0	2,966
Easnamh pinsin	(67,367)	(46,397)
Glansócmhainn cánach iarchurtha lena mbaineann (Nóta 17(e))	7,828	5,238
Dlíteanas pinsean mar ghlanmhéid cánach iarchurtha i gcomhréir le clár comhardaithe an Ghrúpa	(59,539)	(41,159)
Glaneasnamh pinsin	(59,539)	(38,193)

Seo a leanas na méideanna a aithníodh sa Chuntas Brabúis agus Caillteanais:

	25 Márta 2015 €'000	26 Márta 2014 €'000
Anailís ar an méid a gearradh ar an mbrabús oibriúcháin		
Costas reatha seirbhíse	(2,308)	(2,944)
Gnóthachan ciorrúcháin	0	132
	(2,308)	(2,812)
Anailís ar an méid a cuireadh chun sochair d'ioncam airgeadais eile		
Toradh ionchais ar shócmhainní scéimeanna	11,035	11,004
Ús ar dhlíteanais na scéimeanna	(9,680)	(9,915)
Glanthoradh ioncam airgeadais (Nóta 5)	1,355	1,089
Muirear iomlán cuntas brabúis agus caillteanais	(953)	(1,723)
Toradh iarbhrí ar shócmhainní scéimeanna	43,487	17,164

24. Scéimeanna pinsin (ar lean)

Seo a leanas na méideanna a aithníodh i Ráiteas na nGnóthachan agus na gCailteanas Iomlán Aitheanta:

	25 Márta 2015	26 Márta 2014
	€'000	€'000
Toradh iarbhír lúide an toradh ionchais ar shócmhainní na scéimeanna	32,452	6,160
Gnóthachain ó thaithí mar gheall ar dhliteanais scéimeanna	3,763	6,611
Athruithe ar bhoinn tuisceana atá mar bhonn agus taca ag luach reatha dhliteanais na scéimeanna	(67,661)	3,172
Gnóthachan/(cailteanas) achtúireach aitheanta	(31,446)	15,943
Lúide sciar na mball de ghluaiseacht sa bharrachas scéime i rith na bliana airgeadais	3,390	(3,390)
Gnóthachan/(cailteanas) achtúireach atá aitheanta ag an nCrúpa	(28,056)	12,553

Ba é an cailteanas carnach achtúireach a aithníodh sa ráiteas ar iomlán na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta suas le, agus ag cuimsiú na bliana airgeadais dar críoch 25 Márta 2015 ná €88,642,000 (2014: cailteanas achtúireach €60,586,000).

An Clár Comhardaithe amhail ar 25 Márta 2015

	Scéim Sócmhainní	Scéim Dlíteanais	Scéim Easnamh
	€'000	€'000	€'000
Gluaiseacht i sócmhainní agus dliteanais na scéimeanna			
Ar an 27 Márta 2013	271,717	(330,411)	(58,694)
Costas seirbhíse a gearradh ar an gcuntas brabúis agus cailteanais	0	(2,944)	(2,944)
Gnóthachan ciorrúcháin	0	132	132
Ús ar dhliteanais na scéimeanna	0	(9,915)	(9,915)
Toradh ionchais ar shócmhainní	11,004	0	11,004
Sciar na mball den bharrachas laghdaithe pinsean ag tús na bliana	0	(3,390)	(3,390)
Toradh iarbhír lúide an toradh ionchais ar shócmhainní	6,160	0	6,160
Gnóthachain taithí ar dhliteanais	0	6,611	6,611
Athrú ar na boinn tuisceana achtúireacha	0	3,171	3,171
Ranníocaíochtaí a rinne na baill	3,260	(3,260)	0
Ranníocaíochtaí fostóra a íocadh	4,858	0	4,858
Sochair a íocadh	(12,993)	12,993	0
Ar an 26 Márta 2014	284,006	(327,013)	(43,007)
Costas seirbhíse a gearradh ar an gcuntas brabúis agus cailteanais	0	(2,308)	(2,308)
Ús ar dhliteanais na scéimeanna	0	(9,680)	(9,680)
Toradh ionchais ar shócmhainní	11,035	0	11,035
Sciar na mball den bharrachas laghdaithe pinsean ag tús na bliana	0	3,390	3,390
Toradh iarbhír lúide an toradh ionchais ar shócmhainní	32,452	0	32,452
Gnóthachain taithí ar dhliteanais	0	3,763	3,763
Athrú ar na boinn tuisceana achtúireacha	0	(67,661)	(67,661)
Ranníocaíochtaí a rinne na baill	3,027	(3,027)	0
Ranníocaíochtaí fostóra a íocadh	4,649	0	4,649
Sochair a íocadh	(13,195)	13,195	0
Ar an 25 Márta 2015	321,974	(389,341)	(67,367)

Tá dliteanais uile na scéimeanna, amach ón dliteanas maidir leis na pinsin a íoctar le hiar-Stiúrthóirí bainistíochta, tá siad maoinithe.

Is iad ranníocaíochtaí ionchais na bliana go dtí 30 Márta 2016 ná €14,345,000.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

24. Scéimeanna pinsin (ar lean)**Rioscaí agus luaíochtaí mar gheall ar na sócmhainní**

Infheistíodh na sócmhainní ar an 25 Márta 2015 i bpunann éagsúlaithe ina raibh cothromas agus urrúis fiachais, maoiné agus airgead tirim go príomha. Ba é luach cóir na sócmhainní ag deireadh na bliana ná €321,974,000 (2014: €284,006,000). Seo a leanas luach cóir na gcatagóirí sócmhainní mar chéatadán de shócmhainní iomlána na scéimeanna:

	Márta 15 %	Márta 14 %
Gnáthscaireanna	31.3	40.5
Bannaí	43.8	47.3
Maoin	5.4	5.1
Airgead tirim	18.5	6.4
Malairtí	1.0	0.7
Iomlán	100	100

Ní chuimsíonn sócmhainní na scéimeanna gnáthscaireanna ar bith a bhí eisithe ag an gCuideachta. Chomh maith leis sin, ní chuimsíonn sócmhainní na scéimeanna maoin ina bhfuil an Chuideachta nó sócmhainní eile atá á n-úsáid ag an gCuideachta.

Boinn tuisceana airgeadais

Ba iad na príomhbhoinn tuisceana airgeadais (boinn tuisceana fhadtéarmacha achtúireacha) a úsáideadh sna luachálacha ná:

	Márta 15	Márta 14
Ráta an mhéadaithe ar thuarastail	1.90%	2.25%
Ráta an mhéadaithe ar phinsin á n-íoc - an scéim SAFOR	1.00%	1.25%
Ráta an mhéadaithe ar phinsin á n-íoc - an scéim SAFG	0.00%	0.00%
Ráta lascaine	1.25%	3.00%
Bonn tuisceana athluachála	1.25%	1.50%

Boinn tuisceana básmhaireachta

Tá na boinn tuisceana básmhaireachta bunaithe ar tháblaí caighdeánacha a léiríonn gnáthbhásmhaireacht pinsinéirí. Tá na táblaí atá á n-úsáid bunaithe ar rátaí básmhaireachta sa bhliain 2035 maidir leis na fostaithe go léir gan líúntas le haghaidh feabhsuithe breise.

Ag dul ar scor inniu

	Márta 15	Márta 14
Fir (SAFOR)	20.5	20.5
Mná (SAFOR)	23.4	23.4
Fir (Eile)	20.9	22.7
Mná (Eile)	23.5	24.0

Déantar talamh slán de go bhfuil fear trí bliana níos sine ná a chéile.

Dul ar scor in 20 bliain

	Márta 15	Márta 14
Fir (SAFOR)	20.5	20.5
Mná (SAFOR)	23.4	23.4
Fir (Eile)	23.5	25.0
Mná (Eile)	25.6	26.0

24. Scéimeanna pinsin (ar lean)**Stair oibleagáidí sochair shainithe, sócmhainní agus gnóthachain/caillteanais ó thaithí**

Seo a leanas an ghluaiseacht i sócmhainní agus dliteanais na scéimeanna i rith na bliana seo agus na gceithre bliana roimhe sin:

	2015	2014	2013	2012	2011
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Luach cóir sócmhainní plean	321,974	284,006	271,717	251,169	240,225
Luach reatha sochair shainithe na hoibleagáide	(389,341)	(327,013)	(330,411)	(296,560)	(254,012)
Easnamh pinsin	(67,367)	(43,007)	(58,694)	(45,391)	(13,787)
Coigeartuithe ó thaithí ag eascairt ar:					
dhliteanais na scéimeanna	3,763	6,611	7,050	4,362	5,914
mar chéatadán de dhliteanais na scéimeanna i mí an Mhárta	1.0%	2.0%	2.1%	1.5%	2.3%
sócmhainní na scéime	32,452	6,160	10,898	(322)	(4,567)
mar chéatadán de shócmhainní na scéimeanna i mí an Mhárta	10.1%	2.2%	4.0%	(0.1%)	(1.9%)

Luaitear gach sócmhainn scéime ar luachanna margaidh tairisceana.

Dlíteanas ciste pinsean na cuideachta

	2015	2014
	€'000	€'000
Ag tús na bliana airgeadais	4,494	4,688
Úsáidte le linn na bliana	(341)	(338)
Muirear ar an gCuntas Brabúis agus Caillteanais	129	135
Muirear ar Ráiteas na nGnóthachan agus na gCaillteanas Iomlán Aitheanta	464	9
Ag deireadh na bliana airgeadais	4,746	4,494

Anailís leochaileachta le haghaidh príomhbhoinn tuisceana a úsáidtear chun dliteanais scéime a thomhas

Tá roinnt éiginneachtaí bunúsacha ag baint leis na boinn tuisceana ar glacadh leo chun luacháil achtúireach scéimeanna pinsean sochair shainithe an Ghrúpa a ríomh. Déanann an tábla thíos cur síos ar an tionchar measta ar dhliteanais plean mar thoradh ar athruithe ar phríomhbhoinn tuisceana achtúireacha, fad is a choinnítear gach bonn tuisceana eile mar atá siad.

Bonn tuisceana	Athrú ar an mBonn Tuisceana	Luach reatha dhliteanais na scéime	Tionchar ar dhliteanais plean	% tionchair ar dhliteanais an phlean
Méadú ar an ráta lascaine	0.25%	375,341	(14,127)	(4%)
Méadú ar bhoilsciú tuarastal	0.25%	393,179	3,838	1%
Méadú ar ghéarú pinsean	0.25%	399,900	10,179	3%

(ii) Scéimeanna ranníocaíochta sainithe agus cuntais choigiltis scoir phearsanta (CCSP)

Rinne an Grúpa ranníocaíochtaí fostóra a bhí iníochta faoi scéim ranníocaíochta sainithe maidir le fostaithe áirithe. B'ionann luach na ranníocaíochtaí a rinne an fostóir leis na scéimeanna sochair shainithe sa bhliain go dtí an 25 Márta 2015 agus €1,074,000 (2014: €934,000) méid a gearradh ar an gcuntas brabúis agus caillteanais agus bhí €128,000 (2014: €108,000) iníochta ag deireadh na bliana.

Chomh maith leis sin, agus le cloí le soláthairtí Acht Pinsean, 1990 (mar a leasaíodh), tá soláthraithe cuntais choigiltis scoir phearsanta (CCSP) ceaptha ag Bord na Móna cpt. D'íoc an Grúpa €204,000 i rith na bliana go dtí 25 Márta 2015 (2014: €212,000) ar son a fhostaithe. Gearradh seo ar an gcuntas brabúis agus caillteanais agus bhí €2,120 (2014: €2,205) iníochta ag deireadh na bliana.

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS AR LEANÚINT

25. Diúscairtí

Sa bhliain roimhe sin dar críoch an 26 Márta 2014, dhiúscair an Grúpa a shealbhaíocht go léir in Suttons Oil Limited ar chomaoin, glanmhéid costais idirbhirt (€60,000), ar luach €3,216,000, rud a chiallaigh go raibh cailiteanas €9,000 i gceist. Tá sonraí thíos faoi luachanna na sócmhainní agus na ndliteanas diúscairtha agus an chomaoin a fuarthas.

	2014 €'000
Sócmhainní inláimhsithe	305
Stoic	263
Féichiúnaithe	2,601
Banc agus Airgead Tirim	255
Creidiúnaithe	(199)
Glanmhéid sócmhainní a bhí diúscairtha	3,225
Bhí an chomaoin comhlíonta mar seo a leanas:	
Comaoin airgid thirim mar ghlanmhéid costais idirbhirt	3,216
Cailiteanas ar dhiúscairtí fochuideachta	(9)

Ba iad costais chomhlána sócmhainní inláimhsithe diúscairtha ná €2,548,000 agus b'ionann an dímheas carntha agus €2,243,000.

26. Idirbhearta páirtithe gaolmhara

Úinéireacht na Cuideachta: Is cuideachta í Bord na Móna cpt a bhfuil an chuid is mó de faoi úinéireacht an stáit. Tá 95% den scairchaipiteal eisithe á coinneáil ag an Aire Airgeadais (ar aistríodh a scaireanna go dtí an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht Airí agus Rúnaithe, 2011). Tá an 5% eile i seilbh fhostaithe an Ghrúpa.

Díolacháin earraí, maoin agus seirbhísí le haonáin atá faoi smacht Rialtas na hÉireann: Dhíol an Grúpa earraí, maoin agus chuir sé seirbhísí ar fáil d'aonáin atá faoi smacht Rialtas na hÉireann i rith ghnáthchúrsa a ghnó, agus ba é BSL an príomhcheann acu seo. Oibríonn an Grúpa comhaontú fadtéarmach le BSL maidir le móin a dhíol agus seirbhísí coimhdeacha a chur ar fáil do na stáisiúin cumhachta. B'ionann soláthar na seirbhísí seo sa bhliain go dtí 25 Márta 2015 agus €154.5 milliún (2014: €144.8 milliún) agus b'ionann méideanna a bhí dlite ó na haonáin seo don Ghrúpa ar an 25 Márta 2015 ar na seirbhísí seo agus €12.1 milliún (2014: €12.3 milliún).

Cuireann an Grúpa airgead i dtaisce ó am go ham in institiúidí airgeadais atá faoi rialú an Stáit. Tá airgead ar luach €18.1 milliún curtha i dtaisce ag an nGrúpa (2014: €15.0 milliún) ag Bainc-Aontas Éireann cpt ar an 25 Márta 2015.

27. Teagmhais tar éis dháta an chláir chomhardaithe

Comhaontaíodh moladh maoiniúcháin ar easnamh an SAFG i mBealtaine 2015 idir an Bord, baill ghníomhacha agus iarchurtha, Pinsinéirí agus an Bord Pinsean agus fuair sé seo cead an Aire ina dhiaidh sin mar a tugadh le fios i nóta 24. Níor tharla teagmhais eile ar bith idir dáta an chláir chomhardaithe agus an dáta ar a cheadaigh an Bord na ráitis airgeadais, rud a bhí a nochtadh agus/nó a choigeartú sna ráitis airgeadais.

28. Ceadú an Bhoird

Cheadaigh an Bord na ráitis airgeadais ar 25 Meitheamh 2015.

SEOLTAÍ AN GHNÓ

Bord na Móna cpt

An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara
Teil: 045 439000
Facs: 045 439001
Ríomhphost: info@bnm.ie
Gréasán: www.bordnamona.ie

AES (Ireland) Limited

An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara
Teil: 045 439000
Facs: 045 439368
Gréasán: www.aesirl.ie

Bord na Móna Resource Recovery Limited

An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara
Teil: 045 439000
Facs: 045 439368
Gréasán: www.bordnamona.ie

Bord na Móna Fuels Limited

An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara
Teil: 045 439000
Facs: 045 432886
Gréasán: www.bordnamonafuels.ie

Bord na Móna Powergen Limited

Baile an Chillín
Éadan Doire
Co. Uíbh Fhailí
Teil: 046 9733800
Gréasán: www.bordnamona.ie

Bord na Móna Environmental Limited

An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara
Teil: 045 439000
Facs: 045 432312
Ríomhphost: ed.info@bnm.ie

Bord na Móna Energy Limited (Bunábhar)

Boora
An Liath Beag
Tulach Mhór
Co. Uíbh Fhailí
Teil: 057 9345900
Facs: 057 9345160
Gréasán: www.bordnamona.ie

Bord na Móna Horticulture Limited

An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara
Teil: 045 439000
Facs: 045 432886
Gréasán: www.bordnamonahorticulture.ie

BORD NA MÓNA

Bord na Móna
An Phríomhshráid
Droichead Nua
Co. Chill Dara

T: (045) 439000
F: (045) 439001
R: info@bnm.ie
I: <http://www.bordnamona.ie>

